

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت اقتصاد

پروفایل ولایت فراه

چشم انداز انکشاف اقتصادی و اجتماعی

ریاست اقتصاد ولایت فراه

حمل ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۲	سپاسگزاری
۴	خلاصه
۵	شیوه تدوین
۶	معرفی این سند
۷	فصل اول
۷	معلومات عمومی در مورد ولایت فراه
۷	ولایت فراه در آئینه تاریخ :
۹	وضعیت توپوگرافی
۱۰	قلعه فریدون مشهور به (شهر کهنه)
۱۰	قلعه لاش جوین
۱۱	کافر قلعه (کک کهزاد)
۱۲	ارگ نوده
۱۲	حوض های خشت پخته یزده
۱۳	شهر پشاوران
۱۳	غار تونل مانند
۱۳	تخت رستم
۱۴	مناطق تفریحی : باغ پل، باغ نو، باغی کافی، زیارت سلطان امیر و کافر قلعه از مناطق تفریحی شهر فراه میباشد
۱۵	تناسب نفوس به تفکیک مرد وزن:
۱۵	میزان رشد نفوس:
۱۵	میزان نفوس در سن کار:
۱۵	میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت:
۱۵	نیروی کار باسواد:
۱۶	فصل دوم
۱۶	تحلیل وضعیت عمومی ولایت به تفکیک سکتورهای انکشافی
۱۶	سکتور زراعت و انکشاف دهات:
۱۷	زمین و آبرسانی
۱۷	تعداد کانال های آبیاری با ظرفیت آن:
۱۸	تولیدات زراعتی
۱۸	ماهی پروری :
۱۹	مرغداری :
۲۰	کار و زراعت
۲۰	عواید و سرمایه گذاری
۲۱	۱- پروژه رشد زراعت، و انکشاف روستایی CBARD :
۲۱	۲- موسسه داکار(DACAAR) :

۲۲	۳- پروگرام ملی باغداری و مالداري NHLP
۲۲	۴- مؤسسه هماهنگی کمکهای بشري (Coordination of Humanitarian Assistance)
۲۳	۲. سکتور معارف
۲۴	معلومات کلی ریاست معارف:
۲۴	برنامه های اصلی:
۲۴	برنامه های فرعی:
۲۴	ضرورت ها و اولیت های آینده:
۲۵	مکاتب دولتی و خصوصی
۲۵	تعداد مکاتب خصوصی (ابتدایه، متوسطه و لیسه) / راجسترشده:
۲۶	تعداد دانشگاه های دولتی فعال:
۲۷	زیرینا و بودجه
۲۸	۳-سکتور صحت و تغذی
۳۲	مقایسه میان عرضه کنندگان خدمات صحتی خصوصی ودولتی
۳۲	دواخانه های قابل دسترس
۳۴	متخصص های صحتی
۳۴	بودجه و سرمایه گذاری ها در سکتور صحت
۳۵	۴-سکتور زیر بناء و منابع طبیعی
۳۶	دسترسی به سرک ها
۳۶	میدان هوایی و سیستم ترانسپورت ولایتی
۳۶	برق ولایتی
۳۷	تکنالوژی معلوماتی در ولایت
۳۸	فابریکات صنعتی
۳۸	عواید و اشتغال در صنایع استخراجی
۳۹	بودجه و سرمایه گذاری سالانه
۴۰	۵-سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصی
۴۱	وضعیت فقر
۴۱	فرصت های شغلی
۴۲	سرمایه گذاری سکتور خصوصی
۴۳	رشد اقتصاد و بودجه سکتور خصوصی
۴۴	فصل سوم
۴۴	پروژه و مصرف بودجه انکشافی ولایت فراه
۴۴	معارف
۴۴	بودجه معارف
۴۵	زراعت
۴۶	بودجه زراعت:
۴۷	تحصیلات عالی
۴۷	بودجه تحصیلات عالی

۴۷	صحت عامه
۴۸	بودجه بخش صحت
۴۸	انرژی و آب
۴۸	بودجه
۴۹	فواید عامه
۴۹	بودجه فواید عامه:
۵۰	پروژه های انکشافی ولایت فراه
۵۳	فصل چهارم
۵۳	فعالیت موسسات غیر دولتی
۵۳	تعداد موسسات غیر دولتی (NGO) داخلی و خارجی:
۵۸	نقش موسسات غیر دولتی در ایجاد فرصت های کاری:
۵۹	فصل پنجم
۵۹	طرح اقتصادی و تولیدی زراعتی محصولات گلخانه ئی و عناب ولایت فراه
۵۹	تحلیل اقتصادی محصول:
۵۹	تحلیل وضعیت:
۶۲	فصل ششم
۶۲	خلاصه برنامه های ملی دارای اولویت (NPPS)
۶۲	۱. برنامه میثاق شهروندی
۶۴	۲. برنامه توانمند سازی اقتصادی زنان
۶۵	۳. برنامه ملی زیربنا
۶۶	۴. انکشاف برنامه جامع ملی دارای اولویت زراعت
۶۸	۵. پلان اصلاحی سکتور عدلی و قضایی
۶۹	۶. پروگرام انکشافی معادن و منابع
۶۹	۷. برنامه انکشافی نیروی بشری
۷۰	۸. برنامه حکومتداری مؤثر
۷۰	شورای انکشافی: شورای حاکمیت قانون و مبارزه علیه فساد اداری
۷۱	۹. برنامه انکشاف شهری:
۷۲	۱۰. برنامه انکشاف سکتور خصوصی
۷۳	فصل هفتم
۷۳	سروی وضعیت زنده گی در افغانستان:
۷۶	گزیده شاخص های احصائیوی به سطح ملی:
۷۷	گزیده شاخص های احصائیوی وضعیت فقر و رفاه عامه
۱۰۱	فصل هشتم
۱۰۱	معرفی مختصر اهداف انکشاف پایدار SDGS:
۱۰۱	دیدگاه اهداف انکشاف پایدار SDGS:
۱۰۱	تمرکز اهداف انکشاف پایدار:
۱۰۲	فشرده هفده هدف به گونه سمبولیک:

اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان A-SDGS:	۱۰۲
اهمیت اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان A-SDGS: اهمیت اهداف افغانستان	۱۰۳
مراحل تطبیق اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان A-SDGS:	۱۰۳
تارگیت ها وشاخص های اهداف انکشاف پایدار افغانستان:	۱۰۴
منابع و مأخذ:	۱۳۲

اختصارات

- MoEc وزارت اقتصاد
CSO نهاد جامعه مدنی
DDA مجتمع انکشافی ولسوالی
GDDC ریاست عمومی طرح و توحید
DGO دفتر مقام ولسوالی
ISLA ابتکار تقویت سازی ادارات محلی
IDLG اداره مستقل ارگانهای محلی
INGO نهاد بین المللی غیر-دولتی
LoGo حکومتداری محلی (پروژه که توسط UNDP تمويل میشود)
M&E نظارت و ارزیابی
MoF وزارت مالیه
MoWA وزارت امور زنان
PAP پلان سالانه ولایتی
PBP پالیسی بودجه سازی ولایتی
PC شورای ولایتی
PCM اعضای شورای ولایتی
PCO دفتر شورای ولایتی
PDC کمیته انکشافی ولایتی
PDPG رهنمود پلانگذاری انکشافی ولایتی
PGO دفتر مقام ولایت
DoEc ریاست اقتصاد ولایتی
PIMS سیستم مدیریت معلومات ولایتی
PTC کمیته تخنیکي ولایتی
PPFMC کمیته مدیریت امور مالی عامه ولایتی
PSC کمیته های سکتور ولایتی
PLD ریاست های ولایتی
PPP پالیسی پلانگذاری انکشافی ولایتی
USAID اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا
WB بانک جهانی
UNDP برنامه انکشافی ملل متحد

پیشگفتار

جای مسرت است که وزارت اقتصاد با سعی و تلاش فراوان کارمندان خویش، موفق گردید تا پروفایل ولایتی انکشاف اقتصادی اجتماعی را برای ۳۴ ولایت کشور تکمیل نموده و به دسترس هم وطنان عزیز، مسولین ولایتی، ادارات مرکزی، موسسات غیر دولتی، سکتور خصوصی، سازمان های ملل متحد و جوامع تمویل کننده فعالیت های اقتصادی و انکشافی قرار دهد.

این پروفایل بیشتر روی رفاه عامه و چگونگی وضعیت اقتصادی و اجتماعی، قدامت تاریخی، سکتور های انکشافی، زیربنا ها و تخصیص و مصارف بودجه هر ولایت تمرکز نموده و در کل دورنمای اقتصادی و اجتماعی ولایت متذکره را از قبیل ظرفیت های اقتصادی و اجتماعی، چالشها و معضلات فرا راه رشد و انکشاف اقتصادی، فرصت های موجود جهت بهبود وضعیت اقتصادی در جهت آسایش و سعادت مندی اقتصادی تحت مطالعه و ارزیابی قرار داده است.

وزارت اقتصاد، جهت تهیه و ترتیب این پروفایل، یک تیم مسلکی را موظف نمود تا از شیوه های مدرن برای جمع آوری، تحلیل و ارزیابی معلومات در مورد ساحات مشخص مطابق معیارهای تعیین شده، استفاده نموده و پروفایل را مطابق به معیاد زمانی معین ترتیب نمایند. این پروفایل کمک مینماید تا مستفید شونده گان بخصوص نهادهای بودجوی، روند پلانگذاری انکشافی خویش را براساس نیازمندی ها و اولویت های اقتصادی و اجتماعی ولایات تنظیم نموده و مساعدت های مالی جامعه جهانی را مطابق به نیازمندی ها و اولویت های ولایتی هماهنگ نماید تا زمینه بهبود رفاه عامه را در سطح ولایات مساعد نمایند. در این قسمت جا دارد تا از همکاری های بیدریغ ریاست های اقتصاد ولایات، شرکای انکشافی بین المللی و سایر ادارات سکتوری و واحدهای بودجوی که در تهیه و ترتیب این پروفایل ریاست های اقتصاد ولایات و وزارت اقتصاد را کمک نموده اند، صمیمانه قدردانی نمایم.

به امید اینکه، این پروفایل در جهت تصمیم گیری و بهبود وضعیت اقتصادی در ولایت متذکره ممد واقع گردد.

دوکتور مصطفی مستور

وزیر اقتصاد

مسرت دارم که امروز شاهد دستاورد دیگر با همکاری خستگی ناپذیر همکاران مسلکی خویش در وزارت اقتصاد میباشم، پروفایل ولایتی که یک سند جامع معلوماتی در راستای انکشاف اقتصادی و اجتماعی میباشد، بدون همکاری تیم تخنیکي و مسلکی اعم در مرکز و ریاست های اقتصاد ولایات، و سایر واحد های دومی در سطح ولایات امکان پذیر نبود.

من با استفاده از فرصت میخوایم از هریک از همکارانم تحت مدیریت ریاست عمومی طرح و توحید وزارت اقتصاد تشکری نمایم، همچنان از ریاست عمومی پالیسی اقتصادی، تیم تخنیکي شرکای کاری انکشافی مان پروژه ابتکار تقویت ادارات محلی (اسلا) و سایر موسسات غیر دولتی

که ارقام و معلومات را در اختیار همکاران مان قرار داده اند ابراز قدردانی نمایم. همچنین میخوایم از رؤسا سکتوری مرکز امتنان نمایم که در پروسه تدویر جلسات مشوره دهی به منظور غنامندی مسوده پروفایل مذکور همکاران تخنیکي مارا یاری رسانیده اند. به صورت ویژه از همکاری ها و تلاشهای خسته گی ناپذیر محترم میرویس بهیج ریس عمومی طرح و توحید، محترم عبدالرحمن کمین امر انسجام فعالیت های اقتصادی ولایت محترم محمدسالم "نوروزی" رئیس اقتصاد ولایت فراه و مشاورین محترم پروژه ابتکار تقویت ادارات محلی که زحمت کشیده اند، سپاسگزاری نمایم.

باتوجه به وضعیت فعلی کشور و چالشهای موجود، فراراهی تقویت و بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی در کشور بخصوص ولایات، هنوز هم تلاشهای بیشتر و متعهدانه و مشترکمان نیاز است تا با هم یکجا جهت تقویت برنامه های انکشافی و اقتصادی کار نماییم.

این سند در هشت فصل ترتیب گردیده که شامل معلومات پیرامون معرفی ولایت، ظرفیت های اقتصادی، وضعیت معیشتی، ساختار های اجتماعی و فرهنگی ولایت، وضعیت انکشافی ولایت، طبق ساختار کمیته های سکتوری (هشت گانه)، ظرفیت های موجود در سطح ولایت، وضعیت سرمایه گذاری ها، بودجه انکشافی و مصرف آن طی چندین سال گذشته، معلومات درمورد چگونگی فعالیت های موسسات غیردولتی، منابع و پوتانشیل اقتصادی ولایت، خلاصه برنامه های ملی دارای اولویت، شاخص های عمده اقتصادی و اجتماعی ولایت براساس آخرین آمار اداره ملی احصائیه و معلومات و اهداف انکشاف پایدار افغانستان مورد بحث قرار گرفته است.

قابل به تذکر است پروفایل ولایتی برای نخستین بار بشکل مجموعه از ارقام ومعلومات مهم اقتصادی واحصایوی ترتیب گردیده است که نهاد های پلانگذار و پالیسی ساز را کمک خواهد نمود تا برنامه های انکشافی شانرا بادر نظر داشت موثریت اقتصادی و اجتماعی به تفکیک سکتورهای انکشافی با در نظر داشت وضعیت جغرافیای ولایت مربوطه تحلیل و بررسی نمایند. علاوهً این سند با در نظر داشت اولویت بندی و تخصیص بهتر منابع و امکانات جهت انکشاف متوازن برای مناطق بیشتر آسیب پذیر نیز کمک و یاری می نماید.

در اخیر یکبار دیگر از زحمات هریک سپاس گزاری می نمایم، و تاکید می ورزم تا بادر نظر داشت اهمیت سند معلوماتی فوق (پروفایل ولایتی) امور محوله را برنامه ریزی نماید، در غنامندی و مجدد سازی سند مذکور با در نظر داشت اوضاع مرتبط برای دوره های دو ساله تلاش ورزید و برای تشویق در راستای مشارکت با سایر نهاد های مسول هماهنگی لازم و ضروری را در نظر داشته باشند.

محمد اسماعیل رحیمی

معین مسلکی وزارت اقتصاد

پیام والی

خرسندم که در مقطع کنونی شاهد تکمیل شدن چنین سند ارزشمند بنام پروفایل ولایتی برای این ولایت هستم. فراه در غرب افغانستان از ولایات است که ضرورت به توجه بیشتر و مستلزم کار افزون بخاطر ترقی و عرضه خدمات میباشد؛ مردم این ولایت گرچه در هفده سال اخیر بعد از ایجاد حکومت موقت شاهد تطبیق پروژه های زیادی بوده اند اما با مقایسه به ولایات دیگری هنوز هم کمترین تاسیسات و زیر بنا ها را در اختیار دارند. این امر دلیل شده است که جامعه فراه کمتر به خدمات ابتدائی دسترسی داشته باشد. بنابراین داشتن پروفایل ولایتی یک قدم به پیش است تا بتوان با استفاده از معلومات و آمار آن در قسمت پلان سازی انکشافی و اقتصادی به جلو رفت و در روشنائی چنین سندی نیاز سنجی را انجام داده و اولویت ها را مشخص کرد.

دولت ج.ا.ا با تطبیق و اجرای این گونه برنامه ها و استراتژی های در تلاش است تا از واقعیت ها و وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی هر ولایت، ولسوالی و قریه آگاهی حاصل نماید تا بتوان زمینه انکشاف متوازن را در سطح کشور مساعد ساخت.

پروفایل ولایتی فراه توسط ریاست اقتصاد به همکاری تخنیکی مشاورین برنامه اسلا و ادارات سکتور دولتی ترتیب و تهیه گردیده است که بیان گر معلومات عمومی ولایت فراه، وضعیت رشد اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، صحت و غیره سکتور ها در ولایت فراه است.

جا دارد تا از تمام دست اندرکاران ترتیب پروفایل ولایت فراه اظهار قدردانی و ستایش نمایم. امیدوارم تمام ادارات ذیربط، موسسات غیردولتی، سکتور خصوصی و دونه ها در رشد و توسعه اقتصاد ولایت فراه همکاری لازم مبذول دارند.

اساساً انکشاف پروسه تدریجی است که برای پایداری و همگانی سازی آن باید منابع بالقوه را با روش های مدیریتی و بسیج سازی ذهنیت های اجتماعی بالفعل مبدل کرد. اساسی ترین عنصریکه میتواند موثریت پروسه مدیریت را افزایش بخشد همانا طرح و ترتیب طرزالعمل و سیستماتیک سازی روش های استفاده از منابع و امکانات است که زمینه تحقق اهداف انکشافی و پایداری آن را میسر می سازد.

برنامه ریزی در تمام سطوح بالایی و پائینی استوار بر ارقام و معلومات دقیق و همه جانبه می باشد تا بتواند از ضیاع وقت و منابع جلوگیری نموده و تاثیرات مثبت از خود بجا بگذارد. زیرا بدون موجودیت معلومات کافی و ارقام روشن و ثابت تحلیل واضح و مبتنی بر حقایق و واقعیت از وضعیت انکشاف اقتصادی و اجتماعی جامعه مورد نظر ممکن نبوده و برنامه های مطروحه فاقد موثریت لازم، تطبیق گردیده و سبب ضیاع و اتلاف منابع می گردد.

بدین لحاظ وزارت اقتصاد این پروفایل را به هدف تعیین یک مبنای واقعی و منبع معلوماتی در سطح کشور و ایجاد سهولت و زمینه بهتری دسترسی به معلومات دقیق راجع به وضعیت موجود ولایات برای پالسی سازان، پلانگذاران، پژوهشگران، ادارات دولتی، موسسات غیردولتی، بنیادهای خیریه، دانشجویان و نویسندگان توسط کمیته تخنیکي مشتمل بر کارمندان مسلکی مرکزی و ولایتی خویش در تبنای با ادارات دولتی، موسسات غیردولتی، جوانان، اساتید دانشگاه ها، نخبه گان، اهل خرد و دانش، جامعه مدنی و سایر نهاد های ذیربط مرکزی و ولایتی تدوین و در اختیار مردم افغانستان قرار میدهد.

پروفایل مزبور نهاد های پلانگذار و پالیسی ساز را کمک میکند تا برنامه های انکشافی شانرا طرح و ترتیب و موثریت فعالیت های انکشاف اقتصادی و اجتماعی خویش را به تفکیک سکتورهای انکشافی با در نظر داشت وضعیت جغرافیای ولایت مربوطه تحلیل و بررسی نمایند. علاوهً این سند با در نظر داشت اولویت بندی و تخصیص بهتر منابع و امکانات جهت انکشاف متوازن برای مناطق بیشتر آسیب پذیر نیز کمک و یاری می نماید.

این سند در هشت فصل ترتیب گردیده که در فصل اول آن ابتداء این ولایت معرفی و سپس به ظرفیت های اقتصادی، وضعیت معیشتی، ساختار های اجتماعی و فرهنگی ولایت مذکور اشاره شده است. در فصل دوم وضعیت انکشافی ولایت، طبق ساختار کمیته های سکتوری (سکتور های زراعت و انکشاف دهات، زیربنا و منابع طبیعی، صحت و تغذی، اداره اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی، معارف و فرهنگ و مصئونیت اجتماعی)، ظرفیت های موجود در سطح ولایت، وضعیت سرمایه گذاری ها ... تحلیل گردیده است. در فصل سوم بودجه انکشافی و مصرف آن طی چندین سال گذشته به بحث گرفته شده است. به همین منوال چگونگی فعالیت های موسسات غیردولتی در فصل چهارم جای داده شده است. فصل پنجم برای تشخیص منابع و پوتانشیل اقتصادی ولایت تخصیص داده شده و در فصل ششم، هفتم و هشتم بالترتیب، تشریح خلاصه برنامه های ملی دارای اولویت، شاخص های عمده اقتصادی و اجتماعی ولایت براساس آخرین آمار اداره ملی احصائیه و معلومات و اهداف انکشاف پایدار افغانستان مورد بحث قرار گرفته است.

شیوه تدوین

پروفایل ولایتی بر اساس یک روش نظام مند و تحقیقی جهت جمع آوری معلومات در باره وضعیت موجود ولایات با در نظر داشت اهداف و شاخص های استراتژی انکشاف ملی افغانستان، چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، برنامه های دارای اولویت ملی و اهداف انکشاف پایدار افغانستان تهیه گردیده است.

برای تدوین پروفایل ها نخست رهنمود چگونگی جمع آوری ارقام و تدوین پروفایل ها از جانب تیم تخنیکي ریاست عمومی طرح و توحید وزارت اقتصاد ترتیب و در اختیار تیم کاری ریاست های اقتصاد ولایات قرار گرفت، تا تمام آمار و ارقام موجود با توجه به شاخص های تعیین شده از سطح ولایت جمع آوری و در روشنای آن پروفایل های ولایات تدوین یابد. سپس تیم کاری ریاست های اقتصاد ولایات در تبنای با ادارات سکتوری مقیم ولایات معلومات و داده های مورد نیاز را طی پرسشنامه ها از مراجع و منابع مختلف تحقیقی و معتبر در سطح ولایت چون ریاست احصائیه و معلومات و سایر نهاد های دولتی، سکتور خصوصی، موسسات غیر دولتی داخلی و خارجی، نهاد های جامعه مدنی و سایر مراجع معتبر جمع آوری نموده یک سند واحد بنام پروفایل (نمای) ولایت را تدوین نمودند.

علاوتا در جمع آوری ارقام و داده ها از روش کار گروهی و مصاحبه با جوانب ذیدخل و اهل خبره نیز استفاده به عمل آمده است. به همین منوال در تدوین این سند از منابع و مآخذ معتبر ملی و بین المللی نظیر سروی وضعیت زندگی مردم افغانستان، خلاصه برنامه دارای اولویت ملی، پروفایل ولایتی وزارت مالیه در رابطه به مسایل مالی و بودجه ولایات، طرح های اقتصادی و ظرفیت های بالقوه موجود ولایات، چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان، برگزیده شاخص های اقتصادی و اجتماعی و اهداف انکشاف پایدار افغانستان استفاده بهینه صورت گرفته است.

در نهایت این سند توسط تیم تخنیکي ریاست عمومی طرح و توحید بصورت دقیق مرور و مطالعه گردیده بعد از مقایسه فصول و آمار و ارقام مندرج سندهذا با شاخص و معیار های از قبل تعیین شده، زیور چاپ یافته است. این سند به مثابه یک مبنا و اساس واقع بینانه، تحلیل وضعیت موجود را بصورت درست مهیا ساخته روند پلانگذاری انکشافی ولایت را نیز تسهیل میبخشد. به همین ترتیب این سند سرمایه گذاران و همکاران انکشافی را تشویق نموده نقش موثر را در راستای بهبود سرمایه گذاری و توسعه ای پایدار ایفا خواهد کرد.

معرفی این سند

جای مسرت است که وزارت اقتصاد با سعی و تلاش فراوان کارمندان با درایت خویش، موفق گردید تا پروفایل ولایتی که بیانگر وضعیت اقتصادی و اجتماعی ولایت فراه است را تهیه و ترتیب نماید. این پروفایل میتواند از جمله بهترین منابع و اسناد تحلیلی رفاه عامه به سطح ولایت باشد که در کل دورنمای وضعیت اقتصادی و اجتماعی را در سکتورهای مختلف به تحلیل گرفته، (ظرفیت های اقتصادی و اجتماعی، چالشها و معضلات فرا راه رشد و انکشاف اقتصادی، فرصت های موجود جهت بهبود وضعیت اقتصادی و طرح های پیشنهادی بمنظور تغییر وضعیت در جهت آسایش و سعادت مندی اقتصادی و اجتماعی) و چگونگی وضعیت سکتوری را در ولایت مطالعه نماید. همچنان این سند کمک خواهد کرد تا نهادهای ملی و بین المللی، همکاریهای اقتصادی خویش را مطابق به نیازمندی های ولایتی هماهنگ نموده و موثریت سرمایه گذاری را روی برنامه های اقتصادی افزایش دهند. وزارت اقتصاد منحيث یکی از نهادهای مسلکی دولت که عمدتاً مسئولیت انسجام و هماهنگی، طرح و ترتیب پالیسی ها، استراتژی ها، پلانهای انکشاف اقتصادی و اجتماعی و بلاخره نظارت و ارزیابی از چگونگی تطبیق آنها را در سطح کشور دارد، با استفاده از ظرفیت های مسلکی موجود، توانسته است تا این فعالیت را بصورت موفقانه تطبیق نماید.

این سند حاوی معلومات دقیق پیرامون پروفایل ولایتی است که وضعیت فعلی اقتصادی و اجتماعی ولایت را در چارچوب اهداف انکشاف پایدار افغانستان و برنامه دارای اولویت ملی انعکاس میدهد. در پروفایل ولایتی بر علاوه میتود جمع آوری معلومات (دیتا) مآخذ و منابع جمع آوری معلومات و ارقام معرفی و ذکر میشود. این بخش اهمیت سند هذا را در قبال پلانهای استراتیژیک، پلانهای سالانه و برنامه های انکشافی به سطح ولایتی نیز برجسته می سازد. در این قسمت جا دارد تا از همکاری های خوب ریاست های سکتوری ولایت و سایر ادارات و واحدهای بودجوی که در تهیه و ترتیب این سند سهم فعال داشتند، صمیمانه قدردانی نمایم. به امید اینکه، این سند در جهت تصمیم گیری و بهبود وضعیت اقتصادی در ولایت مفید واقع گردد.

فصل اول

معلومات عمومى در مورد ولايت فراه

ولايت فراه در آيينه تاريخ :

ولايت فراه در اعصار گذشته در حوزه سكاستين (سيستان) و آريانه (خراسان) از لحاظ تمدن ، موقعيت و نفوس از بلاد معروف و معمور در منطقه شناخته شده است. سر زمين پهناور سيستان (فراه، نيمروز و هيرمند) با پيشينه كهن و پربار گهواره رشد آيين زردشتى و محور حماسه هاى ملي و تاريخى کشور ما به شمار مى رود. اين منطقه را ، جغرافيانويس مشهور عرب در اواسط قرن چهارم هجرى، شهر فراه را جلگه اى پهناور تصوير ميکند که با خانه هاى گلى، صاحب باغها و کشتزارهائى فراوان است و خرماى زياد دارد. ياقوت حموى در کتاب معروف (معجم البلدان) از فراه چنين ياد ميکند : شهيست بزرگ در نواحى زرنج و روستاهائش به شصت دهکده مى رسد. در کتاب معتبر تاريخى سيستان ، در فصل (فضائل و عجائب سيستان) بيشتريين فضائل و عجائب ذکر شده کتاب، در نواحى اطراف فراه واقع است و تا هنوز نيز پابر جاست.

سيستان از کاروايى ها و حکمرانى ها سلسله پيشدادى ها، اشکانى ها ، هخامنشى ها ، يونانى ها ، اسکايى ها ، کوشانى ها ، عرب ها ، صفارى ها ، مغل ها ، غزنوى ها و سدوزى ها حکايت ها و روايات بشمارى درسينه دارد. در سال ۳۳۰ (قبل از ميلاد) اسکندر مقدونى بعد از فتح هرات راهش را بسوى سيستان ادامه داد و فراه و سيستان را نيز متصرف شد. اسکندر با سپاهش زمستان را در قلمرو سيستان بماند و در نواحى جنوب فراه، اسکندريه را اعمار نمود که به پروفتاژيا مشهور گرديد. برخى مورخين پروفتاژيا را با فراه يکى ميدانند.

هنگام اقامت اسکندر در پروفتاژيا ، يک عده از افسران لشکرش برضد خود پرستى ها و خود خواهى هاى اسکندر قصد قيام نمودند که اين توطئه ، توسط اسکندر کشف و باعث دستگيرى عده از افسران لشکرش گرديد. اسکندر در اين ارتباط يکى از بزرگترين جنرال هاى لشکرش (فيلوتاس) را علناً محاکمه نموده و جلو چشم قشونش او را آتش زده و غم انگيز ترين تراژدى سياسى را براى سپاهش به تماشا گذاشت.

گرچه نفوذ يونانيان باختر در سرزمين قبل از اسلام باعث نشر تمدن جديد گرديد و سيستان را به سوي عروج ، ترقى و تعالى سوق داد، ولى قلمرو سيستان در دوره اسلامى ، مراتب تمدن و ترقى علمى و عقلانى را با صفوت و صراحت اخلاق طى نمود. که اين مطلب از آثار عمرانان و مشاهير علمى و ادبى آنها به وضاحت آشکار است. تسلط دوره اسلامى در سيستان باعث شد تا زبان علمى و ادبى اين خطه زبان عربى قرار گيرد و بدین ترتيب مولفين بزرگ به زبان عربى از آن به ظهور برسد.

ولى زبان عربى هرگز نتوانست بطور کلى زبان محلى و ملي مردم سيستان گردد، لذا زبان نوين فارسى افغانستان به تدريج، زبان ملي اين سرزمين گرديده و بسى شعراء، علما ، فضلا و مولفين عالى مقام که با آثار پر بار بدین زبان ظهور نمودند. وجه تسميه ولايت فراه:

قديم ترين منبع که در آن از سرزمين فراه ياد شده ، کتاب اوستاست که حدود (۶۵۰ سال قبل از ميلاد) در زمان زردشت تدوين يافته و در آن کلمه به صورت «فرداتا» به رود خانه اطلاق شده که از ميان آن ميگذرد و ما آن را فراه رود ميناميم.

عده، کلمه فراه را با کلمات «فر» و «فرخ» هم‌ریشه دانسته که شکوه و جلال را معنی میدهد. اما احمد علی کهزاد، مورخ شهیر کشور، در مقالات «افغانستان در پرتو تاریخ» مینویسد که «فرداتا» نام اوستایی فراه رود که مرکب از ترکیب (فرا- و - داتا)

است که اولی فرو و شکوه و دومی داد و عدل معنی میدهد و اشاره به آبادی و سرسبزی است که از اثر این رود خانه نصیب این منطقه گردیده است.

ابراهیم پور داود، دانشمند ایرانی که بر کتاب اوستای شرحی نوشته است مینویسد «فرداتا اسم وادی است که امروز به فراه رود معروف است و اسم شهر فراه نیز موخذ نام این رود خانه می باشد. عده ای قدیمی ترین شهر و مرکز ولایت را شهر کهنه (قلعه فریدون) میدانند. این شهر که تا کنون نیز برج و باروهای شکسته و نیمه فروریخته اش میتواند انسان را محو شکوه و جلال روزگاران گذشته اش نماید، در متون عهد تیموری و صفوی به نام قلعه داوری یاد شده و عده ای معتقد اند که این شهر در عصر فریدون و به امر فریدون پادشاه پیش دادی آریانای باستان بنا گردیده و همان طور که گفته شد آن را بنام قلعه فریدون یاد میکنند، و نام فراه را نیز (شهر فریدون) موخذ از نام فریدون می دانند موقعیت جغرافیائی و اقلیم (با ذکر نام ولسوالی ها و سرحدات):

ولایت باستانی فراه در جمع وسیع ترین ولایات افغانستان قرار داشته و در غرب کشور موقعیت دارد. این ولایت از شمال به ولایت هرات، از جنوب به ولایت نیمروز، از شرق به ولایت هلمند و غور و از جانب غرب حدود ۲۹۰ کیلومتر با کشور جمهوری اسلامی ایران هم سرحد می باشد.

مساحت این ولایت (۴۹۳۳۹،۱) کیلو متر مربع میباشد و جمعیت آن حدود یک میلیون نفر تخمین می شود. ولایت فراه از شرق به غرب، از ولسوالی پرچمن تا مرز ایران حدوداً (۵۱۱) کیلو متر طول دارد. که نزدیکترین ولسوالی آن به مرکز یعنی شهر فراه، پشت رود و دور ترین ولسوالی آن پرچمن می باشد. مرتفع ترین نقطه فراه قله امرتک (بالای کوه غزدان) در ولسوالی پرچمن (با ارتفاع ۴۱۸۲ متر) و پایین ترین نقطه آن هامون صابری با (۴۵۰) متر ارتفاع از سطح بحر در جنوب غرب فراه موقعیت دارد. اقلیم آن نیمه صحرائی و دارایی تابستان فوق العاده گرم بوده و زمستان آن معتدل و کم باران میباشد. تند بادهای موسمی اکثراً در زمستان و تابستان در این ولایت می وزد که به نام سیاه باد و تفت باد یاد میشود. ولایت فراه که از جمله ولایات گرمسیر کشور است، درجه حرارت آن در تابستان ها اکثراً (۴۵+) درجه سانتی گراید بوده و در زمستان ها گاهی تا (۲-) درجه سانتی گراد تنزیل می یابد. مقدار بارنده گی در این ولایت سالانه بطور اوسط بین ۱۰۰-۵۰ میلی متر بوده و در ارتفاعات مقدار آن تا ۲۰۰ میلی متر نیز میرسد.

ردیف	نام ولسوالی	موقعیت	فاصله از مرکز الی ولسوالی	تعداد قریه جات
۱	خاکسفید	شمال فراه	۴۶ کیلومتر	۷۶ قریه
۲	بکواه	جنوب شرق فراه	۹۵ کیلومتر	۱۱۶ قریه
۳	پشت کوه قلعه کاه	غرب فراه	۶۰ کیلومتر	۵۷ قریه
۴	گلستان	شرق فراه	۲۴۰ کیلومتر	۲۱۹ قریه
۵	پرچمن	شمال شرق فراه	۳۲۰ کیلومتر	۲۹۶ قریه

۶	پشت رود	شمال فراه	۲۸ کیلومتر	۵۷ قریه
۷	اناردره	شمال غرب فراه	۷۵ کیلومتر	۳۹ قریه
۸	شیب کوه قلعه کاه	غرب فراه	۶۰ کیلومتر	۹۳ قریه
۹	بالابلوک	شرق فراه	۵۰ کیلومتر	۹۷ قریه
۱۰	جوین	جنوب غرب فراه	۹۳ کیلومتر	۷۴ قریه

این ولایت دارای ده ولسوالی و ۱۲۶۵ قریه است که ذیلاً مسافه و موقعیت ولسوالی های آن توضیح داده می شود:

وضعیت توپوگرافی

ولایت فراه (۶۵۰) متر از سطح بحر ارتفاع داشته و حدود (۴۸۰۰۰۰۰) هکتار زمین زراعتی دارد که از جمله ، ۵۶۰۰۰۰ هکتار آن زمین زراعتی آبی و فیصدی کم آن (در مراتع مرتفع شرق فراه) بطور للمی زرع می گردد. علاوه بر موازی (۶۲۰۰۰) هکتار زمین آن نیز غله جات، سبزیجات و حبوبات زرع میشود. حدود نود فیصد مردم ولایت فراه به زراعت و مالداری اشتغال داشته و عموماً زمین های این ولایت طور یک فصله یا بطور یک سال درمیان کشت می شوند.

این ولایت دارای اراضی وسیع مختلف النوع بوده که سلسله کوههای مرتفع ، کوتل ها و راه های صعب العبور اکثراً در شرق این ولایت موقعیت دارد . کوه های مالمند، اسپندو، اوزمین، کوه مشکانه، کوه شور، کوه غژدان ، لورکوه، کوه شپيرو و کوه زآب در شرق این ولایت در اطراف ولسوالی های پرچمن ، گلستان و بالابلوک قرار دارد. این سلسله کوه ها رشته های امتداد یافته و کوچکتری است از سلسله کوه های سیاه کوه و پارو پامیزاد. کوتل هاییکه مناطق شرق این ولایت را با سایر نقاط وصل مینمایند عبارت اند از : کوتل منه، کوتل اوزمین ، کوتل سرخ ، کوتل بی جی بست، کوتل فرنگی ، کوتل خرمالق، کوتل سنگلان ، کوتل رجان، کوتل نل غوجه و غیره. همچنان سلسله کوه های خرمالق ، لورکوه، کوه های توت و چکاب، کوه صفرک ، کوه کلندزده، کوه کورجی، کوه بشتو، کوه تکه ، کوه خاکسفید، کوه بی بی چه باران، کوه دروز، کوه دوازده امام، کوه آتش فشان ، کوه قوچ و غیره در مناطق مرکزی و غرب این ولایت عموماً از شرق به غرب موقعیت یافته و به زیبایی طبیعی این ولایت افزوده است. اراضی هموار و دشت های پهناور عموماً در جنوب و غرب این ولایت گسترده شده است . دشت بکواه که از جمله مشهور ترین دشت های کشور است در جنوب این ولایت موقعیت دارد. همچنان دشت خسپاس ، دشت نصرالله و دشت بابوس نیز اراضی وسیعی از این ولایت را احتوا نموده است. جهیل سیستان و هامون صابری (در جنوب غرب ولایت فراه موقعیت داشته) آب های رود خانه های این ولایت را در خود جمع و بعداً با آب های رود هیرمند جانب اطراف شهرستان زابل و از طریق رود سرشيله (کشور ایران) به گود ذره سرازیر می نماید.

لست وضعیت زمین های زراعتی، کوهستانی و نیمه کوهستانی :

مجموعه	رایور داده نشده	نیمه هموار	نیمه کوهستانی	کوهستانی	هموار
۱۰۰٪	۰٪	۳٫۴٪	۶٫۸٪	۳۹٫۲٪	۴۹٫۹٪

قلعه فریدون مشهور به (شهر کهنه)

ساحات باستانی و آبدات تاریخی: قلعه فریدون (شهر کهنه)

قلعه فریدون مشهور به (شهر کهنه) یکی از آبدات تاریخی بزرگ تاریخ سیستان زمین در ولایت فراه می باشد و در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر گردیده است. به گفته مردم این قلعه را فریدون پادشاه وقت آباد کرده است، در نزدیکی شهر جدید فراه در سمت شمال موقعیت دارد. این قلعه بزرگ تماماً از

خشت خام و گل بنا شده، دارای ۹۹ برج می باشد که از آن جمله ۵ برج آن بزرگ و بقیه کوچکتر هستند. این شهر دارای دو دروازه می باشد که یکی به سمت شمال و دیگری به سمت جنوب قرار دارد مساحت داخلی آن در حدود (۳۰۰) جریب زمین را احتوا می نماید. در گوشه شمال شرقی آن یک قلعه نسبتاً کوچک وجود دارد برخی این قلعه کوچک را ارگ (محل بود و باش فریدون) و عده ی دیگر محل ذخیره اسلحه و مهمات میدانند. قسمیکه دیده می شود در گوشه از قلعه، خانه ها و جاهای بود و باش فریدون و متباقی دکان های شهر بوده، در قسمت پیشروی این آبده هتل وجود دارد که قدامت تاریخی زیاد ندارد بلکه چند دهه پیش در زمان حکومت اعلیحضرت ظاهر شاه اعمار شده است .

این آبده در کتاب های مشهور و معتبر چون شهنامه فردوسی و تاریخ سیستان و بعضی از آثار دیگر یاد آوری شده است و قدامت آن بیش از ۲۰۰۰ سال تخمین شده است.

ساحات باستانی و آبدات تاریخی: قلعه لاش جوین

قلعه لاش جوین

قلعه لاش جوین که بنام قلعه اسپهبد، قلعه سفید دژ، کوه اسپهبد، قلعه سفید کوه، اسپهبدکوه، قلعه اصفهید و سپید دژ یاد شده است بعد از جنگ چنگیز مردم جوین آن را بنام لاش یاد می کند و از جمله آبده های تاریخی ولایت فراه می باشد که در وزارت اطلاعات

و فرهنگ ثبت و راجستر گردیده است و از قلعه های بزرگ کشور بشمار می رود که در شمال ولسوالی لاش جوین ولایت فراه موقعیت دارد. خوشبختانه با گذشت زمان بالای آن آبده هنوز هم عظمت و بزرگی آن هویدا است. این قلعه بزرگ بخاطر موجودیت مواد سفید رنگ که در اعمار آن کار گرفته شده بصورت سفید به نظر می رسد به

همين اساس در كتب تاريخ بنام (سپيد دژ...) ياد مى شود كه در كنار رود فراه واقع مى باشد ، سمت جنوب آن به رود فراه متصل است. يكي از عجايب اين قلعه تونل است به طول ۲۰-۲۵ كيلومتر، در اين باره اداكادميسن محمداعظم سيستانى گفته :

(از عجايب ديگر قلعه لاش يكي نقبى است در داخل قلعه كه معروف است وقتى دو رأس گاو در آن داخل شده بودند يكي از آنها از حوالى قريه سمور واقع در ۲۰ كيلومترى جنوب غرب لاش از زير زمينى بر آمده بود. در داخل اين نقب كه انسان قد راست مى تواند راه برود به سبب تاريخى نميشود بيش از قدمى به جلو رفت و چون چراغ روشن گردد آنقدر پروانه و شب پره به سر روى انسان خود را ميزنند كه امكان جلو رفتنى را در آن ناممكن ميگرد.)
باشندگان اين قلعه در زمان جنگ ها و در حين محاصره به هيچ مشكل مواجهه نمى شدند زيرا توسط حفر كاريزهاى زير زمينى آب مورد ضرورت باشندگان محصور شده را از رود فراه به داخل قلعه نقل مى دادند و زمانيكه قلعه محاصره مى شد و وضعيت بسيار اضطرارى بود به فاصله هاى زياد به دو مسير مختلف رهروهاى در زمين حفر شده بود از آنها استفاده مى كردند.

كافر قلعه (كك كهزاد)

ساحات باستانى و آبادات تاريخى: كافر قلعه (كك كهزاد)

كافر قلعه (كك كهزاد) يكي از آبه هاى مهم تاريخى ولايت فراه است كه در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر مى باشد. ، در شهنامه فردوسى از آن ياد شده است. از آثار بس حيرت آور و شگفت انگيز فراه بشمار مى رود كه در دوازده كيلومترى جنوب شرق شهر فراه بر فراز كوه بچه ي كه يك سطح تقريباً هموار از سنگ سياه سخت تشكيل

گرددیده آباد شده است. شكل ظاهرى كوبيچه طورى است كه قطر آن از سطح زمين به استقامت قله آن خرد شده ميرود و در آخرين مرحله ارتفاع شكل يك سنگ لاخ عظيم هرم مانند را نمايش مى دهد به دو تيغه خورد و بزرگ از هم جدا مى شود. بر هر يكي از تيغه هاى مذكور قلعه جداگانه ساخته شده است. به عقیده مردم اين دو قلعه يكي منسوب به كك و ديگرى منسوب دختر كك بوده كه توسط پل متحرك به هم وصل مى شد چنين معلوم مى شود كه اين دو ساختمان در داخل يك حصار واقع بوده اند زيرا بقاياى حصار نيز در ردپاى اين ساختمان ها تا هنوز به مشاهده مى رسد. صعود به اين قلعه به سبب راه دشوار براى همگى ميسر نيست ولى براى آنها كه ميسر شده مى گویند ديوار هاى قلعه با گذشت زمان فرورويخته ولى كاملاً از بين نرفته كه از آجر ، چونه و سنگ اصلى كوه كه رنگ سياه دارند ساخته شده. آنچه از همه عجيب تر و فوق العاده جالب توجه است چاه است كه بر فراز كوه در دل سنگ ها حفر گردیده و از آن بخاطر آب مورد نياز استفاده مى كردند.

ارگ نوده

ساحات باستانی و آبدات تاریخی: ارگ نوده

ارگ نوده آبدۀ تاریخی است در غرب ولایت فراه که تقریباً (۱۷) کیلومتر از شهر فراه فاصله دارد که بطور خامه اعمار گردیده است. این آبدۀ در سمت غرب قریه نوده موقعیت دارد که در چهار اطراف آن خانه ها و باغ ها با فاصله معین قرار دارد مساحت آن حدوداً پنج جریب زمین و طول آن تقریباً بیست و پنج متر می رسد شکل دایره مانند دارد که در اطراف و یا قسمت های

بالای آن مردم قدیم بود و باش داشتند و تافلاً همه خانه ها ظاهراً دیده می شود و قسمت بالای ارگ دروازه وجود دارد که بنام دروازه ورودی و خروجی یاد می شود که رفت و آمد از آنجا صورت می گیرد و دیگر هیچ راهی برای داخل شدن و بیرون شدن ندارد. یک جاه آب تقریباً در قسمت فوقانی ارگ موقعیت دارد که آب مورد نیاز خود را از آن می گرفتند از اینکه از اعمار این آبدۀ سال های زیادی گذشته که بطور خامه می باشد به مرور زمان توسط باد، باران و... به آن صدمه وارد شده است خوشبختانه این بناء بزرگ از بین نرفته است .

ساحات باستانی و آبدات تاریخی: حوض های خشت پخته یزده

حوض های خشت پخته یزده

حوض های خشت پخته یزده از جمله جاهای تاریخی ولایت فراه میباشند که در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر گردیده اند. این حوض ها در نزدیکی شهر فراه در سمت شمال، در قریه یزده موقعیت دارند. همانطور که از نام آنها پیداست از خشت پخته ساخته شده. در این قریه دو حوض پخته

وجود دارند که یکی بنام «ملا باشی» و دیگری بنام حوض «حاجی ارباب» مشهور اند. این حوض های اکنون توسط واتر پمپ ها از آب پر می شوند که مردم قریه بتوانند از آب آن استفاده کنند و در آن زمان نیز مردم از آب این حوض ها استفاده می کردند مردم قریه می گویند: نیاکان ما این حوض ها را بناء کرده و سر پوشیده می باشد که خشت های پخته از تهداب تا پوشش سر آن کار شده. تاریخ ساخت این حوض ها معلوم نیست به گفته مردم محل: استفاده سنتی که از این حوض ها صورت می گرفت تا اکنون به همان طریق رواج دارد. مردم منطقه علاقمند ترمیم این حوض ها هستند.

شهر پشاوران

شهر پشاوران از جمله آبدات تاريخى سيستان زمين در ولايت فراه ميباشد كه در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر گرديده است و در غرب ولايت فراه در ولسوالى لاش جوين موقعيت دارد. گفته شده كه پشاوران در زمان قديم شهرى بزرگ در ولايت فراه بوده است كه حالا فقط به يك منطقه در لاش جوين گفته مى شود. اين قلعه كه بنام شهر پشاوران ياد مى شود هنوز هم در ولايت فراه موجود است.

غار تونل مانند

ساحات باستانی و آبدات تاريخى: غار تونل مانند

غار تونل مانند از جمله جاهای تاریخی ولايت فراه می باشد كه در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر گرديده است اين غار قدامت تاريخى زيادى دارد كه در سمت شمال ولسوالى لاش جوين ولايت فراه موقعيت دارد به گفته مردم منطقه اين غار تقريباً سه كيلومتر طول دارد اين محل استفاده غار نشينان آن دوره خود بوده كه داخل آن خانه ها و سطون ها بخاطر استقامت

غار ساخته شده است اين غار بزرگ در هر چند متر هواكش داشته بنابه باد هاى زياد و ريگ زياد در ولسولى لاش جوين وجود دارد هواكش هاى بسته شده و رفتن به انتهاى غار بخاطر نبودن اكسيجن كافي مشكل است اما مردم منطقه مى گویند: چند سال قبل تا يك كيلومترى اين غار رفته است چون اين غار بسيار طويل است اگر كسى بخواهد داخل آن برود بايد از راه كه داخل مى شود در هر چند مترى علامت نشانه بگذارد.

تخت رستم

اين تخت يگانه جاي تاريخى در منطقه است كه بنام رستم زال ياد مى شود از جمله آبدات تاريخى ولايت فراه مى باشد كه در غرب ولايت فراه، تقريباً در (۳۰) كيلومتر شهر، در بين زمين هاى قريه تخت در نزديك سر ك عمومى فراه الی ولسوالى جوين در سمت جنوب اين سر ك قرار دارد و در وزارت اطلاعات و فرهنگ ثبت و راجستر گرديده است.

اين تخت شكل دايره مانند دارد در سمت جنوب آن يك دروازه ورودى و خروجى مى باشد كه بيرون دروازه حصار كه در داخل آن خانه ها مى باشند براى نگهدارى مواشى و شايد هم بخاطر حفظ جان تخت نشينان ساخته شده باشد. تا هنوز هم زيباى اين محل بچشم مى خورد و جاي دیدنى براى باشندگان ولايت فراه مى باشد.

مناطق تفریحی:

باغ پل، باغ نو، باغی کافی، زیارت سلطان امیر و کافر قعله از مناطق تفریحی شهر فراه میباشد.

نفوس/جمعیت شناسی عمومی

معلومات دیموگرافی (نفوس) شهری و دهاتی:

معلومات دیموگرافی (نفوس) شهری و دهاتی ولایت فراه در جدول ذیلاً ارائه گردیده است.

شماره	اسم واحد اداری	مجموع شهری و دهاتی			شهری			دهاتی		
		مرد	زن	هر دو جنس (مرد و زن)	مرد	زن	هر دو جنس (مرد و زن)	مرد	زن	هر دو جنس (مرد و زن)
۱	مجموع	۲۷۸۳۶	۲۶۴۷۸	۴۰۷۵	۲۰۶۹	۲۰۶۰	۲۵۷۶۶	۲۴۴۸۱	۵۰۲۴۸	
۲	مرکز ولایت	۱۲۳۱۳	۶۰۳۲۸	۴۰۷۵	۲۰۶۹	۲۰۰۶	۴۲۱۱۰	۴۰۲۶۸	۸۲۳۷۸	
۳	پشت رود	۴۴۳۹۸	۲۱۵۴۵	—	—	—	۲۲۸۵۳	۲۱۵۴۵	۴۴۳۹۸	
۴	خاکس فید	۳۳۱۰۶	۱۶۲۸۷	—	—	—	۱۶۸۱۹	۱۶۲۸۷	۳۳۱۰۶	
۵	قلعه کاه	۳۳۶۱۸	۱۶۵۴۳	—	—	—	۱۷۰۷۵	۱۶۵۴۳	۳۳۶۱۸	
۶	شیب کوه	۲۵۵۳۵	۱۲۵۶۸	—	—	—	۱۲۹۶۷	۱۲۵۶۸	۲۵۵۳۵	
۷	بالابلوک	۷۸۰۱۴	۳۷۳۸۰	—	—	—	۴۰۱۸۴	۳۷۳۸۰	۷۸۰۱۴	
۸	اناردره	۳۰۴۱۲	۱۴۸۷۷	—	—	—	۱۵۵۳۵	۱۴۸۷۷	۳۰۴۱۲	
۹	بکواه	۳۸۷۵۱	۱۸۸۵۱	—	—	—	۱۹۹۰۰	۱۸۸۵۱	۳۸۷۵۱	
۱۰	لاش جوین	۳۰۵۳۹	۱۴۸۷۶	—	—	—	۱۵۶۶۳	۱۴۸۷۶	۳۰۵۳۹	
۱۱	گلستان	۴۷۳۴۷	۲۳۰۸۳	—	—	—	۲۴۲۶۴	۲۳۰۸۳	۴۷۳۴۷	
۱۲	پرچمن	۵۸۳۸۲	۲۸۰۸۴	—	—	—	۳۰۲۹۸	۲۸۰۸۴	۵۸۳۸۲	

تناسب نفوس به تفكيك مرد وزن:

درولايت فراه دركل ۵۴۳۲۳۷ نفر زنده گى ميكنند كه تعداد ۲۷۸۳۶۵ نفر آن مرد و به تعداد ۲۶۴۸۷۲ نفر آن زن ميباشد، كه ۴۰۷۵۷ نفر (مرد و زن) آن در شهر ها و به تعداد ۵۰۲۴۸۰ نفر (مرد و زن) آن در دهات زنده گى مينمايند كه تناسب آن به تفكيك مرد، زن، نفوس دهاتي و نفوس شهرى از ۱۰ ولسوالى و مركز در جدول فوق ذكر گرديده است بايد ياد آورشد كه مطابق به سروى قبلى احصائيه مركزى نفوس ولايت فراه ۵۴۳۲۳۷ نفر ميباشد ولى اكنون در ولايت فراه بيشتر از يك ميليون نفوس زنده گى ميكنند.

میزان رشد نفوس:

نظر به سروى رياست احصائيه مركزى به همكارى بانك جهاني ميزان رشد نفوس در سطح ولايت ۲,۳٪ تخمين نموده است و اين فيصدي در حال رشد ميباشد. در حاليكه نظر به سروى جديد در سطح افغانستان ميزان رشد نفوس به ۲,۹ فيصد افزايش يافته است كه نظر به رشد اقتصادى كه تقريباً ۲,۴ درصد ميباشد افزايش يافته كه باعث افزايش سطح فقر در سطح منطقه و كشور خواهد گرديد.

میزان نفوس در سن كار:

نظر به سروى رياست احصائيه مركزى به همكارى بانك جهاني ميزان نفوس در سن كار ولايت فراه ۶۶,۱ فيصد گفته كه اين موضوع نشان دهنده مشغول كار بر نفوس قناعت بخش نميباشد طور كه ميزان بيكارى ۲۸,۱٪ و ميزان اشتغال غير سود مند ۵۹,۸٪ ميباشد.

میزان مشاركت نيروى كار به تفكيك جنسيت:

ميزان مشاركت نيروى كار به تفكيك جنسيت، مرد ۵۲٪ و زن ۲۶,۵٪ اما اخيراً مشاركت زن ها در اين والا به ۲۴,۷٪ کاهش يافته، دركل ميزان بيكارى در سطح كشور رو به افزايش هستند، كه اين معضله بيشتر در ولايات نا امن مانند فراه تاثير منفي دارد و ميزان مشاركت خانم ها را کاهش ميدهد. نسبت اشتغال نفوس به تفكيك سكتور (زراعت، صنعت، خدمات، توليد، سكتور خصوصى و تجارت، اداره عامه/ دولت) نسبت اشتغال نفوس به تفكيك سكتور ها در اين ولايت قرار ذيل مى باشند:

— اشتغال نفوس در بخش زراعت ۶۴,۵٪

— اشتغال نفوس در بخش صنعت و توليد ۱۱,۶٪

— اشتغال نفوس در بخش خدمات؛ تجارت و اداره عامه ۲۴,۰٪

نيروى كار باسواد:

نيروى كار با سواد در سطح ولايت فراه مطابق آمار رياست احصائيه مركزى و رياست كار وامور اجتماعى و شهدا و معلولين، مردها ۶۹٪ زن ها ۱۷٪.

فيصدي نفوس به تفكيك گروه هاى سنى:

فيصدي نفوس به تفكيك گروه هاى سنى در سه كتگورى دسته بندي گرديده است كه ذيلاً ارائه ميگردد:

A. كتگورى (۱۴-۰) ۳۴٪

B. كتگورى (۱۵-۶۵) ۴۹٪

C. كتگورى (۶۷+) ۱۷٪

فصل دوم

تحليل وضعيت عمومى ولايت به تفكيك سكتورهاى انكشافى

سكتور زراعت و انكشاف دهات:

رياست زراعت، آبيارى و مالدارى ولايت فراه با داشتن ۱۰۹ نفر تشكيل، افراد مسكلى بوده كه در بخش هاى مختلف امور زراعتى، آبيارى و مالدارى خدمات ارزنده را مطابق به برنامه ها و استراتيژى وزارت در مركز و ولسواليتها جهت بهبود وضعيت اقتصادى و اجتماعى دهاقين وزارعين با داشتن افراد مسكلى و فنى فعاليت مينمايد. تقريباً ۸۰٪ مردم اين ولايت در بخش زراعت و مالدارى مشغول اند اين سكتور در ارتقاى سطح زندگى مردم اين ولايت اهميت زياد داشته بناً در صورت اجرا و تطبيق پروژه هاى انكشافى طرح شده براى سال ۱۳۹۷ تاثيرات مثبت را به بار آورده ميتواند و زمينه كار براى اشخاص و افراد فراهم گرديده و باعث فراهم شدن عرضه خدمات زراعتى و مالدارى براى تمام دهاقين و زارعين مساعد ميگردد و محصولات زراعتى افزايش و سطح زندگى دهاقين بالا رفته و از طرف ديگر با صادر نمودن محصولات زراعتى به ولايات ديگر و خارج از كشور زمينه تجارت و بازار يابى مساعد ميشود، كه تاثير مستقيم در بالا رفتن وضع اقتصادى و اجتماعى اين ولايت دارد. و هم چنان در صورت تطبيق پروژه هاى انكشافى قريه جات اين ولايت انكشاف و باعث تقويه اقتصاد خانواده ميگردد. احداث و توسعه باغات، بالا رفتن سطح كشت محصولات زراعتى و حفاظت از محيط زيست بديل خوب براى از بين بردن كشت مواد مخدر ميباشد.

ولايت فراه يكي از جمله ولايات گرمسير كشور بوده كه داراى اقليم مناسب براى رشد و نموى نباتات مختلف النوع است و داراى يك مركز شهرى و ده واحد دومى ميباشد و موازى ۴۸۰۰۰۰۰ هكتار زمين هاى زراعتى، بكر و باير داشته و از جمله ۵۶۰۰۰۰ هكتار زمين هاى زراعتى آبي ميباشد كه ساحه زير كشت سالانه بين ۱۲۰۰۰۰ الى ۱۳۰۰۰۰ هكتار زمين در طى سالهاى اخير رسيده و اما نسبت ميزان بارندگى و ساحه زير كشت سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ موازى ۱۰۵۳۱۲٫۷ هكتار زمين كه نسبت عدم ميزان بارندگى ۵۰٪ ساحه زير كشت كاهش يافته كه به همين منظور خشكسالى يكي از حوادثى است كه باعث تلفات حيوانات و زيان آور براى دهاقين و مالداران ميگردد. و از اين لحاظ خساره سنگينى به سكتور زراعت و مالدارى وارد گرديده و از آنجايى كه ارتباط مستقيم به ميزان درآمد دارد باعث ايجاد افت اقتصاد در كشور گرديده و نيازمند ايجاد پلان هاى استراتيژيك در بخش هاى مختلف جهت كنترول خشكسالى دارد. ولايت فراه يكي از ولايت گرم و خشك افغانستان بوده و ميزان بارندگى امسال در اين ولايت به ۲۲ ميلى متر رسيده كه بسيار پايين ميباشد و خطرات خشكسالى بالا و زيان جبران ناپذير را به بار آورده از سوى ديگر منابع آب زير زمينى هر سال به سرعت در حال پايين رفتن است و علت عمده آن استفاده زياد آبيارى غرق آبي، كاهش ميزان بارندگى سالانه و نبود بند آب گردان در اين ولايت ميباشد. در چندين سال اخير زراعت و مالدارى در ولايت فراه انكشاف قابل ملاحظه را داشته بالخصوص در قسمت كشت گلخانه اى و باغ هاى مختلف ميوه كه اين خود نيازمند يك برنامه جامع جهت معرفى سيستم آبيارى قطره اى و پلان هاى ديگر جهت كنترول خشكسالى ميباشد. علفچر هاى طبيعى در نقاط مختلف فراه به شدت كاهش يافته و بسيارى از مواشى تلف شده و مالداران اقدام به فروش مواشى خود نموده است. در اين مطلب وضعيت خشكالى ولايت فراه، نقاط آسيب پذير، مشكلات و پيشنهادات مورد بحث قرار گرفته ميشود.

- فشرده نتيجه گيرى تحليل در ساحات مهم و چگونگى وضعيت عوامل توليد و عرضه خدمات زراعتى و مالدارى :

ولايت فراه يكي از ولايات زراعتى بوده، كه سكتور زراعت براى مردم اين ولايت منبع خوب اشتغال بوده، تقريباً ۸۰٪ مردم در بخش زراعت و مالدارى مشغول اند. كه اين سكتور در ارتقاى سطح زندگى مردم اهميت زياد دارند.

غله جات ۸۵٪، ميوه جات ۵۰٪ و سبزیجات ۸۰٪ نیازمندی مردم این ولایت را مرفوع می نمایند، و همچنان محصولات زراعتی به تمام ولایات کشور صادر می گردد که از نظر کیفیت درجه اول میباشد و عناب آن ضمن ميوه در طبابت و تجارت نیز مورد استفاده قرار میگیرد .
محصولات زراعتی این ولایت قرار ذیل میباشد:

شماره	محصولات عمده ولايت فراه
۱	غله جات گندم ، جو و جوارى .
۲	ميوه جات انگور ، زردآلو ، سیب ، انجیر ، آلو ، شفتالو، عناب و انار .
۳	سبزیجات کچالو ، پیاز ، بادنجان سیاه ، بادنجان رومی ، کدو ، بادرنگ ، بامیه، تربوز و خربوزه .
۴	حبوبات عدس، ماک و ماش

زمین و آبرسانی

تعداد کانال های آبیاری با ظرفیت آن:

در ولایت فراه بتعداد ۱۰۴ کانال عمومی آبیاری موجود است، البته این کانال ها به چندین شاخه های فرعی تقسیم شده. که ظرفیت شان متفاوت میباشد از $M^3/Sec(3 - 0.5)$ و $M^3/Sec(4 - 0.5)$ میباشد.
تعداد ذخایر آب زراعتی با ظرفیت آن:

در ولایت فراه ذخایر آب زراعتی تا فعلاً وجود ندارد با حسب اینکه اکثر مردم ولایت فراه در عرصه زراعت و مالدارى مصروف کار هستند و همچنان ولایت فراه از نظر زمین زراعتی خیلی خوب برخوردار است حتا در سطح کشور سالانه مردم این ولا با مشکل کم آبی روبرو میشود هیچ نوع ذخایر آب زراعتی برای این مردم تهیه نگردیده است ، که در نهایت پیشه زراعت و مالدارى نتیجه مطلوب را با خود نخواهد داشت.
زمین های قابل کشت (آبی، للمی) و ظرفیت آن به هکتار:

ولایت فراه یکی از ولایات گرمسیر است که دارای اقلیم گرم و خشک میباشد این ولایت از لحاظ جغرافیای در حوزه جنوب غرب کشور هم مرز با کشور جمهوری اسلامی ایران به طول ۲۹۰ کیلومتر مرز مشترک دارد که شرایط تجارت و بازار یابی در زمینه انتقال کود های کیمیاوی ، تخمینه جات ، ادویه جات حیوانی و نباتی ، مواد ساختمانی و اجناس صنعتی را فراهم ساخته است.

ولایت فراه دارای طول البلد ۱۱الی۶۲ و عرض البلد ۲۲الی ۳۲ درجه میباشد و ارتفاع آن از سطح بحر به ۶۵۰الی ۱۸۰۰ متر میرسد آب و هوای خشک دارد که مقدار بارندگی اوسط سالانه آن از ۵۰الی ۱۰۰ملى متر تجاوز نمیکند.
از نظر آب کافی به مشکل عمده مواجه است باز هم محصولات زراعتی و حیوانی را به ولایات هم جوار صادر مینماید و دارای مساحت حدود ۴۹۰۰۰ کیلومتر مربع بوده که نفوس تخمینی این ولایت بیشتر یک میلیون نفر میباشد .
ولایت فراه دارای یک مرکز شهری و ده واحد دومی بوده که دارای موازی ۴۸۰۰۰۰۰ هکتار زمین میباشد زمین های قابل کشت آبی و للمی زراعتی ولایت فراه موازی ۵۶۰۰۰۰ هکتار میباشد که از جمله زمین های آبی موازی ۵۵۹۹۴۸ هکتار و زمین های للمی موازی ۵۲ هکتار است.

توليدات زراعتی

ارزش محصولات زراعتی:

بطور تخمینی ارزش تولید محصولات سالانه زراعتی (به افغانی)

۱. گندم ۲۳۸۵۹۸۲۰۰۰ افغانی
۲. انگور ۲۳۵۲۰۰۰۰۰۰ افغانی
۳. انار ۳۹۱۶۰۸۰۰۰۰ افغانی
۴. عنب ۲۱۶۰۰۰۰۰۰ افغانی
۵. تربوز ۴۶۶۰۹۹۲۰۰۰ افغانی
۶. محصولات گلخانه ۳۵۶۰۸۶۹۵۵۰ افغانی
۷. بامیه ۳۷۲۶۰۰۰۰۰ افغانی
۸. پیاز ۲۳۴۳۶۰۰۰۰ افغانی
۹. بادنجان سیاه ۴۰۴۲۸۰۰۰۰ افغانی
۱۰. کدوچه ۳۶۷۵۰۰۰۰۰ افغانی

ارزش محصولات مالداري

ولایت فراه از جمله ولایات گرمسیر افغانستان بوده. بیشتر مردم در این ولایت در بخش مالداري و زراعت مصروف هستند. در سطح ولایت فراه به تعداد ۶ کلنیک صحت حیوانی موجود میباشد که جهت ارایه خدمات صحت حیوانی مورد استفاده قرار میگیرد و در این ولایت امراض حیوانی از قبیل شیپ پاکس، بروسلوز، انترتوکسیمیا، طبق، پی پی آر و نیوکاستل گزارش شده است. سالانه کمپاین واکسین بروسولیز در این ولایت تطبیق میگردد.

نژاد های گوسفند بلوچی، عربی، غلجایی و قندهاری در ساحات مختلف موجود میباشد و احصائیه مویشی گوسفند در حدود ۵۴۳۷۰۰ راس میرسد و از سوی دیگر ارقام مجموعی بز به تعداد ۹۰۱۴۰۰ میباشد. مجموع تولیدات گوشت از بز و گوسفند در سال ۱۳۹۶ در حدود ۳۷۰۰ تن راپور داده شده است.

مالداران در این ولایت علاقه به ایجاد فارم های گاوداری دارند و تعداد فارم های گاوداری به ۳۰ فارم در سطح ولسوالی ها و مرکز میباشد که احصائیه مویشی گاو ها به ۱۷۱۶۰۰ راس بوده و تعداد مجموعی حاصلات گوشت گاو ۲۹۰۰ تن در سال ۱۳۹۶ میباشد.

ماهی پروری:

در جریان دو سال اخیر در ولایت فراه بیش از ۲۰۰ فارم ماهی گرمابی به ابتکار سکتور خصوصی ایجاد گردیده و اکثرآ توسط واتر پمپ های سولری منبع آبی را تأمین و چوپه های ماهی را در آن رها میکنند و چوپه ماهی هایی که در این فارم ها پرورش می یابند از نوع (گراس کارپ) و (سیلور کارپ) بوده که با شرایط آب و هوای فراه تطابق محیطی دارند. شایان ذکر است که در این بخش چالش ها و مشکلات نیز موجود میباشد که نبود فارم های تکثیری جهت تهیه چوپه ماهی مورد ضرورت برای فارم های ماهی پروری، عدم موجودیت خوراکی ماهی و فابریکه تولید آن در اینولا، سطح آگاهی پایین فارم داران در زمینه تغذیه و مقابله با امراض و منجـمنت فارم ماهی و نبود ادویه جات با کیفیت در ولایت فراه میباشد.

زنبور داری:

در چند سال اخیر با همکاری وزارت زراعت صنعت زنبور داری در ولایت فراه ترویج یافت که مردم علاقه زیادی به نگه داری زنبور عسل نشان داده اند. در طی سال ۱۳۹۶ پروژه توزیع ۲۳۵ صندوق زنبور عسل توسط ریاست زراعت تطبیق شد که قدم مهمی جهت پیشرفت بخش زنبور داری بود و در سال ۱۳۹۷ از صندوق های متذکره جهت نسلگیری و تولید عسل مورد استفاده قرار گرفته است. به صورت مجموع ۲۱۱۰ فامیل زنبور عسل موجود و سطح تولیدات عسل در ولایت فراه ۸,۲ تن میباشد.

مرغداری:

مجموعه	شیر	گوشت گاو	گوشت بز و گوسفند	گوشت مرغ	تخم مرغ بیضه	پوست گاو جلد	پوست گوسفند
به تن	۷۸۵۸	۲۹۸۷	۳۷۰۹	۴۱۹۶	۶۸۵۹۱۱۷	۲۵۳۲۵	۲۰۸۴۴۷
ارزش مجموعی به افغانی	۱۵۷۱۶۰۰۰۰	۶۳۷۲۷۰۰۰۰	۱۲۳۳۹۷۰۰۰۰	۴۶۱۵۶۰۰۰۰	۹۱۸۷۱۹	۱۷۲۲۱۰۰۰۰	۸۳۳۷۸۰

در ولایت فراه ۷۲۵ فارم مرغ گوشتی موجود بوده که ۳۲۰ فارم فعلاً فعال میباشد و اکثراً دانه مرغی از طریق کشور ایران وارد میگردد و مورد استفاده فارم های مرغداری قرار میگیرد. مجموع تولیدات گوشت مرغ ۴۱۰۰ تن در سال ۱۳۹۶ گزارش شده و شایان ذکر است که تولیدات تخم مرغ به صورت مجموع ۷۴۱۵۰۰۰ بیضه در سال ۱۳۹۶ بوده است.

محصولات عمده صادراتی زراعتی:

محصولات عمده زراعتی وروستائی ولایت فراه که سالانه به ولایات دیگر صادر میگردد:

- ۱- گندم ۲- انگور ۳- انار ۴- عناب
- تربوز ۶- محصولات گلخانه ۷- بامیه ۸- پیاز ۹- بادنجان سیاه ۱۰- کدوچه

محصولات عمده وارداتی زراعتی:

تمام محصولات زراعتی ولایت فراه فصلی بوده و در فصول که درین ولایت محصولات زراعتی تولید نمی شود از بیرون کشور وارد میگردد که قرار ذیل است:

ارد، رومی، کچالو، تربوز، پیاز، کدوچه، بادنجان سیاه و میوه جات بطور ۱۰۰٪ وارد ولایت فراه میگردد.

فیصدی اشتغال در سکتور زراعت:

فراه از جمله ولایات زراعتی میباشد و نظر به سروی ریاست احصایه مرکزی به همکاری بانک جهانی در سال ۱۳۹۷ بیشتر از ۶۴,۵٪ مردم آن مصروف پیشه زراعت می باشد، که از جمله ۱۰ فیصد انرا طبقه اناث تشکیل میدهد و متباقی آنر طبقه ذکور تشکیل می دهند.

تعداد سرد خانه ها:

تا مورخ ۱۵ حمل سال ۱۳۹۷ کدام سردخانه در ولایت فراه اعمار نگردیده است در صورتیکه اکثر مردم این ولایت زراعت پیشه است

به نسبت نداشتن سرد خانه محصولات زراعتی این ولا به ارزش بسیار کم به مارکت فراه و به سایر ولایات به فروش میرسد.

فارم های حیوانی و زراعتی / تعداد و ظرفیت:

تعداد فارم ها در ولایت فراه:

- ۱- بتعداد ۷۲۵ فارم مرغهای گوشتی بوده که از جمله آن ۳۲۰ فارم فعلاً فعال است و متباقی آن غیر فعال میباشد. ظرفیت هر فارم مرغداری بطور اوسط ۱۰۰۰۰ قطعه چوپه مرغ میباشد.
- ۲- فارم های ماهی پروری ۱۲۷ فارم ظرفیت هر فارم بطور اوسط ۸۰۰۰ چوپه ماهی
- ۳- فارم های گاوداری شیری و گوشتی ۳۰ فارم. ظرفیت هر فارم بطور اوسط ۲۵ راس گاو

کار و زراعت

تعداد زنان شاغل در فعالیت های زراعتی:

فیصدی زنان شاغل در فعالیت های زراعتی ۱۰٪ میباشد.

عواید و سرمایه گذاری

مجموع بودجه انکشافی سالانه سکتور زراعت:

بودجه انکشافی ۵ ساله ریاست زراعت آبیاری و مالداري ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۲۸۶۹۴۲۰۸	۳۱۹۶۶۴۷۸	۱۴۴۸۶۱۷۶	۱۰۶۵۶۸۰۳۸	۴۴۲۵۶۰۸۱

میزان مصرف بودجه انکشافی سالانه سکتور زراعت

میزان مصرف بودجه انکشافی ۵ ساله ریاست زراعت آبیاری و مالداري ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۲۸۶۹۴۲۰۸	۳۱۹۶۶۴۷۸	۱۴۴۸۶۱۷۶	۱۰۶۵۶۸۰۳۸	۴۴۲۵۶۰۸۱

مجموع عواید سکتور زراعت:

مجموع عواید سکتور زراعت طی ۵ سال گذشته ولایت فراه (به افغانی) ریاست زراعت ولایت فراه منبع خاص درآمد ندارد مگر بعضی سالها از لیلان اجناس داغمه و فروش درختان خشک به اندازه کم درآمد به دست میاید. که از طریق بانک به خزانه دولت تحویل گردیده است.

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۲۹۷۹۳۵۵۵۱۰۰	۳۰۸۶۶۰۳۶۵۱	۲۹۱۷۴۶۲۲۹۸۰	۲۸۱۷۴۶۲۲۹۸۰	۱۹۷۷۴۶۲۲۹۸۰

میزان سرمایه گذاری سکتور خصوصی در سکتور زراعت نظر به معلومات ارایه شده از طرف ریاست زراعت، سرمایه سرمایه گذاری خصوصی در سکتور زراعت در ولایت فراه بطور تخمینی:

- ۱- در بخش صنعت گلخانه ۱۱۷،۵ میلیون دالر
- ۲- در بخش فارم گاو داری مبلغ ۱۲۰۰۰۰۰۰ افغانی
- ۳- در بخش فارم مرغداری مبلغ ۹۶۰۰۰۰۰۰ افغانی
- ۴- در بخش فارم ماهی پروری مبلغ ۶۹۸۵۰۰۰۰ افغانی
- ۵- در بخش فارم زنبورداری مبلغ ۱۶۰۰۰۰۰۰ افغانی

موسسات همکار غیر دولتی و شرکای انکشافی در سکتور زراعت ولایت فراه:

موسسات همکار در بخش سکتور زراعت عبارت انداز

۱- پروژه رشد زراعت، و انکشاف روستایی CBARD :

پروژه رشد زراعت، و انکشاف روستایی یک پروژه انکشاف اجتماعی جهت معرفی، استحکام و ارتقای محصولات زراعتی محلی، و بازار یابی محصولات با ارزش زراعتی محلی بوده که در ۳۰ قریه ولایات فراه و بادغیس که میزان بالای تولیدات کوکنار را دارا است، تطبیق میشود. هدف اساسی پروژه، ارتقا اقتصاد قریه های تحت پوشش از طریق افزایش تولیدات ارزشمند زراعتی در این دو ولایات به عنوان یک جاگزین پایدار و موثر برای نبات غیر قانونی (کوکنار) میباشد. این پروژه در نظر دارد که کشت کوکنار را در قریه های تعیین شده کاهش داده و از این طریق بطور مستقیم ۷۵۰۰ خانواده (۵۲۵۰۰ مستفید شونده) را تحت پوشش قرار دهد. پروژه رشد زراعت، و انکشاف روستایی برعلاوه تقویت دهاقین محلی از طریق دایر نمودن مکاتب ساحوی دهاقین، اساسات تجارت زراعتی خصوصی و اجتماعی را در ساحات آبیاری و سهولت های دیگر زراعتی نیز تقویه خواهد نمود.

۲- موسسه داکار (DACAAR):

موسسه داکار در سال ۱۳۶۵ تطبیق پروژه های آبرسانی را در کمپ های مهاجرین در پاکستان آغاز نمود و بعد در سال ۱۳۶۶ پرو گرام آبرسانی توسعه یافت و فعالیتهای ترمیمات، تعلیمات صحی، وکلورین کردن آب را در کمپ های مهاجرین شامل پروگرام شد و پروژه های مانند سرک برای مهاجرین، گلدوزی، ورکشاپ خیاطی، لباس مخصوص برای مکاتب ، و ایجاد فابریکه پمپ های دستی در بر گرفت و از آن به بعد در سال ۱۳۵۵ فعالیت های خود را در سه ولایات افغانستان آغاز نمود که در بخش های ساختن گادر برای سقف، بند آب، ترمیم آبیاری کاریز، و توزیع تخم بذری گندم و کود کیمیاوی میباشد؛ و در سال ۱۳۷۱ فعالیت های مدیریت منابع طبیعی به شش ولایت ،و آبرسانی به هشت ولایت توسعه

یافت؛ فعالیتهای زراعتی (درختهای مثمر، و تولید نهال) توسعه یافت در سال ۱۳۷۱ داکار هر دو فعالیت، آبرسانی، و مدیریت منابع طبیعی در غرب افغانستان به اجرا گذاشت و از سال ۱۳۷۲-۱۳۸۱ در سال ۱۳۷۲ تأسیس داکار در غرب (پروگرام در غرب و شرق) عینی فعالیت های داکار شرق را تطبیق می نمود، در سال ۱۳۷۵ شعبه مانیتورینگ امپکت، تعلیمات صحی تاسیس گردید، ستراتیژی زراعتی ایجاد شد؛ پروژه های آبرسانی در ۱۲ ولایت عملی گردید و برای نیم میلیون مردم آب آشامدنی تهیه نمود در سال ۱۳۷۵ شعبه مانیتورینگ امپکت، تعلیمات صحی تاسیس گردید، ستراتیژی زراعتی ایجاد شد؛ پروژه های آبرسانی در ۱۲ ولایت عملی گردید و برای نیم میلیون مردم آب آشامدنی تهیه نمود؛ در سال ۱۳۸۱ دفتر داکار شرقی از پشاور به کابل منتقل گردید؛ در سال ۱۳۸۲ پروگرام IAD به RDP، و پروگرام WS به؛ در سال ۱۳۸۳ داکار پروگرام را بنام قرضه های کوچک MADRAC آغاز نمود، و توسط MISFA از طریق وزارت محترم انکشاف دهات تمویل گردید و فیصله صورت گرفته بود که پروژه دوزندگی داکار به یک ارگان مستقل مبدل گردید؛ در سال ۱۳۸۶ به یک ارگان مستقل مبدل گردید WSP تبدیل یافت؛ در سال ۱۳۸۶ داکار فعالیت های آبرسانی، و انکشاف دهات را بشمول زراعت، آبیاری، تعلیمات حرفوی، مرکز اجتماعی زنان، و همبستگی ملی ادامه داد، آبرسانی حفظ الصحه و تعلیمات بهداشتی، مدیریت منابع طبیعی، زراعت، پروژه های عیاداتی برای مردان و زنان، انجمن آبیاری، مراکز اجتماعی زنان، ارتقای ظرفیتهای، مرکز WET، و..... میباشد؛ در اطراف ۴۵۰۰۰ چاها و نقاط آبی ساخته شده که آب صحی آشامدنی را نزدیک به یک میلیون مردم تهیه مینمایند؛ ۳۷ مرکز اجتماعی زنان تاسیس گردیده برای (۲۰۰۰۰ خانم) و فعلاً موسسه داکار در ولایت فراه پروژه دارند که عبارت اند از مدیریت منابع طبیعی؛ نظارت از پروژه های واش یونسف و مهاجرین میباشد.

۳- پروگرام ملی باغداری و مالداری NHLP

پروژه ملی باغداری و مالداری یک برنامه انکشافی وزارت زراعت آبیاری و مالداری میباشد که در سال ۱۳۸۵ به فعالیت آغاز نموده است و یک سکتور مهم در زراعت بشمار می رود با توجه به اینکه در اقتصادی ملی کشور سهم بسزای را دارا میباشد. این پروگرام در نظر دارد تا با احداث باغات مختلف النوع میوه ای، احداث باغات پسته، اعمار کوشخانه ها، اعمار ذخیره خانه های آب، اعمار بند های کوچک، ایجاد مکتب مزرعه بخاطر بلند بردن ارتقا ظرفیت و بنیه اقتصادی دهاقین را کمک نمایند.

پروگرام ملی باغداری و مالداری در سال ۱۳۹۶ (۱۹ مارچ ۲۰۱۷) در ولایت فراه آغاز به کار نموده است. این پروگرام در مرکز و ولسوالی شیب کوه قلعه کاه ولایت فراه فعالیت دارد. پروگرام ملی باغداری و مالداری در ولایت فراه تاکنون ۳۱۸ جریب باغات میوه جات مختلف النوع از قبیل (زردآلو، آلو، شفتالو، سیب، انگور، انار) و همچنان موازی ۳۱۰ جریب باغ پسته را احداث نموده اند. همچنان جهت ترویج صنعت کوشخانه به تعداد ۱۵ باب کوشخانه عصری و مدرن در اینولا اعمار نموده و نیز در بخش توانمند سازی زنان نیز به تعداد ۳۰ باب گلخانه های کوچک بخاطر تولید سبزیجات توزیع گردیده است.

۴- مؤسسه هماهنگی کمکهای بشری (Coordination of Humanitarian Assistance)

هماهنگی کمکهای بشری یک سازمان غیر انتفاعی؛ غیر فرقه ای و غیر سیاسی می باشد که در سال ۱۹۸۷ میلادی تأسیس گردیده است. این مؤسسه یک سازمان فعال در قسمت ارائه کمکهای بشری و خدمات اساسی مانند خدمات صحی؛ تعلیم و تربیه؛ زراعت و همچنان آموزش و انکشاف جامعه بوده که سهم فعال و کسترده ای را در افزایش دسترسی مردم به خدمات اساسی؛ بهبود وضعیت معیشتی مردم و کاهش فقر داشته است. این سازمان علاوه بر خدمات رسانی و کار با جامعه؛ برای افزایش توانائی ها و ظرفیت های آنها؛ در جهت بلند نمودن صدای مردم محروم و فقیر افغانستان کوشیده و برای رفع نیازمندیهای اساسی و احقاق حقوق انسانی آنها فعالانه و یکجا با دیگر نهاد ها دادخواهی نموده است.

پروژه ابتكار نظافت؛ حفظ الصحه و تغذی (IHSAN-P) در غرب افغانستان
تمويل كننده: اداره انكشافى بين المللى آيالات متحده آمريكا (USAID)

اين پروژه در غرب كشور از تاريخ جولای ۲۰۱۶ ميلادى آغاز گرديده و الى تاريخ سپتمبر ۲۰۲۱ ميلادى ادامه مى يابد. اداره هماهنگى كمكهاى بشرى؛ منحيث تطبيق كنده پروژه ابتكار نظافت؛ حفظ الصحه و تغذی غرب (IHSAN-W) در ولايت فراه؛ در پهلوى بخشهاى حفظ الصحه كامل به رهبرى مردم؛ تغذی و در بخش زراعت اين پروژه به تعداد مجموعى (۱۸۰) تن مستفيدين ذكور مكتب مزرعه دهقان (FFS) و (۱۴۰) تن مستفيدين اناث باغچه خانگى (KG) در سال اول مالى (۲۰۱۷ ميلادى) و به تعداد مجموعى (۵۰) تن مستفيدين ذكور مكتب مزرعه دهقان (FFS) و (۵۰) تن مستفيدين اناث باغچه خانگى (KG) در سال مالى (۲۰۱۸ ميلادى) تحت پوشش فعاليت هاى اين پروژه همانان شامل: ارائه وركشاپ هاى آموزشى زراعتى در بالاي قطعات نمايشى مكتب مزرعه دهقان و باغچه خانگى جهت ارتقاى ظرفيت دهاقين بصورت نظرى و عملى تا اينكه بهترين تكنولوژى زراعتى را فرا بگيرند.

۲. سكتور معارف

پلان استراتژيك وزارت معارف روند رو به جلو را در سال هاى گذشته داشته كه عمده ترين هدف آن را ميتوان در چند جمله خلاصه نمود كه عبارتند از " وزارت معارف با انكشاف قواى بشرى مطابق با اساسات دين مبين اسلام و تعهدات ملى و بين المللى با احترام به حقوق بشر مسئوليت آماده سازى زمينه دسترسى عادلانه به تعليم تربيه با كيفيت براى همه اتباع كشور را عهده دار ميباشد تا بتوانند در انكشاف پايدار ، رشد اقتصادى ، ثبات ، امنيت كشور فعالانه سهم بگيرند." عهده دار بودن اين وظيفه بسيار خطير با وضعيت اقتصادى و اجتماعى فعلى كشور مستلزم بنيان هاى ابتدايى بوده كه اساسات آن در سال هاى گذشته در سطح وزارت گذاشته شده و اکنون در ولايات كشور مورد تطبيق قرار گرفته است كه همانا زمينه دسترسى اتباع به تعليم و تربيه ميباشد .

در اين راستا چنددين نهاد هم زمان دست به دست هم داده تا اين موهبت الهى را همانا با كلمه اقرأ در جملات اوليه كه به پيامبر عظيم شان اسلام ابلاغ شد را به ظهور برسانند تا از طرفى در همه جا و براى همه كس امكان تعليم فراهم شود و از طرف ديگر اين تعليم با اساسات دين مبين اسلام همگام باشد . حال نظر به شرايط منطقوى و امنيتى فعلى و امكانات دست داشته وزارت معارف نسبت به ديگر وزارت ها و تقسيم بندى اين امكانات نظر به موارد فوق در برخى مناطق كليدى اين تعليمات به شكل با كيفيت آن و در ديگر نقاط به شكل متوسط و ابتدايى به پيش ميرود . كه در اين راستا تطبيق پلان استراتژيك به عهده رياست هاى معارف ولايات ميباشد.

تعليم و تربيه با كيفيت بنيان گذار ديگر نهاد هاى اقتصادى و اجتماعى كشور ميباشد زيرا اشخاص فنى ، ماهر و مسلكى كه اكثرأ با گذراندن مراحل مختلف آموزشى متفاوت به اين مدارج دست ميابند باعث رشد فنى كشور و متعاقباً رشد اقتصادى در سطوح كوچك و بزرگ جامعه خود ميگردند. كه در كل رشد و شكوفايى اقتصادى كشور را در پى خواهد داشت.

رياست معارف ولايت فراه با سعى و تلاش فراوان در سال هاى گذشته دست به اقداماتى زده تا با غنيمت شمردن فرصت يك سلسله تغييرات اساسى در داخل رياست به وجود بياورد . بادر نظر داشت اصل مديريت كه سه بخش اساسى را كه مشمول ، مديريت اجراءات (تدوير جلسه و مشخص نمودن كار هر كاركن) ، نظارت از اجراءات (بررسى فعاليت هاى كاركنان در حين اجراءى وظيفه و همكارى در قسمت رفع نواقص) ، ارزيباى از اجراءات (تطبيق پيشرفت كار با فعاليت هاى پلان شده طول سال و ارزيباى از اجراءات) رياست معارف ولايت فراه تقسيم وظيفه و شرح مشخص وظيفه را براى اعضا به ميان آورده كه يكى از اسباب اساسى پيشرفت امور به شكل اساسى آن ميباشد و يكى از اصول اداره كه وحدت دستور دهى را به شكل عملى در اداره پياده سازد.

معلومات كلې رياست معارف:

تنظيم فعاليت ها در برنامه هاى رياست معارف
رياست معارف داراى پنج برنامه اصلى , سه برنامه فرعى و دفاتر همكار ذيل ميباشد

برنامه هاى اصلى:

- ۱- برنامه تعليمات عمومى و تعليمات اسلامى
- ۲- برنامه تربيه معلم
- ۳- برنامه تخنيكى و مسلكى
- ۴- سواد آموزى
- ۵- اداره تعليم و تربيه (اصلاح اداره)

برنامه هاى فرعى :

سكتور معارف داراى دو برنامه فرعى ميباشند كه بنام هاى

۱. آمريت تعليمات اسلامى
۲. مديريت عمومى مركز ساينس

ضرورت ها و اوليت هاى آينده:

اولويت هاى سه گانه معارف معلم مسلكى , تعميرات و كتاب ميباشد.

۱- اولين نياز اعمار فضائى آموزشى مناسب براى ارائه درس براى پلان انكشافى سال ۱۳۹۷ سيزده پروژه در نظر گرفته شده است. البته پروژه هاى پيشنهادهى به شكل كامل بوده كه قرار داد هاى سالهاى گذشته به اين شكل پيش بينى نشده است اكثرًا صرف تعمير مكتب مد نظر گرفته مى شده كه نيازمندى ديوار احاطه , چاه آب يا تشناب ها در آن در نظر گرفته نمى شد.

۲- كمبود معلم مسلكى زمان گير و نياز به آموزش هاى طويل المدت براى معلمين بر حال و استخدام معلمان با سويه تحصيلى بلند دارد كه پروسه زمان گير است. فعلاً استخدام معلمين مسلكى در بست هاى حق الزحمه و مطابق رشته در طى سال تعليمى گذشته روى دست گرفته شده و ادامه خواهد داشت .

۳- تكميل نيازمندى كتاب يكي از سه اولويت اصلى براى يادگيرى متعلم امرى ضرورى است وابسته به تامين نيازمندى به سطح وزارت ميباشد كه نظر به توزيع صورت گرفته در سال ۱۳۹۶ ميتوان گفت ۱۵٪ نيازمندى هاى ولايت تامين گرديده است.

عمده ترين دستاوردهاى در طول پنج سال گذشته در بخش معارف :

ارتقاء ظرفيت معلمين و كارمندان

استخدام (۱۸۶) مامورين

جذب (۳۶۵۰۰) شاگرد جديدالشمول

استخدام (۲۱۱ تن) معلمين

تقرر معلمين به اساس رشته مورد ضرورت مكتب

استخدام (۳۲۲) اجيران و كاركنان خدماتى

از مجموع استخدام هاى صورت گرفته ۷۸ تن اناث ميباشد

افزايش تعداد فارغين از (۲۴۰۰ تن) به (۲۷۰۰) شاگرد از صنف دوازدهم در سال ۱۳۹۵ زمينه اشتغال براى ۱۵۰۰ تن معلم صنف محلى، مسجدى و قبل از مکتب به شکل مقطعى و طولانى مدت ايجاد ديتابيس معلوماتى احصائوى در بخش هاى (كيفيت تعليمى، تفكيك نیازمندی ها مکتب، تفكيك نیازمندی هاى معلم)

طى مراحل بيش از ۹۵٪ شهادتنامه هاى فارغين صنف دوازدهم تا ختم سال ۱۳۹۵ در کابل و اخذ منظورى فعال شدن ديتابيس آنلاين با دفتر مركزى وزارت معارف جهت تسريع روند منظورى نتايج فارغين صنف ۱۰ الی ۱۲ فعال شدن پروگرام تقويه بنيه کانکور در ۱۲ باب مکتب انتقال ۵۰ باب لابراتوار رياضى براى مکتب نظارت دوامدار و منظم از روند تعليم و تربيه در مکتب به شکل حضورى توسط تيم هاى نظارت تعليمى

مکتب دولتى و خصوصى

تعداد مکتب دولتى (ابتدايه / متوسطه / ليهه) / راجستر شده:

تعداد مکتب دولتى (ابتدايه / متوسطه / ليهه) / راجستر شده در اين ولايت قرار آتى ميباشد که ذيلاً در جدول ارائه ميگردد

مراکز آموزشى								
واحد ادارى	تعداد ليهه ها	تعداد متوسطه ها	تعداد ابتدايه	CBE محلى	مراکز تخنيكى مسلكى	تعداد دارالمعلمين ها	مراکز مدارس و مکتب دينى	مکتب كرايى
مجموع	۱۱۷	۸۲	۱۳۲	۲۳۵+۹۶	۷	۴	۱۵	۳۳

تعداد مکتب دولتى فعال (ابتدايه / متوسطه / ليهه):

نظر به ساختار تشکيلاتى و تعميراتى رياست معارف ولايت فراه در اين سكتور به تعداد ۳۸۱ مکتب ليهه، متوسطه، ابتدايه، مراکز تخنيكى مسلكى، دارالمعلمين ها، مراکز مدارس مکتب دينى و مکتب كرايى ميباشد که ۴۱ باب آن مسدود ميباشد متباقى فعاليت دارند البته اخيراً ۵ باب مکتب دوباره باز شده که فعلاً ۳۱ باب مکتب مسدود ميباشد.

تعداد مکتب خصوصى (ابتدايه، متوسطه و ليهه) / راجستر شده:

در اين ولايت تعداد مکتب خصوصى راجستر شده ۱۴ باب ميباشد که معلمين و معلمين مصروف آموزش تعليم و تربيه هستند صرف در مرکز ولايت فراه ميباشد نه در ولسوالى ها البته با امکانات نسبتاً خوب.

تعداد مکتب خصوصى فعال (ابتدايه، متوسطه و ليهه):

تعداد مکتب خصوصى فعال (۱۵ باب) ميباشد.

۱. ابتدايه (۹ باب) مختلط
۲. متوسطه (۲ باب) مختلط
۳. ليهه (۴ باب) مختلط

دانشگاه های دولتی و خصوصی

تعداد دانشگاه های دولتی راجستر شده:

تعداد دانشگاه ها دولتی راجستر شده در ولايت فراه صرف يك موسسه تحصيلات عالی میباشد که در سال ۱۳۹۱ شروع به فعالیت نموده اند که تعداد محصلين ذکور آن (۷۰۱) تن و اناث (۱۱۴۹) تن میسرند. موسسه تحصيلات عالی فراه در برج حمل سال ۱۳۹۱ براساس تقاضای مردم ، وکلاء و فیصله جلسه شورای وزیران و پلان انكشافی وزارت تحصيلات عالی تاسیس و ایجاد گردیده است .

رهبری ولايت فراه به اساس فیصله جلسه اداری مقام ولايت به اندازه ۲۰۰۰ جریب زمین در ساحه کروکی شاروالی ، مربوط وزارت زراعت بطور رایگان جهت اعمار موسسه در دسترس این موسسه قرار داده و پروسه طی مراحل اسناد آن بعد از حکم رئیس جمهور تکمیل گردیداست. کار ساختمان این موسسه فاز اول آن ختم گردیده است و امکانات موسسه به محل جدید آن در نزدیکی لوای پیاده فراه انتقال گردیده است . قرار است به سال تعلیمی ۱۳۹۷ دو پوهنهی اقتصاد و شریعات به این موسسه افزوده شود.

تعداد دانشگاه های دولتی فعال:

در این ولايت يك دانشگاه دولتی بنام موسسه تحصيلات عالی دولتی فعال میباشد.

تعداد دانشگاه های خصوصی راجستر شده:

تعداد موسسات تحصيلات عالی خصوصی در این ولايت دو باب میباشد

- ۱- موسسه تحصيلات عالی خصوصی غرjestان
- ۲- موسسه تحصيلات عالی خصوصی ابونصر

تعداد دانشگاه های خصوصی فعال که راجستر شده اند:

تعداد موسسات تحصيلات عالی خصوصی فعال و راجستر شده در این ولايت نیز دو باب میباشد که رسماً "فعالیت

۱. موسسه تحصيلات عالی خصوصی غرjestان
۲. موسسه تحصيلات عالی خصوصی ابونصر

نسبت شاگرد و معلم و سطح سواد

میزان سطح سواد افراد بالاتر از سن ۱۴ سال (مجموع \ به تفکیک مرد و زن):

در ولايت فراه میزان بالاتر از سن ۱۴ سال تقریباً ۲۴,۶ فیصد مجموع به تفکیک مرد و زن قرار ذیل میباشد:

- سطح سواد مرد (۳۸۴۴۰۰)تن
- سطح سواد زن (۹۹۶۷۱)تن

میزان شمولیت زیر سن ۱۵ سال درمکاتب:

میزان شمولیت زیر سن ۱۵ سال در سطح ولايت فراه قرار آتی اند به تفکیک مرد و زن :

- شمولیت ذکور (۱۲۰۰۰) تن
- شمولیت نسون (۱۰۵۰۰) تن

میزان حضور شاگردان (دختران در مقایسه با پسران) درمکاتب (ابتدایه / متوسطه / لیسه)

همچنان تعداد باز مانده ها از مکتب / معلول و معیوب / مراکز دینی در جدل ذیلاً آرائیه میگردد.

تعداد شاگردان

واحد اداری	لیسه	متوسطه	ابتدائیه	بازمانده مکتب	معلول ومعیوب	مراکز دینی	فارغین	جدید الشمول
مجموع	۷۰۱۶۵	۲۵۵۹۷	۳۸۳۴۷	۳۴۲۲۰	۲۱۰	۲۴۳۱	۳۹۸۵	۱۳۳۰۳

تعداد محصلین و متعلمین به تفکیک جنسیت

تعداد محصلین ذکور (۷۰۱) تن و اناث (۱۱۴۹) تن و همچنان تعداد کل شاگردان (۱۳۶۳۳۳) تن بوده که از جمله تعداد (۴۹۰۵۲) تن از قشر اناث و متباقی آن (۸۷۲۸۱) تن شاگرد ذکور می باشند. که توسط (۳۸۰۸) تن کارمند به تفکیک (۲۶۱۶) نفر کارمند ذکور و (۱۱۹۲) کارمند اناث مورد آموزش قرار میگیرند. که از این جمله ۲۸۵۰، ۱۷۴۶ تن معلم ذکور و ۱۱۰۴ تن معلم اناث را تشکیل میدهند.

تعداد استادان دانشگاه به تفکیک جنسیت:

تعداد اساتید که در پوهنتون ولایت فراه در حال تدریس هستند به تفکیک مرد و زن قرار ذیل اند: در کل به تعداد ۵۱ استاد است که از جمله به تعداد ۴۵ استاد مرد و به تعداد ۶ استاد زن میباشد. سویه تحصیلی معلمان و استادان دانشگاه به تفکیک (لسانس ، ماستر ، دکتورا):

لیسانس در کل ۴۴ تن که از جمله ۵ تن زن و ۳۹ تن مرد میباشد
 ماستر در کل هفت تن که از جمله ۱ تن زن و ۶ تن مرد میباشد
 در پوهنتون فراه به درجه دکتورا به صفت استاد کسی وجود ندارد

زیربنا و بودجه

تعداد مکاتب دارای تعمیر (ابتدایه / متوسطه / لیسسه):

تعداد مکاتب دارای تعمیر (ابتدائیه/ متوسطه/ لیسسه یا ساختمان (۱۱۹ باب مکتب دولتی) میباشد در صورتیکه در حدود ۵۰٪ مکاتب در این ولا بدون تعمیر میباشد که این موضوع باعث گردیده است که متعلمین با مشکلات گرمی و سردی رو برو گردیده است.

تعداد مکاتب بدون تعمیر (ابتدایه / متوسطه / لیسسه)

تعداد مکاتب بدون تعمیر ابتدائیه/ متوسطه/ لیسسه در این ولایت ۱۱۶ باب مکاتب دولتی میباشد که این موضوع در کل قناعت بخش نمیشود برای معلمین و متعلمین منطقه امکانات فرا گرفتن آموزش به شکل معیاری در دسترس نیست . مجموع بودجه انکشافی سالانه سکتور معارف و فرهنگ طی ۵ سال گذشته:

بودجه انکشافی ۵ ساله سکتور معارف و فرهنگ ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۳۴۵۱۴۶۴۶	۴۳۲۷۷۵۶۷	۲۵۸۶۹۵۷۵	۳۹۴۵۶۴۸۷	۶۰۳۷۳۷۲۱

میزان مصرف بودجه انکشافی سالانه سکتور معارف و فرهنگ در ۵ سال گذشته بودجه انکشافی ۵ ساله سکتور معارف و فرهنگ ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۳۴۵۱۴۶۴۶	۴۳۲۷۷۵۶۷	۲۵۸۶۹۵۷۵	۳۹۴۵۶۴۸۷	۶۰۳۷۳۷۲۱

ميزان سرمايه گذارى خصوصى در سكتور معارف و فرهنگ:

ميزان سرمايه گذارى سكتور خصوصى در سكتور معارف و فرهنگ در سال هاى اخير در ولايت فراه به ارزش ۱۲۱۳۲۳۰۰۰۰ افغانى ميباشد.

موسسات همكار غير دولتى و شركاى انكشافى در سكتور معارف و فرهنگ:

موسسات همكار غير دولتى سكتور معارف و فرهنگ در ولايت فراه به تعداد ۱۴ موسسه ميباشد.

۱. يونيسف ۲. يونما ۳. سى . اچ . اى ۴. يونسكو ۵. پيوست ۶. وارچايلد (S.D.O) ۷. جى آر زيد ۸. خيريه الغرافه ۹. SEPEN ۱۰. هولدا ۱۱. پروموت ۱۲. نداى زن ۱۳. اكسو سرويس ۱۴. جى پى اى

مقايسه مكاتب دولتى و خصوصى، دانشگاه ها و ساير مراكز آموزشى

ميزان شموليت در مكاتب دولتى، خصوصى، دانشگاه ها و ساير مراكز آموزشى :-

شموليت در مكاتب دولتى (۱۳۳۰۳) تن شموليت در مكاتب خصوصى (۴۳۰۳) تن دانشگاه ها دولتى (۱۰۰۰) تن در دانشگاه هاى خصوصى (۴۰۰) تن ساير مراكز آموزشى مانند انستيتيوت علوم صحى پو هاند غصنفر و انستيتيوت علوم صحى لمر (۲۹۰) تن

مكاتب دولتى و خصوصى، دانشگاه ها و ساير مراكز آموزشى به اساس موثريت كيفيت تدريس:

مكاتب دولتى (۳۳۱ باب)، مكاتب خصوصى (۱۴ باب) دانشگاه ها (۲ باب) ، ساير مراكز آموزشى (۴۲۰ باب) ميباشد از نظر موثريت كيفيت تدريس در اين ولايت در قسمت موسسه تحصيلات عالى دولتى موثريت بيشتر نسبت به موسسات تحصيلات عالى خصوصى دارد اما در قسمت مكاتب بعضى از مكاتب خصوصى كيفيت و موثريت خوب را برخوردار هستند اما بعضى از مكاتب خصوصى موثريت خوب را نسبت به مكاتب دولتى برخوردار نميباشد.

۳- سكتور صحت و تغذى

سكتور صحت يكي از ارکان مهم و اساسى استراتيژى انكشاف ملي افغانستان و اهداف انكشافى پايدار افغانستان محسوب مى شود كه رول بسيار مهم در انكشاف اقتصادى و اجتماعى کشور دارد. اهداف اين سكتور عبارت از تحت پوشش قرار دادن تمام شهروندان کشور به خدمات صحى اساسى، بلند بردن كيفيت خدمات شفاخانه يى، انكشاف متوازن با توجه به جغرافيا و نفوس ولايات، تنظيم امور دوايى و محصولات طبي، بهبود حكومتدارى در سكتور صحت، انكشاف و حمايت سكتور خصوصى جهت بهبود عرضه خدمات، تقويت سيستم صحى و انكشاف منابع بشرى براى صحت ميباشد. (تعداد، نوعيت كلينك ها و تعداد بستر كلينك ها ولايت فراه در دو جدول قرار ذيل مى باشد.

نوع کلینک	شفاخانه ولايتى	شفاخانه معتادین	شفاخانه ولسوالى	مرکز صحى جامع پیشرفته	مرکز صحى جامع	مرکز صحى اساسى	مرکز صحى محبس	مرکز صحى فرعى	آشپانه صحى	مراکز صحى سره میاشت مهمانخانه	پوسته صحى	مجموعه
تعداد کلینک	۱	۴	۱	۳	۹	۸	۱	۴۱	۵	۲	۱	۷۵
تعداد بستر	۱۲۰	۱۳۵	۳۰	۳۰	×	×	×	×	×	×	×	۳۱۵

خدمات فوق از طریق وزارت محترم صحت عامه به انجیو ها به قرارداد داده شده وریاست صحت عامه صرف رول نظارت بر عرضه خدمات صحى را داشته ودارای شعبات ذیل میباشد:

مدیریت تغذی عامه - مدیریت معلومات صحى - مراقبتهای صحى اولیه- مدیریت اطفال ونوجوانان - مدیریت کنترول امراض سارى- مدیریت معافیت کتلوى - مدیریت صحت بارورى، مدیریت اموردوائى ، مدیریت قوانین و بررسى - مدیریت طب عدلى - مدیریت ادارى - صحت محیطى ،مدیریت منابع بشرى و مدیریت پاسخ دهى فوری به امراض میباشد

۱- بخش تغذی عامه (**Provincial Nutrition Office,PNO**): دارای دو (TFU) IPD SAM در شفاخانه ولايتى وشفاخانه ولسوالى قلعه کاه و ۱۲ OPD SAM در کلینک های مختلف بوده و ۴۵ مشاور تغذی در مراکز صحى فعالیت دارد -

۲- بخش مدیریت معلومات صحى HMIS مسئولیت جمع آوری تمام راپورهای صحى را به سطح مرکز و تحلیل و تجزیه آنان را دارد .

۳- CDC: متشکل از بخش های توبرکلوز، ملاریا ولشمانیا وبخش ایدز میباشد

- پروگرام ملی کنترول توبرکلوز: شامل ۱۶ مرکز تشخیص و تداوى میباشد .
- پروگرام ملی کنترول ملاریا ولشمانیا: دارای ۱۸ مرکز تشخیصیه لابراتوارى و در متباقى محلات (۹۵۳) رضاکاران برای تشخیص ملاریا از تست سریع تشخیصی (RDT) کار میگیرند.

- پروگرام ملی کنترول ایدز: شامل یک کلینک در مرکز فراه ویک مرکز در محبس فراه بوده که درین کلینک اجرائى چهارنوع معاینات تشخیصیه ایدزى، زردى سیاه، زردى زرد و سفلیس بوده علاوه برای معتادان خدمات توزیع کیت های حفظ الصحه ،کاندم ، سرنج های جدید ،جمع آوری سرنج های مصرف شده، دوبى خانه ، حمام، وتوزیع اعاشه پخته شده ظهري میباشد.

۴- بخش معافیت کتلوى یا واکسین:

در تمام ولايت فراه خدمات واكسين را عرضه ميدارد كه شامل ۷۶ مركز فكس واكسن، ۱۰۷ نفر اكسيناتور در مراكز واكسين مصروف خدمت اند كه ۱۱ نوع انتى جن واكسين را (انتى جن توبر كلوز - سرخكان - تيتانوس - ديفترى - سيا سرفه - هيپاتيت - انفلانزا ، سينه وبغل زرقى ، روتا OPV و IPV) در تمام ولايت فراه تطبيق مينمايد. در سال ۲۰۱۸ الی ماه جون ۵ كمپاين تطبيق واكسين پوليو را برای ۲۰۸۰۰۰ طفل زیر طفل پنج سال ولايت فراه تطبيق نموده است. خوشبختانه در ولايت فراه واقعه پوليو مثبت نداريم. انيستيتوت علوم صحى رياست صحت عامه فراه(IHS):

شماره	صنف	رشته	ذکور	اناث	مجموعه
۱	اول	نرسنگ	۳۶	۳۵	۷۱
		قابلكى	×	۳۵	۳۵
۲	دوم	نرسنگ	۲۵	۹	۳۴
		قابلكى	×	۳۲	۳۲
		تكنالوجى	۱۷	۲	۱۹
۳	سوم	نرسنگ	۲۶	×	۲۶
مجموعه			۱۰۴	۱۱۳	۲۱۷

درين موسسه تحصيلى بتعداد ۲۱۷ محصل در سه رشته نرسنگ، قابلكى عالى تكنالوجى مصروف تحصيل استند.

پروگرام ملي کاهش اضرار مواد مخدر:

برای ۱۳۵ بستر خدمات ارايه مينمايد كه عبارت است از (يك شفاخانه ۸۰ بستر مردانه ، كلينك ۲۰ بستر مردانه، كينيك ۲۰ بستر زنانه ، كلينيك ۱۵ بستر اطفال.)، ميباشد.

كلينك خشونت به اساس جندر (FPC):

اين كلينك در شفاخانه ولايتى قرار داشته و مريضان كه مورد خشونت قرار ميگيرند مورد تداوى قرار ميدهند.

كلينك هاى پروژه مشاركت خصوصى (PPP):

بتعداد ۳۴ كلينك (فردمسلكى كه عرضه خدمات صحى رابشكل خصوصى مينمايد) در ساحات سفيد خدمات حمايه طفل و مادر را انجام ميدهد اين ۳۴ كلينك در پنج ولسوالى هاى بکواه، گلستان، بالابلوك، خاك سفيد و پشت رود عرضه خدمات حمايه طفل و مادر را انجام ميدهند.

سكتور خصوصى همكار با صحت عامه:

سكتور خصوصى داراى بخش هاى ذيل است.

۷ كلينك معالجوی بستر دار فعال (اميران، طبيبان، شهرام حبیبی، وطن اپولو، دانش، انوری ورحمانی) ۲ كلينك سراپا (الشفا وصدیقی) ، دواب كلينك تشخيصيه، داراى ۱۳ لابراتوار تشخيصيه، ۸۷ باب درملتون، ۱۲ باب عمده فروشى ادويه ، ۹ باب نمايندگى فروش ادويه ميباشد
چالشها وموانع:

۱- نبود امنيت كه مسله سوپرويزن تيم صحى ولايتى را به چالش مواجه نموده است.

۲- محروم بودن تخمينى ۳۰٪ نفوس فراه از خدمات صحى اساسى.

۳- نبود شفاخانه نظامى در ولايت فراه برای تداوى مريضان ومجروحين نظامى.

- ۴- از جمله ۶۸ کلینک ۳۸ کلینک در ولایت فراه بدون تعمیر استاندارد بوده و درخانه های گلی فعالیت دارند.
- ۵- نبود پروگرام تخصصی در شفاخانه ولایتی فراه.
- ۶- نبود وارد های اورتپیدی، گوش و گلو، جراحی عصبی و چشم درتشکیل شفاخانه ولایتی فراه.
- ۷- کم بودن ظرفیت و تشکیل فعلی شفاخانه ولایتی فراه برای تمام نفوس ولایت فراه.
- ۸- کم بودن امتیازات مالی اعضای تیم صحتی ولایتی فراه.

شماره	نام کلینک	نوع کلینک	تعداد بستر
۱	کلینک وطن اپولو	خدمات داخله	۵
۲	کلینک انوری	داخله و جراحی	۱۰
۳	کلینک طبیبان	داخله، ولادی نسائی و جراحی	۱۵
۴	کلینک امیران	جراحی	۵
۵	کلینک رحمانی	جراحی و ولادی نسائی	۱۰
۶	کلینک دانش	جراحی داخله و ولادی نسائی	۱۵
۷	کلینک شهرام حبیبی	جراحی	۵
۸	کلینک سرا پا الشفا صدیقی	خدمات سراپائی را اجرا میکند	×
۹	کلینک سراپا غفوری	خدمات سراپائی را اجرا میکند	×
مجموعه			۶۵ بستر

۹- عدم جابجائی صنف قصابان، شربنی پزان، تیل و گاز فروشان و مرغ فروشان درمحل مناسب درشهر فراه.

دسترسی به خدمات صحتی

دسترسی زنان و مردان به خدمات صحتی اساسی:

دسترسی به خدمات صحتی اساسی در سطح ولایت فراه که شامل ۶۸ کلینک میباشد خدمات ارائه میگردد و همچنان درولایت فراه بطور مساویانه حدود ۸۰٪ مردم به خدمات صحتی اساسی دسترسی دارند که نوع خدمات ذیلاً ارائه میگردد:

(a) ۱ DH (District Hospital شفاخانه ولسوالی)

(b) ۳ CHC+ (Comprehensive Health Center plus مرکز صحتی جامع پیش رفته)

(c) ۹ CHC (Comprehensive Health Center مرکز صحتی جامع)

(d) ۸ BHC (Basic Health Center مرکز صحتی اساسی)

(e) ۴۱ SHC (Sub Health Center مرکز صحتی فرعی)

(f) ۱ PHC (Prison Health Center مرکز صحتی محبس)

(g) ۵ FHH (Family Health House آشیانه صحتی)

(h) ۱۱ HP (Health Post پوسته صحتی)

تعداد شفاخانه های خصوصی نوع ارائه خدمات و تعداد بستر برای زنان و مردان:

کلینک های بستردار خصوصی که اکنون مصروف ارائه خدمات صحتی هستند در جدول ذیلاً ذکر گردیده است.

تعداد زایشگاه ها:

تعداد زایشگاه ها در این ولایت ۷۰ باب شخصی و دولتی میباشد که این خدمات در تمام کلینیک های ولایت ارائه میگردد

مقایسه میان عرضه کنندگان خدمات صحتی خصوصی ودولتی

در کلینیک های دولتی تعداد مریضان کمتر نسبت به خصوصی میباشد همچنان در شفاخانه دولتی نسبت به نبود امنیت داکتر زنانه نظر به تشکیلات اداری خیلی کم وجود دارد و در قسمت داکتران طبقه ذکور اکثر شان از ولایت فراه به ولایت هرات مطب های خویش را انتقال داده است که این موضوع باعث گردیده است تا ارائه خدمات صحتی در این ولایت کاهش یابد در مجموع داکتران در سکتور دولتی نظر به میزان سکتور خصوصی زیادتر میباشد..

کیفیت عرضه خدمات برای زنان و مردان در کلینیک های خصوصی و دولتی:

از اینکه درکل در ولایت فراه وضعیت امنیتی قناعت بخش نمیباشد داکتران با تجارب چه از طبقه اناث و چه از طبقه ذکور مطب های خویش را از این ولایت به سایر ولایات امنتر و حتا خارج از کشور انتقال داده است. این موضوع باعث گردیده است کیفیت عرضه خدمات برای زنان و مردان در کلینیک های خصوصی و دولتی در کل کاهش بیاید و همچنان این را میتوان گفت در بعضی از کلینیک های خصوصی عرضه خدمات بهتر نسبت به شفاخانه دولتی وجود دارد نظر به امکانات تشخیصیه اما از اکثر کلینیک های خصوصی شفاخانه دولتی کیفیت عرضه خدمات بهتر را ارائه مینماید .

دواخانه های قابل دسترس

تعداد دواخانه ها :

جهت ارائه خدمات صحتی در ولایت فراه به تعداد ۷۷ دواخانه فعالیت دارند که در جدول ذیلاً ارائه میگردد :

شماره	نام درملتون	موقعیت	شماره	نام درملتون	موقعیت
۱	درمان بخش	متصل کوپراتیف ها	۴۶	مسلم	چهارراهی سید میرعجب
۲	حامد	جاده بالابلوک	۴۷	عرفان	ناحیه اول سرک ۶
۳	الماس	ناحیه اول	۴۸	حضرت عمر فاروق	همجوار جنایی
۴	رحمانی	مقابل ارزاق	۴۹	نوید	جاده مخابرات
۵	غفوری	فلکه مقام ولایت	۵۰	مدینه	ناحیه اول سرک ۶
۶	علی	جاده بانک زراعتی	۵۱	ملت	ناحیه ۵ دشت
۷	فراه	جاده امنیت سابقه	۵۲	سجادی	چهارراهی سید میرعجب
۸	فریدون	ناحیه اول سرک ۶	۵۳	رحیمی	ناحیه اول سرک ۶
۹	صحت	ناحیه اول سرک ۵	۵۴	خالد	ناحیه سوم سرک ۱۲
۱۰	جواد	ناحیه اول سرک ۶	۵۵	مهتاب امین	پل عسکر آباد
۱۱	ساحل	جاده بانک زراعتی	۵۶	ابونصر	فلکه مقام ولایت
۱۲	ابن سینا	چهارراهی سید میرعجب	۵۷	رامین	جاده بالابلوک
۱۳	سیف الله نوری	جاده باغ کافی	۵۸	حمید	جاده پیمان

متصل شفاخانه	خواجه عبدالله انصارى	۵۹	مقابل مسجد جامع	خيرالناس	۱۴
جاده كميسارى	ميرويس	۶۰	مقابل صرافى ها	سعادت	۱۵
ناحیه دوم سرک ۱۳	خاتم	۶۱	ناحیه اول سرک ۶	عوض	۱۶
جاده مخابرات	رضا	۶۲	فلکه ميرمن نازو	فضلى	۱۷
جاده شفاخانه ولايتى	شفاه	۶۳	جاده بانک زراعتى	پرويز	۱۸
فلکه ميدان	انورى	۶۴	ناحیه اول سرک ۶	فروتن	۱۹
ناحیه اول جاده ميدان	حبيب	۶۵	جاده مخابرات	حسينى	۲۰
جاده اده بالابلوک	همايون	۶۶	جاده سيد ميرعجب	رفيقي	۲۱
جاده تانک تيل	صميم بهزاد	۶۷	فلکه باغ كافى	امينى	۲۲
باغپل	عزت	۶۸	مقابل هوتل شاروالى	نورى	۲۳
مقابل مسجد ابوحنيفه	قاسم	۶۹	ناحیه اول	غاضى زاده	۲۴
ناحیه چهارم	هرموز	۷۰	ناحیه اول	حشمت جاويد	۲۵
جاده شفاخانه	جامع	۷۱	فلکه ولايت	جاويد	۲۶
دوکان های برق	حميد زى	۷۲	جاده امنيت سابقه	ولى زاده	۲۷
مقابل دوکانهای گمرک	امين جوينى	۷۳	فلکه زمري	گرانى	۲۸
جاده ولايت	احمدى	۷۴	دوکان های برق	جمشيد	۲۹
جاده داکتر عبدالله خان	سيستان	۷۵	مقابل ارزاق	نصير احمد	۳۰
جاده ميدان هوايى	شهيد اجمل	۷۶	جاده شفاخانه	عتيق	۳۱
جاده بانک زراعتى	قادري	۷۷	جاده بانک زراعتى	احمدى عصرى	۳۲
			جاده بانک زراعتى	خپلواک	۳۳
			مقابل ارزاق	مصطفى	۳۴
			ناحیه اول سرک ۶	شريفى	۳۵
			جاده امنيت سابقه	وحيد	۳۶
			عده بکواه	هارون	۳۷
			چهارراهى باغ كافى	فاضل	۳۸
			ناحیه اول سرک ۵	نورالهدايى	۳۹
			چهارراهى سيد ميرعجب	سراج	۴۰
			جاده بانک زراعتى	مهدى	۴۱
			جاده امنيت سابقه	حاجى محمد شاه	۴۲
			ناحیه اول سرک ۸	هاشمى	۴۳
			جاده شفاخانه	ريگيوال	۴۴
			جاده امنيت سابقه	روهيد	۴۵

۴۶	وسیم	ناحیه سوم سرک ۹		
۴۷	مزار	چوک قصابی		
۴۸	موفق	جاده ولایت		
۴۹	ابن حنیفه	مقابل لیسه میرمن نازو		

متخصص های صحی

تعداد دکتوران، متخصص ها، نرس ها و قابله ها به تفکیک جنسیت (ذکور و اناث)
تعداد دکتوران، متخصص ها، نرس ها و قابله ها به تفکیک جنسیت (ذکور و اناث) در سکتور صحت و تغذی ولایت فراه در جدول ذیلأ ارائه گردیده است :

دوکتوران		متخصصین		نرس		قابله
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	زن
۴۹	۲	۸	۱	۱۰۴	۳۲	۹۸
۵۱		۹		۱۳۶		۹۸

ولادت های انجام شده با حضور قابله های مسلکی / ماهر:

در سال گذشته ۳۵٪ ولادت ها با حضور داشت قابله ها ماهر صورت گرفته است و در تمامی کلینک های ولایت فراه خدمات قبل از ولادت وجود دارد.

دسترسی به مراقبت های قبل از ولادت:

در تمامی کلینک های دولتی ولایت فراه خدمات قبل از ولادت وجود دارد حتا در اکثر از کلینک های شخصی هم خدمات مراقبت های قبل از ولادت ارائه میگردد. در افغانستان مرگ و میر اطفال ۳۶۵ فی ۱۰۰ هزار طفل میباشد.

میزان سوی تغذی:

میزان سوی تغذی به فیصدی در ولایت فراه ۱۰,۳٪ میباشد

بودجه و سرمایه گذاری ها در سکتور صحت

مجموع بودجه انکشافی سالانه سکتور صحت و تغذی در ۵ سال گذشته:
بودجه انکشافی ۵ ساله سکتور صحت و تغذی ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۱۰۹۱۴۳۰۰۹,۱۴	۰	۳۳۱۱۰۹۶۰,۵۳	۳۲۳۶۸۷۲۳۶	۳۱۱۵۸۱۹۹,۶۷

میزان مصرف بودجه انکشافی سالانه سکتور صحت و تغذی در ۵ سال گذشته:
بودجه انکشافی ۵ ساله سکتور صحت و تغذی ولایت فراه (به افغانی)

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۱۰۹۱۴۳۰۰۹,۱۴	۰	۳۳۱۱۰۹۶۰,۵۳	۳۲۳۶۸۷۲۳۶	۳۱۱۵۸۱۹۹,۶۷

ميزان سرمايه گزاري خصوصى در سكتور صحت و تغذى:

ميزان سرمايه گذارى سكتور خصوصى در سكتور صحت و تغذى ولايت فراه به ارزش ۱۴۴۴۲۳۲۰۴ افغانى ميباشد. ميزان همكارى موسسات غير دولتى و شركاى انكشافى در سكتور صحت و تغذى: موسسات همكار در سكتور صحت و تغذى ولايت فراه

- ۱- موسسه هماهنگى کمک های انسانی (CHA) پروژه ارائيه خدمات صحى
- ۲- موسسه د افغان معيوبينو لپاره د بايسکل چلولو او بيا روغونى تفريحي موسسه (ABBRAR) پروژه ساخت و ساز اعضاى مصنوعى
- ۳- موسسه شبكه بين المللى صحت (HNI-TPO) پروژه پاسخ سكتور صحت مبنى بر قضايای جندر
- ۴- موسسه احياء مجدد شهامت (SHRO) پروژه خدمات کاهش اضرار و وقايع HIV ايدز و پروژه ترك اعتياد مواد مخدر
- ۵- موسسه ودان افغانستان پروژه ترك اعتياد مواد مخدر برای خانم ها
- ۶- موسسه كلينيك هامون OPAWC پروژه ارائيه خدمات صحى برای زنان و اطفال بى بضاعت
- ۷- موسسه تحقيقات علمى و انكشاف جامعه (ORCD) پروژه واكسيناسيون صحت طفل مادر
- ۸- موسسه يونسيف ملل متحد برنامه توزيع مواد غذای برای اطفال ، توزيع تجهيزات شفاخانه يى و انكشافى(ساخت و ساز كلينيك ها - ترميم كلينيك ها)
- ۹- موسسه WHO سازمان صحى جهان برنامه واكسيناسيون

۴-سكتور زير بنا و منابع طبيعى

رشد و توسعه اقتصادى يك کشور ارتباط مستقيم به موجوديت زيربنا های اقتصادى در بخش های مختلف چون مواصلات، صنعت، استخراج معادن، زراعت و انرژى دارد. موجوديت راه های مواصلاتى و سيستم ترانسپورتى مناسب نقش كليدى را در نقل و انتقالات اجناس و بهبود سطح زندگى مردم دارا بوده و برای ولايت فراه از اينكه يك ولايت زراعتى است، نقش حياتى و انكار ناپذير مى باشد. انرژى يکى از اجزاى مهم ديگر سكتور زيربنا بوده كه به رشد و انكشاف اقتصادى و اجتماعى در كل نقش اساسى را در توسعه سكتور صنعت و بهبود سطح زندگى مردم دارند.

طوريكه سكتور زيربنا، و منابع طبيعى اساس و تهدياب انكشاف اقتصادى و اجتماعى يك جامعه و يك بخش از بدنه دولت را تشكيل ميدهد لذا توجه و تقويت نمودن اين سكتور و ايجاد فرصت های خوب جهت تحقق بخشيدن اهداف و پلانهای ستراتيجيك و عملى نمودن آن خود نيز تاثيرات روى وضعيت انكشاف اقتصادى و اجتماعى به سطح ولايتى داشته كه درين مورد طوريكه لازم است تا اين سكتور رشد نمايند و تغير قابل ملاحظه آن در جهت انكشاف اقتصادى و اجتماعى نيز ديده شود هنوز هم نياز است تا پلانهای و تدابير جديد جهت تحقق و عملى ساختن برنامه های تحت اين سكتور وسعت داده شود و كارى بيشتري صورت گيرد.

این سکتور از جمله سکتور های کلیدی در بخش توسعه و انکشافات زیربنائی در سطح ولایت محسوب شده که اهداف و برنامه های کاری مشخص را دنبال میکند از آنجائیکه وضعیت عمومی این سکتور در سطح ولایت فراه تا یک حدی خوب بوده اما نیاز است تا این سکتور حمایت و فرصت های کافی جهت عملی نمودن برنامه های آن مهیا گردد .

دسترسی به سرک ها

مجموع سرک های عمومی (شاهراه ها و سرک های ولسوالی ها):

از مرکز شهر فراه الی ولسوالی ها و بین ولسوالی ها بطول (۱۱۸۶) کیلومتر سرک تحت اثر ریاست فواید عامه ولایت فراه میباشند.

مجموعه سرکهای آسفالتی ، DBST و جغلی تحت اثر ریاست فواید عامه ولایت فراه قرار ذیل میباشند:

۱: بطول (۳۷۶) کیلومتر سرک آسفالت

۲: بطول (۱۲۲) کیلومتر سرک (DBST)

۳: بطول (۶۸۸) کیلومتر سرک جغلی .

همان گونه که در فوق سرکهای تحت قیمومیت ریاست فواید عامه ذکر گردیدند ، معلوم شد که متاسفانه سرکهای اساسی و پخته (آسفالت و DBST) در تناسب به وسعت ولایت فراه نهایت کم است نیاز است تا سرکهای زیاده تر آسفالت و یا حد اقل DBST گردد.

میدان هوایی و سیستم ترانسپورت ولایتی

تعداد میدان هوایی:

تنها یک میدان هوایی در ولایت فراه موجود میباشد تحت نام میدان هوایی ولایت فراه که به اندازه ۱۷۲۰ جریب زمین مساحت آن میباشد . خط رنوی میدان هوایی ولایت فراه به اندازه ۲٫۵ کیلو متر آسفالت آن تکمیل گردیده و فعلاً تحت استفاده قرار دارد.

این میدان دارای تعمیر ترمینل مجهز ، تعمیر فایبر استیشن مجهز ، در حدود ۲۰ جریب پارکینگ و ساحه سبز و غیره امکانات را دارا میباشد.

دسترسی به ترانسپورت زمینی و هوایی:

در ولایت فراه صرف یک شرکت هوایی بنام کام ایر پرواز دارد و به تعداد هفت نمایندگی ترانسپورت زمینی در مرکز فعالیت دارند و همچنان به تعداد چهار نماینده گی در ولسوالی های (بالابلوک ، اناردره ، مرز میل ۷۸ بندر شیخ ابونصر فراهی و لاش جوین) موجود میباشد بنأء دسترسی به ترانسپورت زمینی در این ولایت نسبت به ترانسپورت هوایی آسانتر است.

برق ولایتی

دسترسی به انرژی برق:

صرف نواحی مرکز ولایت فراه از برق جنراتور های دیزلی آمریت برشنا استفاده می نمایند آنهم به قیمت بسیار گزاف در مقایسه با ولایات دیگر افغانستان ، حومه مرکز و ولسوالی ها از این انرژی برق آمریت برشنا محروم هستند و از برق سولرهای شخصی استفاده می نمایند و این هم به گونه قناعت بخش نمی باشد .

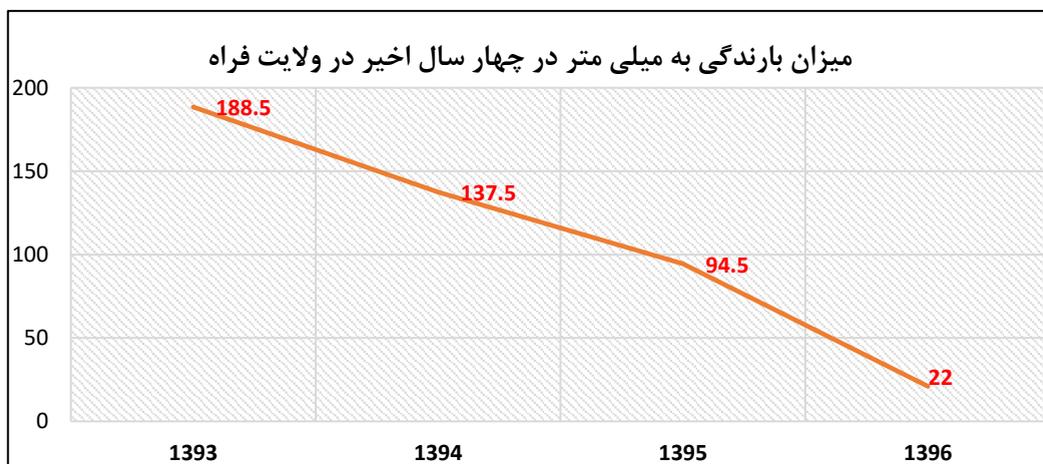
دسترسی به آب پاک

دسترسی به آب آشامیدنی و صحتی:

در نواحی مرکز ولايت فراه فاز اول شبکه آب رسانی تکميل گردیده و کار فاز دوم آن عملاً جريان دارند که الی سه سال آینده تکميل خواهد شد. مردم از پمپ های آب و چاه های عمیق استفاده می نمایند، که روزانه با مشکلات کمبود آب رو برو هستند و صرف شبکه آب رسانی درقریه یزده حومه مرکز شروع به فعالیت نموده و دو پروژه شبکه آب رسانی در قریه دارآباد و قریه ریگی تحت کار میباشد. در ولايت فراه و ولسوالی ها آن به تعداد ۱۲۶۵ قریه وجود دارد اما به آب صحتی و آشامیدنی دسترسی کافی و لازم ندارند. و نظر به خشک سالی، سال های اخیر مردم این ولايت بیشتر به کمبود آب مواجه می باشند که این یک معضل بزرگ، فرا راه مردم در آینده خواهند بود.

وضعیت آب زیر زمینی:

سطح آب زیر زمینی در ولايت فراه به شدت پایین رفته است و در بعضی نقاط سطح آب نظر به سال های گذشته تا حدود ۱۰ متر پائین رفته است که علت عمده آن کاهش بارندگی و تقاضای بالا از منابع آب زیر زمینی و استفاده بی رویه از واتر پمپ های سولری میباشد. ولسوالی بکواه و خاکسفید از جمله ولسوالی های میباشد که سطح آب زیر زمینی در آن به شدت پائین رفته است که دسترسی به آب آشامیدنی در مرکز ولايت فراه و بعضی ولسوالی ها مشکل ساز گردیده است.

تکنالوژی معلوماتی در ولايت

دسترسی به خدمات مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی:

مردم این ولايت به شبکه های مخابراتی و تکنالوژی معلوماتی دسترسی دارند. پنج شبکه مخابراتی درین ولايت تحت پوشش میباشد که عبارت از:

۱. شبکه مخابراتی روشن
۲. شبکه مخابراتی ام تی ان
۳. شبکه مخابراتی افغان بیسیم
۴. شبکه مخابراتی اتصالات
۵. شبکه مخابراتی سلام

در کل تمام شبکه ها فعال هستند و میتوان از خدمات اینترنتی 3G و 4G آنها نیز استفاده کرد.

فابریکات صنعتی

تعداد فابریکات تولیدی / صنعتی ونوع فعالیت/ماهیت کار آنها:

ولایت فراه یک ولایت زراعتی و مالداري میباشد که میتوان از مواد آن در فابریکات تولیدی و صنعتی استفاده کرد اما این ولایت دسترسی به انرژی کافی برق ندارد که کارخانه های بزرگ و متوسط پروسس فعال گردد و فقط تعدادی کارخانه های کوچک فعالیت دارند، مانند.

۱. کارخانه های یخ سازی .
۲. کارخانه های مزایک
۳. کارخانه های بلوک .
۴. کارخانه های خشک پخته.
۵. کارخانه کابینت و الماری سازی
۶. کارخانه های تولید کولر ، اجاق گازی و تنور سازی

پارک های صنعتی:

در ولایت فراه موازی ۱۶ جریب زمین بخاطر پارک های صنعتی برای ۱۶۲ شرکت صنعتی توسط ریاست شاروالی ولایت فراه توزیع گریده است، زمین یاد شده در قسمت شمال لواء دوم اردوی ملی در پلان اف موقعیت دارد و اما تا اکنون بنابر نبود برق و امنیت، کدام شرکت صنعتی فعالیت تولیدی در پارک متذکره را ندارد. اشتغال نفوس در سکتور زیربنا و منابع طبیعی: از اینکه ولایت فراه از جمله ولایات دور افتاده ، کمتر انکشاف یافته و نا امن کشور میباشد، بنأ نفوس این والا در سکتور زیربنا به ندرت اشتغال دارند.

عواید و اشتغال در صنایع استخراجی

عواید سالانه معادن:

از معادن ولایت فراه استفاده موثر و قانونی صورت نمیگیرد، بنا" عواید چشمگیر به نظر نمیرسد، فقط از معادن سنگ و جغل سالانه به ارزش بسیار کم یعنی در حدود مبلغ ۳،۰۰،۰۰۰ افغانی میباشد که این مقدار نا چیز و غیر قابل ذکر میباشد.

اشتغال نفوس در معادن:

چون معادن حقیقی در این ولایت دقیق تثبیت نگردیده اند بنا" تعداد بسیار محدود از افراد فقط در معادن سنگ و جغل مشغول کار می باشند.

صادرات عمده تولیدی / صنعتی به ولایات دیگر و یا خارج از کشور:

بنابر نبود برق ، امنیت و حمایت حکومت در ولایت فراه کدام فابریکه بزرگ تولیدی یا صنعتی فعلیت ندارند ، تنها یک فابریکه کوچک کولر سازی و اجاق گاز فعالیت دارد که تولیدات ان تنها به ولایات دیگر در سطح کشور صادر میگردد. واردات عمده تولیدی / صنعتی از ولایات دیگر و یا خارج از کشور:

واردات داخلی سنگ مرمر از ولایت هرات و گچ سفید، سمنت و سایر مواد ساختمانی از کشور ایران به این ولایت وارد میشود.

انواع معادن با مساحت و ظرفیت آن:

انواع مختلف معادن در این ولایت وجود دارد که تا اکنون تعیین و تشخیص نشده است و تنها معادن ریگ، جغل و سنگ تعمیراتی بدون تعیین مساحت و ظرفیت آن تثبیت گردیده و استخراج می شوند.

معادن استخراج شده و ظرفیت استخراج سالانه آن:

معادن استخراج شده و ظرفیت استخراج سالانه آن تا اکنون تثبیت نشده، چونکه هیچ نوع سروی جهت تعیین و تشخیص معادن این ولایت صورت نگرفته است.

بودجه و سرمایه گذاری سالانه

مجموع بودجه انکشافی سالانه سکتور زیربنا و منابع طبیعی (در ۵ سال گذشته):

سال	پروژه ها	بودجه پروژه به افغانی	ملاحظات
۱۳۹۲	پروژه وجود نداشت	۰	
۱۳۹۳	۱- جغل ریزی سرک بطول (۱۴) کیلومتر از پل تجگ مسیر ولسوالی لاش جوین. ۲- فاز دوم لات اول و لات دوم جغل ریزی سرک بطول (۱۴) کیلومتر مسیر ولسوالی لاش جوین. ۳- فاز دوم لات سوم جغل ریزی سرک بطول (۸,۶۸۷) کیلومتر	۲۲۳۵۱۶۹۰	
۱۳۹۴	۱- اسفالت سرک بطول (۹,۰۷۵) کیلومتر مسیر ولسوالی لاش جوین. ۲- اسفالت سرک بطول (۳۲,۶۳۰) کیلومتر مسیر ولسوالی لاش جوین.	۵۷۰۴۶۰۲۵۰	
۱۳۹۵	۱- اسفالت سرک بطول (۱۲,۸۴۰) کیلومتر از پل تخت الی مرکز ولسوالی اناردره.	۳۷۰۶۳۲۲۰۰	
۱۳۹۶	۱- اسفالت سرک بطول (۳,۵۶۵) کیلومتر از باغپل الی جوی غلامان.	۳۳۱۴۰۱۸۹۲	

و در حدود ۱۲,۱۷۵ سرک های داخل شهر فراه تحت کار است و همپنان سرک عمومی مرز میل ۷۸ یا شیخ ابو نصر فراهی به طول ۳۰ کیلو متر که هزینه آن توسط کشور ایران پرداخت میگردد تحت کار است.

میزان مصرف بودجه انکشافی سالانه اختیاری و غیر اختیاری سکتور زیر بنا و منابع طبیعی (در ۵ سال گذشته):

سال	پروژه ها	تخصیص داده شده به افغانی	تخصیص مصرف شده به افغانی	باقی مانده پول	ملاحظات

۱۳۹۲	۸۳۰۱۱۲۲۴	۸۲۹۷۲۹۶	۳۹۲۸	۱-ترمیم ۱۲ پایه پلچک در مسیر شاهراه نمبر یک، ۲- ترمیم ۱ پایه پلچک در مسیر بالا بلوک ۳-حفظ و مراقبت سرک باغپل ۴-برف پاکي کوتل های ولسوالی پرچمن
۱۳۹۳	۷۱۶۰۹۰۰۰	۶۵۳۵۸۹۲۸	۶۲۵۰۰۷۲	۱-جغل ریزی بطول ۱۴ کیلومتر سرک کرغ زرد مسیر مرز میل ۲۷۸- برف پاکي کوتل های ولسوالی پرچمن ۳- جغل ریزی سرک ولسوالی پشت کوه قلعه کاه ۴- جغل ریزی سرک مسیر ولسوالی بالابلوک ۵- ترمیم پلچک مسیر فراه -فراه رود قریه سور ۶- حفظ و مراقبت ۴ کیلومتر سرک باغپل حفظ و مراقبت بخش (A&B) سرک و پلچک های مسیر نمبر یک
۱۳۹۴	۳۸۴۱۱۹۸	۳۸۰۵۱۷۵	۳۶۰۲۳	خریداری مواد ساختمانی غرض حفظ و مراقبت سرکهای تحت قیمومیت ریاست فواید عامه ولایت فراه
۱۳۹۵	۹۲۳۹۶۳۳	۸۷۳۰۸۰۲	۵۰۸۸۳۱	۱-ترمیم دو پایه پلچک سرک میل ۷۸ بندر شیخ ابونصر فراهی، ۲- حفظ و مراقبت سرک و پلچک های مسیر ولسوالی شیب کوه قلعه کاه ۳- نصب ترازوی کنترل وسایط باربری بلند تناژ و یک پایه کنکس مخاطر نگهبانان و شبعه کمپیوتر ترازو ۴- ترمیم سه پایه پلچک مسیر سرک فراه - فراه رود ۵- اعمار دیوار احاطه ریاست فواید عامه
۱۳۹۶	۲۷۲۴۶۲۱۹	۲۷۲۴۲۳۰۳	۳۹۱۶	۱-حفظ و مراقبت پل داخل ولسوالی اناردره ۲- ترمیم پنج پایه پلچک مسیر سرک فراه - فراه رود ۳- ترمیم و داغگیری ها و یک لایه اسفالت بطول ۵ کیلومتر مسیر سرک فراه -فراه رود.

میزان مصرف بودجه انکشافی سالانه سکتور زیر بنا و منابع طبیعی در پنج سال گذشته به مبلغ (۱۶۱۷۹۴۷۳۴۲) افغانی از بودجه انکشافی اختیاری و غیره اختیاری میباشد که تنها در ریاست فواید عامه به مصرف رسیده میزان سرمایه گذاری سکتور خصوصی در سکتور زیر بنا و منابع طبیعی:

در این قسمت کدام سکتور خصوصی در سکتور زیر بنا و منابع طبیعی ولایت فراه فعالیت نداشته است .

۵-سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصی

جایگاه یک اقتصاد با ثبات برای انکشاف سکتور خصوصی اقتصادی و اجتماعی پایدار در افغانستان از اهمیت ویژه ای برخوردار میباشد و این امر نیازمند تعهد قاطع دولت افغانستان بمنظور برداشتن گامهای لازم برای دستیابی به یک محیط تجارتي توانا به شمول ایجاد یک چهار چوب تنظیم کننده و ایجاد زیربنا ها ضروری میباشد.

سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی که در ایجاد ظرفیت در بخش های اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی و اداره امور مالی عامه دارای اهمیت میباشد یکی از سکتورهای استراتژی انکشاف ملی است.

سکتور اقتصاد با در نظر داشت زیرساخت های اساسی از رشد خوبی برخوردار نیست اگرچه داشتن مرز مشترک با ایران ، تولیدات زراعتی ، داشتن پوتانشیل بالای قوای بشری از جمله فکتور های مثبت در رشد این سکتور میباشد ولی نداشتن برق در مرکز و ولسوالی ها ، نبود امنیت مطمین ، نداشتن خطوط مواصلاتی از قبیل سرکهای اسفالت به مرکز ولسوالی ها باعث گردیده که تجار سرمایه خویش را از ولایت فراه به ولایات دیگر انتقال دهند که همین مسایل باعث کندی در رشد این سکتور گردیده است.

تمام ریاست های اقتصاد در سطح کشور منحیث یک نهاد هماهنگ کننده و انسجام دهنده فعالیت های انکشاف اقتصادی و اجتماعی مسئولیت نظارت از چگونگی تطبیق پروژه های انکشافی ادارات دولتی و موسسات غیر دولتی و همچنان ترتیب و ارایه گزارش پیشرفت فعالیت های انکشافی ادارات ولایتی و موسسات غیر دولتی را به مراجع ذیصلاح را بشکل منظم دارد .

ریاست های اقتصاد مکلف هستند تا طرح ها، پیشنهادات سازنده و رهنمائی های لازم مسئولین موسسات غیر دولتی در رابطه به بهبود امور کاری و کمک در حل مشکلات موجود شان ارایه نمایند.

وضعیت فقر

میزان فقر :

از اینکه ولایت فراه یک ولایت زراعتی بوده و بندر تجارتی با کشور ایران دارد نسبت به دیگر ولایات میزان فقر کمتر میباشد که بالای اقتصاد شان تاثیرات مثبت گذاشته اند اما در سال های اخیر نسبت کاهش بارندگی ها، محصولات زراعتی نیز کاهش یافته و میزان فقر سالانه بالا میرود. نظر به سروی اخیر ریاست احصایه مرکزی و بانک جهانی در سال ۱۳۹۷ سطح فقر در این ولایت ۴۲,۶ فیصد تخمین گردیده است.

میزان نفوس در سن کار به تفکیک ساحه زیست شهری و دهاتی:

در کل میزان نفوس سن کار در ساحات شهری و دهاتی به تعداد ۴۶۵۹۷۸ نفر در سطح ولایت است که در حدود ۶۰٪ در ساحه شهری و ۴۰٪ آن در ساحه دهاتی میباشد.

فیصدی نیروی کار:

نظر به سروی اخیر ریاست احصایه مرکزی و بانک جهانی در سال ۱۳۹۷ در ولایت فراه نیروی کار ۶۶,۱ فیصد میباشد، البته این فیصد شامل هر دو جنس میباشد مرد و زن. که این ارقام بیانگر ۲۸,۱ درصد سطح بیکاری در این ولایت میباشد. اما اخیراً نسبت کاهش بارندگی در این ولایت محصولات زراعتی نیز متضرر گردیده و تاثیر منفی در سطح بیکاری در آینده خواهد داشت.

فرصت های شغلی

میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت:

نظر به ارقام و آمار ریاست احصایه مرکزی ولایت فراه میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت ؛ مرد ۵۲٪ و زن ۲۶,۰۵٪ میباشد.

که اخیراً میزان مشارکت زن ها به ۲۴,۷٪ کاهش یافته اند. در نتیجه به نظر میرسد که میزان بیکاری نه تنها به سطح ولایت فراه افزایش یافته بلکه در کل میزان بیکاری در سطح کشور رو به افزایش می باشد. میزان بیکاری به تفکیک جنسیت:

درولايت فراه به تعداد سه بانک خصوصي نوي کابل بانک، عزيزي بانک و باختر بانک، و به تعداد یک بانک دولتي بنام د افغانستان بانک فعايت و عرضه خدمات می نمایند.
بنادر تجارتي و گمرکات:

ولایت فراه با کشور ایران دارای بنادر ذیل میباشد:

۱- بندر تجارتي شغالي

۲- بندر تجارتي ديوارک

۳- بندر تجارتي پشميکه

۴- بندر تجارتي شيخ ابونصر فراهي (میل ۷۸)

صرف یکی از این بنادر تجارتي شيخ ابونصر فراهي (میل ۷۸) نامیده میشود رسمي فعال است و واردات و صادرات صورت میگیرد. و یک گمرک ولایت فراه اکنون فعال میباشد و بنادر متبایقي کدام بازار چه صادراتي و یا وارداتي رسمي از ختم حکومت طالبان الی اکنون ندارد.

رشد اقتصاد و بودجه سکتور خصوصي

مجموع بودجه انكشافي سالانه سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي در ۵ سال اخير:

سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي ولایت فراه طی پنج سال گذشته از بودجه انكشافي کدام پروژه انكشافي را اجرا ننموده است.

مقدار مجموعي مصرف بودجه انكشافي سالانه سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي در ۵ سال گذشته:

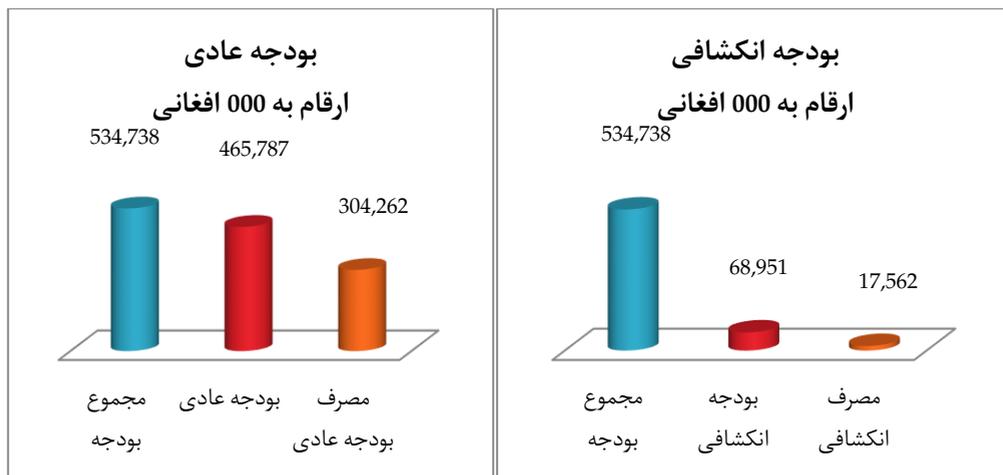
همچنان سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي ولایت فراه طی پنج سال گذشته از بودجه انكشافي کدام پروژه انكشافي را اجرا ننموده است بناً از بودجه انكشافي کدام مصرف صورت نگرفته است.

میزان/مقدار سرمايه گذاري خصوصي در سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي:

در سال های اخير بیش از ۵۰ ميليون افغانی تنهادر قسمت اعمار پمپ استيشن های خصوصي در این ولایت سرمايه گذاري گردیده است همچنان شرکت های خصوصي (ساختمانی و غير ساختمانی) در این ولایت نیز سرمايه گذاري انگفت انجام داده است که باعث رشد سکتور خصوصي در این ولا گردیده است.

موسسات همکار غير دولتي و شرکای انكشافي در سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصي:

گرچه موسسات غير دولتي در سطح ولایت تمام آن با رياست اقتصاد همکار میباشد اما در بخش انكشافي موسسه همکار با این سکتور وجود ندارد انجو که همکاری مالی و يا تخنيکی داشته باشد تنها موسسه اسلا است که آن هم با رياست اقتصاد همکار تخنيکی میباشد.

تعداد پروژه های که در این ولایت از طریق وزارت معارف در سال ۱۳۹۷ تطبیق شد قرار ذیل است.

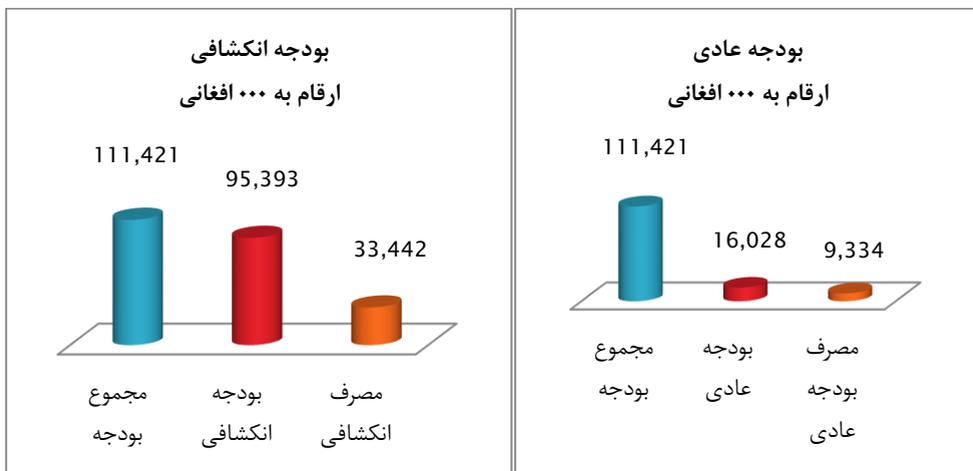
پروژه های انکشافی ۱۳۹۷		
فیصدی مصرف	بودجه	پروژه
۰%	۶'۰۰۰'۰۰۰	اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی
	۱۲'۲۹۷'۰۰۰	انکشاف زیربنای تعلیم و تربیه
۰%	۲۵۹'۷۶۶	مدیریت و ارتقای ظرفیت
۱۶%	۲۳'۵۱۳'۹۳۸	تعلیمات عمومی (بشمول EQUIP)
	۸۵۰'۸۱۲	سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی
	۶'۷۴۷'۹۳۳	پروژه های انکشافی بودجه سازی ولایتی (۵۰۰,۰۰۰ دالر برای هر ولایت)
۴۵%	۷'۸۳۶'۴۲۶	پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال و غرب
۷۴%	۶'۰۷۶'۲۹۴	اعمار تعمیر برای لیسه خاکسفید در ولایت فراه
	۴۹'۰۰۰	انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی
۰%	۱'۴۷۰'۵۸۸	استخدام معلمان و انانث در روستا ها
	۳'۸۴۹'۳۸۱	اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ
۲۵%	۶۸'۹۵۱'۱۳۸	مجموع

زراعت

بیشتر از ۸۰ درصد مردم ولایت فراه مصروف زراعت و باغداری میباشند و انار از میوه های مشهور آن شمرده میشود. انگور، تربوز، توت، سیب، آلوچه، زردآلو، انجیر، شفتالو، گرنگیچ، خرما، پسته و میوه های دیگر در فراه وجود دارد. بیشتر دهاقین این ولایت مصروف کشت گندم و جوار میباشند. قبل از این ولسوالی بکوا از نگاه تولید گندم بسیار مشهور بود، اما اکنون تاحد بیشتر کوکنار جایگزین آن شده است. همچنان اخیرا دهاقین به کشت سبزی رو آورده اند.

بودجه زراعت:

قسميکه در شکل ديده ميشود بودجه انکشافى وزارت زراعت ولايت فراه به مراتب بيشتر از بودجه عادى اين اداره ميباشد که بيان گر سرمايه گزاري هاى بيشتر روى زراعت در اين ولايت بوده و ميتوان خوشبين يک آينده خوب در اين بخش باشيم.

به تعداد ۱۰ پروژه هاى انکشافى در ولايت فراه در سال مالى ۱۳۹۶ تطبيق شد جزئيات آن قرار شرح ذيل است.

پروژه هاى انکشافى ۱۳۹۷ زراعت		
پروژه	بودجه	فيصدي مصرف
تهيه و توزيع و تخمهاى بذرى و کود کيمياوى	۲۸'۳۹۹'۴۰۰	۱%
برنامه ملى انکشاف مالدارى و صحت حيوانى	۵'۶۵۱'۷۰۱	۱۰۰%
برنامه ملى باغداری و مالدارى (NHLP)	۳۷'۹۵۷'۷۳۸	۴۶%
مبارزه عليه آفات و امراض نباتى	۱۴۶'۴۰۰	۱۰۰%
توسعه کشت پخته و زعفران	۳'۰۸۴'۰۰۰	۸۵%
برنامه ملى تنظيم منابع طبيعى به اشتراك جامعه	۳۹۵'۶۶۷	۱۰۰%
پروژه آبيارى و ذخاير آب	۶'۱۵۲'۹۴۱	۱۰۰%
ايجاد باغچه هاى خانگى و مصونيت غذائى	۶۳۰'۵۰۰	۸۴%
اعمار کمپلکس سردخانه هاى عصرى	۱۲'۹۷۴'۴۹۵	۰%
مجموع	۹۵'۳۹۲'۸۴۲	۳۵%

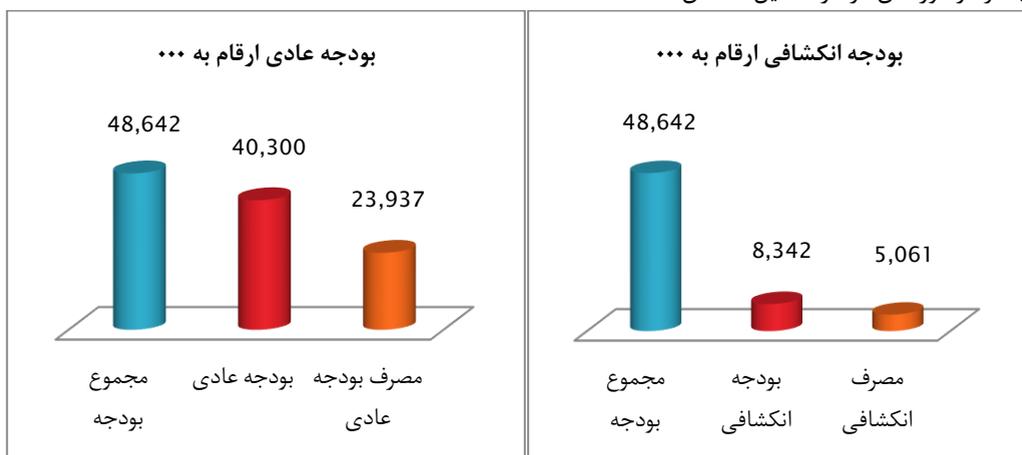
تحصیلات عالی

در ولایت فراه صرف یک پوهنتون دولتی بنام پوهنتون فراه فعال میباشد و مطابق معلومات دریافتی از اداره مربوطه موسسات پوهنتونهای خصوصی در این ولایت فعالیت ندارند. پوهنتون فراه دارای ۱،۱۶۵ محصل میباشد که تعداد ۱۳۹ آن از طبقه انات میباشد.

تحصیلات عالی									
کنگوری	پوهنتون	تعداد پوهنځي ها	پوهنتون خصوصي	تعداد استاد	ذکور	انات	تعداد محصلين	ذکور	انات
تعداد	فراه	۲		۴۱	۳۲۱	۵	۱،۱۶۵	۱،۰۳۱	۱۳۹

بودجه تحصیلات عالی:

مجموعاً بودجه که وزارت تحصیلات عالی برای ولایت فراه تخصیص داده بالغ میشود به ۴۸ میلیون افغانی که توضیحات بیشتر در مورد آن در گراف ذیل انعکاس داده شده است.

تعداد پروژه های انکشافی که از جانب وزارت تحصیلات عالی در این ولایت تطبیق شد قرار ذیل است.

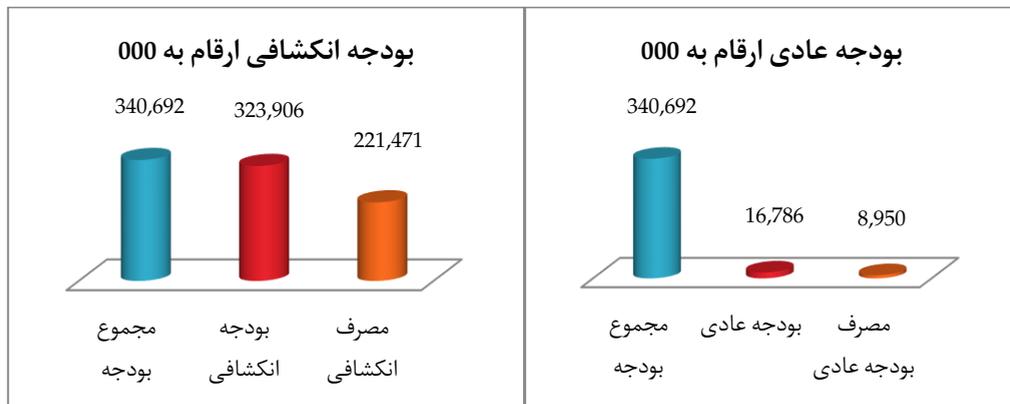
پروژه های انکشافی ۱۳۹۷		
فیصدی مصرف	بودجه	پروژه
۶۱٪	۸'۳۴۱'۸۶۰	اعمار پوهنتون فراه
۶۱٪	۸'۳۴۱'۸۶۰	مجموع

صحت عامه: احصائیه مراکز عرضه خدمات صحتی در ولایت فراه قرار جدول ذیل میباشد.

صحت					
کنگوری	شفاخانه دولتی	مراکز صحتی خصوصی	مراکز صحتی	مراکز مکمل صحتی	پوسته صحتی
تعداد	۲	۱۳		۲۶	۴۶۶

بودجه بخش صحت:

بودجه که برای عرضه خدمات صحى در ولايت فراه از جانب وزارت صحت عامه در نظر گرفته شده در گراف ذيل نشان داده شده.

تعداد پروژه هاى انكشافى كه از جانب وزارت صحت عامه در اين ولايت در سال ۱۳۹۷ تطبيق شده قرار ذيل است:

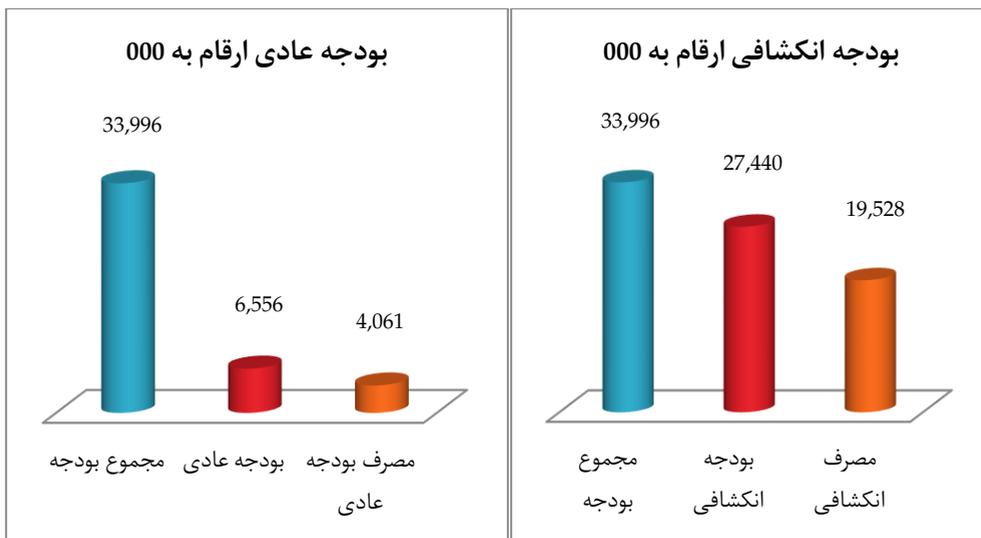
پروژه هاى انكشافى ۱۳۹۷		
فيصدى مصرف	بودجه	پروژه
۸۱٪	۲۸۸'۰۰۰	برنامه ملى معافيت كتلوى
۶۱٪	۲۵'۰۵۵'۷۷۹	تاسيس مراكز تداوى معتادين در ولايات كشور
۰٪	۶'۸۳۴'۰۰۰	اعمار ر شفاخانه ولايتى ولايت فراه
۶۷٪	۱۶۱'۰۹۳'۰۱۰	تقويت نظام صحى در مرحله عبور
۱٪	۱۱'۳۱۰'۴۴۵	تقويه سيستم صحى (روندسوم)
۰٪	۲۲'۰۰۰'۰۰۰	اعمار وبازسازى تاسيسات صحى در ولايات از وجوه غيرمشروط
۱۰۰٪	۹۷'۳۲۵'۱۵۲	پروژه صحت مندى
۷۲٪	۴۴۴'۸۳۶'۷۵۸	مجموع

انرژى و آب

در عرصه فراهم نمودن منابع توليد برق و وارد نمودن برق از منابع خارج از ولايت فراه فعاليت ها در حال جريان قرار دارد از آنجمله ۴ پروژه در حال تطبيق ميباشد كه فعاليت هاى متذكرة نشان دهنده توجه زياد بالای فراهم نمودن انرژى مورد ضرورت اين ولايت ميباشد.

بودجه:

سهم عمده بودجه ولايت فراه در بخش انكشافى ميباشد، كه چنين پنداشته ميشود كه وزارت انرژى و آب تصميم توسعه ساحه فعاليت خویش را در اين ولايت دارد. بودجه وزارت انرژى و آب برای ولايت فراه در سال ۱۳۹۷ قرار گراف ذيل ميباشد.

پروژه های انکشافی که در سال جاری در این ولایت در حال تطبیق میباشد قرار ذیل است.

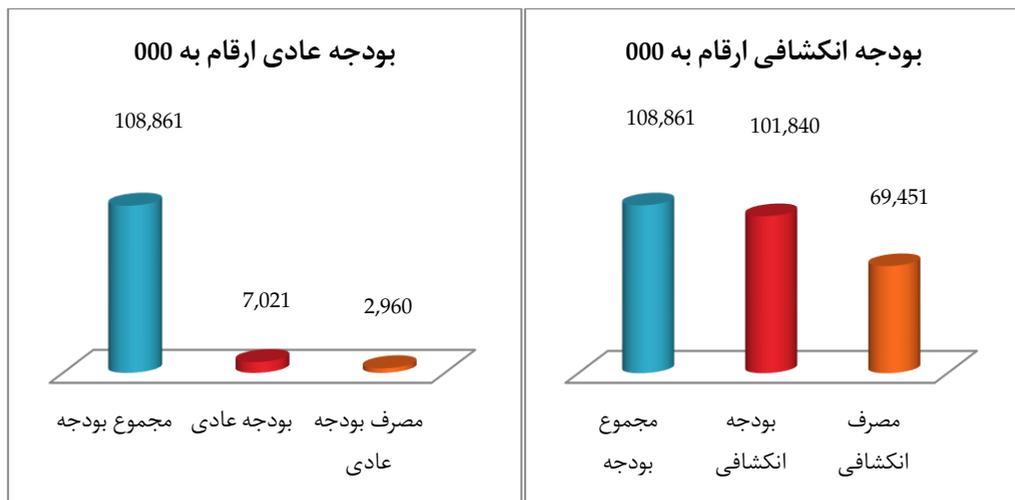
پروژه های انکشافی ۱۳۹۷		
فیصدی مصرف	بودجه	پروژه
۹۴٪	۱۹'۰۰۰'۰۰۰	پروژه احیاء و انکشاف سیستم آبیاری در افغانستان
۲۵٪	۶'۷۰۰'۰۰۰	دیزاین و ساختمان پروژه بند برق و آبیاری بخش آباد & (فراه)
۰٪	۱'۶۴۰'۱۶۰	تحکیم سواحل دریا ها
۰٪	۱۰۰'۰۰۰'۰۰۰	پروژه برق سولری ۱۲ میگاوات ولایت فراه
۰٪	۱۰۰'۰۰۰'۰۰۰	مجموع

فواید عامه

در ولایت فراه طبق معمول وزارت فواید عامه نظر به لزوم دید دو نوع سرک اعمار نموده که عبارت از سرکهای قیرریزی شده و سرکهای جغل اندازی شده میباشد. سرکهای ولایت فراه ۹۴۴ کیلومتر میباشد که از آن جمله ۶۷۶ کیلومتر جغلی و ۲۶۸ کیلومتر اسفالتی است.

بودجه فواید عامه:

بودجه وزارت فواید عامه در ولایت فراه بالغ میشود به ۱۰۸ میلیون افغانی که جزئیات آن در شکل ذیل نشان داده شده

پروژه های گذشته انکشافی که از جانب وزارت فواید عامه در ولایت فراه تطبیق شده قرار ذیل است.

پروژه های انکشافی ۱۳۹۷		
فیصدی مصرف	بودجه	پروژه
۶۸٪	۱۰۱'۸۴۰'۰۰۰	قیبریزی سرکهای داخل شهر فراه
۶۸٪	۱۰۱'۸۴۰'۰۰۰	مجموع

پروژه های انکشافی ولایت فراه

لست پروژه های انکشافی			
مصرف	بودجه	پروژه	اداره
۱۲۲'۰۰۰	۱۸۶'۰۰۰	برنامه آموزشی درازمدت	وزارت مالیه
-	۶'۰۰۰'۰۰۰	اعمار و تجهیز مکاتب تعلیمات عمومی	وزارت معارف
۵'۲۷۰'۶۰۲	۱۲'۲۹۷'۰۰۰	انکشاف زیربنای تعلیم و تربیه	وزارت معارف
-	۲۵۹'۷۶۶	مدیریت و ارتقای ظرفیت	وزارت معارف
۳'۷۴۱'۴۵۸	۲۳'۵۱۳'۹۳۸	تعلیمات عمومی (بشمول EQUIP)	وزارت معارف
۴۹۹'۹۶۶	۸۵۰'۸۱۲	سواد آموزی و تعلیمات غیر رسمی	وزارت معارف
-	۶'۷۴۷'۹۳۳	پروژه های انکشافی بودجه سازی ولایتی (۵۰۰,۰۰۰ دالر برای هر ولایت)	وزارت معارف
۳'۵۰۰'۶۶۰	۷'۸۳۶'۴۲۶	پروژه های انکشافی ۱۱ ولایت سرحدی شمال وغرب	وزارت معارف
۴'۵۰۰'۰۰۰	۶'۰۷۶'۲۹۴	اعمار تعمیر برای لیسه خاکسفید در ولایت فراه	وزارت معارف
۴۹'۰۰۰	۴۹'۰۰۰	انکشاف و تقویت برنامه های سواد آموزی	وزارت معارف
-	۱'۴۷۰'۵۸۸	استخدام معلمان و اناث در روستاها	وزارت معارف
-	۳'۸۴۹'۳۸۱	اعمار مکاتب برای تیز هوشان در هفت شهر بزرگ	وزارت معارف
۵'۰۶۰'۸۲۴	۸'۳۴۱'۸۶۰	اعمار پوهنتون فراه	وزارت تحصیلات عالی

۹۱'۵۷۵	۱۳۴'۶۳۰	حمایت از فعالیت های حقوقی، & پلان گذاری و ادغام مجدد	وزارت امور مهاجرین و عودت کننده گان
۳۰۲'۴۰۰	۳۰۲'۴۰۰	تقویت سیستم پلان گذاری، نظارت و ارزیابی	وزارت اقتصاد
-	۴۲۵'۰۴۰	مدیریت پروژه های کوچک سرحدی	وزارت اقتصاد
۲۳۲'۰۰۰	۲۸۸'۰۰۰	برنامه ملی معافیت کتلی	وزارت صحت عامه
۱۵'۱۸۳'۰۷۷	۲۵'۰۵۵'۷۷۹	تاسیس مراکز تداوی معتادین در ولایات کشور	وزارت صحت عامه
-	۶'۸۳۴'۰۰۰	اعمار ر شفاخانه ولایتی ولایت فراه	وزارت صحت عامه
۱۰۸'۵۸۱'۱۶۵	۱۶۱'۰۹۳'۰۱۰	تقویت نظام صحتی در مرحله عبور	وزارت صحت عامه
۱۵۰'۰۰۰	۱۱'۳۱۰'۴۴۵	تقویه سیستم صحتی (روندسوم)	وزارت صحت عامه
-	۲۲'۰۰۰'۰۰۰	اعمار و بازسازی تاسیسات صحتی در ولایات از وجوه غیرمشروط	وزارت صحت عامه
۹۷'۳۲۵'۱۴۲	۹۷'۳۲۵'۱۵۲	پروژه صحتمندی	وزارت صحت عامه
۳۴۹'۴۰۰	۲۸'۳۹۹'۴۰۰	تهیه و توزیع & تخمهای بذری و کود کیمیاوی	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۵'۶۵۱'۶۹۸	۵'۶۵۱'۷۰۱	برنامه ملی انکشاف مالداري و صحت حیوانی	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۱۷'۵۹۰'۱۲۰	۳۷'۹۵۷'۷۳۸	برنامه ملی باغداری و مالداري (NHLP)	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۱۴۶'۴۰۰	۱۴۶'۴۰۰	مبارزه علیه آفات و امراض نباتی	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۲'۶۲۴'۰۰۰	۳'۰۸۴'۰۰۰	توسعه کشت پخته و زعفران	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۳۹۵'۶۶۷	۳۹۵'۶۶۷	برنامه ملی تنظیم منابع طبیعی به اشتراک جامعه	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۶'۱۵۲'۹۴۱	۶'۱۵۲'۹۴۱	پروژه آبیاری و ذخایر آب	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۵۳۱'۸۰۰	۶۳۰'۵۰۰	ایجاد باغچه های خانگی و مصونیت غذایی	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
-	۱۲'۹۷۴'۴۹۵	اعمار کمپلکس سردخانه های عصری	وزارت زراعت آبیاری و مالداري
۱۷'۸۲۳'۱۵۴	۱۹'۰۰۰'۰۰۰	پروژه احیاء و انکشاف سیستم آبیاری در افغانستان	وزارت انرژی و آب
۱۷۰'۴'۵۵۰	۶۷۰'۰'۰۰۰	دیزاین و ساختمان پروژه بند برق و آبیاری بخش آباد & (فراه)	وزارت انرژی و آب
-	۱'۶۴۰'۱۶۰	تحکیم سواحل دریا ها	وزارت انرژی و آب
-	۱۰۰'۰۰۰	پروژه برق سولری ۱۲ میگاوات ولایت فراه	وزارت انرژی و آب
۶۹'۴۵۱'۰۱۰	۱۰۱'۸۴۰'۰۰۰	قیمریزی سرکهای داخل شهر فراه	وزارت فواید عامه

۲۱'۶۷۸'۳۱۸	۲۳'۸۴۰'۵۳۷	برنامه ملی سرکهای روستایی (NRAP) / برنامه ملی دسترسي به دهات (ARAP)	وزارت احیاء و انکشاف دهات
۵'۰۴۰'۸۹۱	۷'۸۴۰'۸۰۹	برنامه ملي تهیه آب در روستاها و آموزش حفظ الصحه محيطي	وزارت احیاء و انکشاف دهات
۲'۳۹۷'۳۷۰	۳'۰۷۵'۳۰۰	پروژه هاي کوچک انکشافی در سرحدات (وزارت احیاء و انکشاف دهات)	وزارت احیاء و انکشاف دهات
-	۹'۲۳۹'۹۹۹	وجوه غير مشروط به ولايات (انکشاف دهات)	وزارت احیاء و انکشاف دهات
-	۶'۶۸۷'۰۶۹	احیای مجدد کاریزها و جلوگیری از سیلاب ها	وزارت احیاء و انکشاف دهات
-	۱'۴۷۰'۷۹۰	اعمار تاور، استیشن اطفایه، توسط خط رنوی در میدان هوایی ولایت فراه؛	اداره هوانوردی ملکی
۵۸۵'۰۰۰	۵۸۵'۰۰۰	سیستم مدیریت اطلاعات سرحدات و قبایل	وزارت امور سرحدات، اقوام و قبایل
۶'۹۵۶'۷۱۶	۶'۹۵۶'۷۱۶	برنامه انکشاف مهارتها	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین
-	۱'۰۲۸'۵۰۰	پروژه؛ الکترونیکی سازی و ریفورم وزارت	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین
۷۰'۰۰۰	۷۰'۰۰۰	کنفرانس پنج جانبه وآگاهی عامه از اضرار مواد مخدر ، تشریح وباز نگری پالیسی ها در سطح کشور	وزارت مبارزه علیه مواد مخدر
-	۱۰'۰۵۰'۰۰۰	اعمار تعمیرات سه ولسوالی در ولایت فراه	وزارت امور شهرسازی
-	۴'۰۰۰'۰۰۰	پروژه شاروالی ها ی افغانستان	اداره مستقل ارگانهای محلی
۳۰'۰۰۰	۳۰'۰۰۰	ظرفیت سازی ملی تعلیمات آموزش و آگاهی محیط زیستی	اداره ملی حفاظت محیط زیست
۱۸۰'۰۰۰	۳۶۰'۰۰۰	حمایه از خدمات ملکی افغانستان	کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی
۵۶'۰۰۱۲	۸۰'۵۰۰'۰۰۰	پروژه تامین آب آشامیدنی ولایت فراه	شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون افغانستان
۴۰۴'۵۲۸'۹۱۵	۷۸۲'۶۵۵'۱۷۵	مجموع	

فصل چهارم

فعالیت موسسات غیر دولتی

تعداد موسسات غیر دولتی (NGO) داخلی و خارجی:

تعداد موسسات غیر دولتی (NGOs) داخلی و خارجی قرار ذیل در جدول ارائه میگردد که صرف دو موسسه اسلا و موسسه الغرافه خارجی میباشد متباقی تمام موسسات شامل لست داخلی میباشد :

شماره	موسسه	اسم رئیس	نمبر موبایل	نوع فعالیت	ملاحظات
۱	ERSA	انجنیر عبدالکریم	۰۷۹۹۶۵۳۵۸۰	خدمات انجنیری	
۲	CHA	ملک افغان "وکیلی"	۰۷۹۹۶۱۵۳۸۹	صحت و زراعت	
۳	SWRCA	نعمت الله "بشیری"	۰۷۰۸۶۰۶۳۵۵	فن و حرفه	
۴	ARPSO	انجنیر فضل احمد	۰۷۹۹۱۲۹۵۴۴	خدمات انرژي	
۵	SEO	داود "عُرفان"	۰۷۹۷۷۸۰۳۸۴	تعلیم و تربیه	
۶	HOLD	سوسن "سدید"	۰۷۹۶۲۸۴۰۱۵	تعلیم و تربیه	
۷	APA	حاجی محمد آصف	۰۷۹۹۱۱۴۶۵۴	تعلیم و تربیه	
۸	VWO	جمیله "محمدی"	۰۷۹۰۶۹۸۰۸۵	خدمات اجتماعی	
۹	VARA	محمد عارف	۰۷۹۹۵۵۶۷۶۴	زراعت, فن و حرفه	
۱۰	CRDSA	صالح محمد "صادق"	۰۷۹۷۱۸۲۸۱۹	زراعت	
۱۱	WASSA	بهاوالدین "شهنوازی"	۰۷۹۶۶۴۰۷۶۲	خدمات اجتماعی	
۱۲	RWDOA	انجنیر صالح محمد	۰۷۹۴۱۰۰۵۱۴	زراعت	
۱۳	AYNSO	گل احمد	۰۷۹۷۲۷۵۳۱۸	تعلیم و تربیه	
۱۴	WBRAO	احمد شاه "صفا"	۰۷۹۱۳۳۶۲۹۰	تعلیم و تربیه	
۱۵	RAADA	انجنیر نور احمد "برهانی"	۰۷۹۹۵۹۱۱۷۴	امرار معیشت	
۱۶	RSDO	رحیم الله	۰۷۹۶۵۲۶۳۳۸	انکشافی و اجتماعی	
۱۷	ALGHF	وحید احمد "جمشیدی"	۰۷۹۹۵۹۰۲۲۲	خدمات انکشافی و اجتماعی	
۱۸	OPAWC	عبدالجلیل	۰۷۹۹۶۵۳۱۷۶	صحت	
۱۹	WSAWDO	حمید "انوری"	۰۷۹۹۵۴۰۲۰۲	خدمات اجتماعی و ظرفیت سازی	
۲۰	AWRO	گل احمد "آریا" ال سزیشی	۰۷۹۳۶۸۵۸۴۸	خدمات اجتماعی و ظرفیت سازی	

۲۱	HAWCA	نعمت الله "احمدی"	۰۷۹۴۷۵۶۷۶۹	حقوق بشر
۲۲	AABRAR	اظهارالدين	۰۷۷۸۳۸۳۴۴۰	صحت
۲۳	WADAN	عبدالحمید "خدمت"	۰۷۹۷۴۸۲۹۸۳	تداوی معتادین
۲۴	ANCC	روح الله " روشن "	۰۷۷۲۱۸۰۸۸۵	انکشافی و اجتماعی
۲۵	SHRO	داکتر بهاوالدين " احدی "	۰۷۰۳۴۷۷۹۱۷	صحت
۲۶	HNI-TPO	داکتر ایمل "حکیمی"	۰۷۹۳۶۷۴۷۴۵	صحت
۲۷	NCCSO	علي احمد	۰۷۹۵۵۳۵۲۰۱	آگاهی دهی و مبارزه با فساد اداری
۲۸	DRC	محمد یوسف	۰۷۹۹۸۲۸۱۶۱	امرار معشیت
۲۹	CSFO	سید گل " آشنا "	۰۷۹۸۶۸۲۴۰۴	خدمات اجتماعی
۳۰	ACTED	ضیاوالدين " آزاد"	۰۷۹۰۵۹۴۷۵	خدمات اجتماعی
۳۱	DACAAR	انجنیر ننگیالی	۰۷۹۵۹۰۶۱۸۲	خدمات اجتماعی
۳۲	ORCD	محمد ناصر	۰۷۹۱۹۹۵۵۲۲	صحت
۳۳	WC/UK	محمود " فروتن "	۰۷۹۵۱۷۱۱۵۶	خدمات اجتماعی
۳۴	TO	داکتر میرویس " فضلی "	۰۷۹۹۸۲۸۲۴۲	حقوقی
۳۵	ISLA	عبدالواحد فراهی	۰۷۹۹۱۹۸۰۱۸	خدمات اجتماعی و ظرفیت سازی

تعداد موسسات غیر دولتی فعال (به تفکیک مرکز و ولسوالیها)

موسسات که در سطح ولایت فراه فعالیت دارند در کل به تعداد ۱۵ موسسه میباشد که از جمله به تعداد ۳ موسسه CHA , DACAAR و موسسه الغرافه در مرکز و ولسوالی ها فعالیت دارند- به تعداد ۱۱ موسسه صرف در مرکز و حومه

مرکز فعالیت داند و نیز یک موسسه ORCD صرف در ولسوالی ها فعالیت دارند

فعالیت موسسات غیر دولتی فعال به تفکیک سکتور:

موسسات که در ولایت فراه فعالیت دارند در کل به تعداد ۱۵ موسسه میباشد که به صورت سکتور وار ذیلاً ارائه میگردد:

به تعداد هفت موسسه در سکتور صحت عامه فعالیت دارند

به تعداد پنج موسسه در سکتور مصونیت اجتماعی فعالیت دارند

به تعداد یک موسسه در سکتور معارف و فرهنگ فعالیت دارد

به تعداد یک موسسه در سکتور حکومتداری ، حاکمیت قانون و حقوق بشر فعالیت دارد

به تعداد یک موسسه سکتور زاعت و انکشاف دهات فعالیت دارد

فعالیت موسسات غیر دولتی به تفکیک نوع عرضه خدمات (کمیت و کیفیت)

انواع پروژه ها و برنامه های انکشافی موسسات غیر دولتی که طی ۵ سال گذشته در این ولایت صورت گرفته قرار ذیل میباشد :

۱. نوع پروژه ها در بخش صحت :

- (a) پروژه ارائه خدمات صحى
- (b) پروژه ساخت و ساز اعضاى مصنوعى
- (c) پروژه پاسخ سكتور صحت مبنى بر قضاياى جندر

پروژه خدمات کاهش اضرار و وقايع HIV ايدز و پروژه ترك اعتياد مواد مخدر

- (a) پروژه ترك اعتياد مواد مخدر براى خانم ها
- (b) پروژه ارائه خدمات صحى براى زنان و اطفال بى بضاعت
- (c) پروژه توزيع مواد غذاى براى اطفال ، توزيع تجهيزات شفاخانه اى و انكشافى (ساخت و ساز كلينيك ها ترميم)
- (d) برنامه واكسيناسيون

۲. نوع پروژه ها در بخش زراعت :

- (a) برنامه NHLP پروگرام ملى باغدارى و مالدارى
- (b) استقرار ريگ هاى روان
- (c) احداث باغات عناب
- (d) پروژه رشد زراعت، و انكشاف روستايى

۳. نوع پروژه ها در بخش فن و حرفه:

- (a) پروژه انكشاف مهارت ها
- (b) پروژه آموزش فن و حرف (BPRM) در بخشهاى موبايل سازى ، سولر سازى ، تلويزيون سازى ، كامپيوتر سازى ، نلدوانى ، برقكشى ، موتر سازى ، گلدوزى ، خامك دوزى ، آرايشگرى و غيره

پروژه آموزش فن و حرفه افغان - ايران

۴. نوع پروژه ها در بخش تعليم و تربيه:

- (a) پروژه تربيه معلم
- (b) پروژه سواد آموزى
- (c) پروژه فراهم سازى دسترسى تعليمات فراگير براى اطفال تحت سن مكتب آسيب ديده از منازعات

۵. نوع پروژه ها در بخش مبارزه عليه مواد مخدر:

- a. پروژه ترك اعتياد مواد مخدر براى آقاىان
- b. پروژه ترك اعتياد مواد مخدر براى خانمها
- c. پروژه آگاهى دهى از اضرار مواد مخدر

۶. نوع پروژه ها در بخش حقوقى :

- a. پروژه آگاهى دهى از قوانين
- b. پروژه آگاهى دهى حاكميت قانون و انسجام جامعه
- c. پروژه حقوقى و فاميلى

۷. نوع پروژه ها در بخش امرار معشیت:

- a. پروژه توزیع مواد غذایی
- b. پروژه توزیع مواد غذایی و غیر غذایی برای بیجا شده گان داخلی

۸. نوع پروژه ها در بخش مبارزه با فساد اداری:

- a. پروژه آگاهی دهی مبارزه با فساد اداری

۹. نوع پروژه ها در بخش حقوق بشر:

- b. پروژه بسیج و حقوق بشر در افغانستان

۱۰. نوع پروژه های در بخش ظرفیت سازی:

- a. پروژه آگاهی دهی از قانون اساسی افغانستان
- b. پروژه آگاه دهی قانون منع خشونت علیه زن
- c. پروژه دسترسی به عدالت

۱۱. نوع پروژه های در بخش انکشافی و اجتماعی:

- (a) پروژه اعمار مساجد
- (b) پروژه حل منازعات
- (c) پروژه آب آشامیدنی
- (d) پروژه شبکه آبرسانی شهرک مهاجرین
- (e) پروژه اعمار سرپناه برای بیجا شده گان
- (f) پروژه اعمار ترمینل ، فایبر استیشن و امتداد خط رنوی
- (g) پروژه دیوار احاطه مجتمع جدید مقام ولایت
- (h) پروژه ایجاد فضای سبز چاکرته
- (i) پروژه اعمار باغ وحش

میزان بودجه انکشافی موسسات غیر دولتی جهت تمویل برنامه ها و پروژه های انکشافی طی ۵ سال گذشته: بودجه انکشافی موسسات غیر دولتی در پنج سال گذشته که برای موسسات مقیم ولایت فراه منظور گردیده در جدول ذیلأ به سه واحد بودجوی ارائیه گردیده است:

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
۱۴۰۶۴۸۶۸,۲ دالر	۶۰۵۶۴۹۴,۷ دالر	۶۶۸۵۳۵۴,۴۵ دالر	۲۲۹۰۲۴۴ دالر	۱۳۰۸۱۳۲ دالر
۱۴۸۹۳۸۲۶۰ افغانی	۱۵۰۶۶۶۸۲ افغانی	۱۷۸۳۱۹۰۶ افغانی	۱۷۰۴۲۵۸۱۸ افغانی	۲۱۶۱۱۸۳ افغانی
۲۷۶۰۰۰۰ یورو	۳۰۰۰۰۰۰ یورو	۱۶۵۰۹۳ یورو	۱۲۳۴۶۰ یورو	۲۷۴۰۰ یورو

میزان مصرف بودجه انکشافی موسسات غیر دولتی در ۵ سال گذشته:

میزان مصرف بودجه انکشافی موسسات غیر دولتی در ۵ سال گذشته در این ولایت قرار آتی میباشد:

۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲
دالر ۱۴۰۶۴۸۶۸,۲	دالر ۶۰۵۶۴۹۴,۷	دالر ۶۶۸۵۳۵۴,۴۵	دالر ۲۲۹۰۲۴۴	دالر ۱۳۰۸۱۳۲
افغانی ۱۴۸۹۳۸۲۶۰	افغانی ۱۵۰۶۶۶۸۲	افغانی ۱۷۸۳۱۹۰۶	افغانی ۱۷۰۴۲۵۸۱۸	افغانی ۲۱۶۱۱۸۳
یورو ۲۷۶۰۰۰۰	یورو ۳۰۰۰۰۰۰	یورو ۱۶۵۰۹۳	یورو ۱۲۳۴۶۰	یورو ۲۷۴۰۰

تعداد پروژه های که از سوی موسسات غیر دولتی تمویل میگردد به تفکیک سکتور:

تعداد پروژه های که از سوی موسسات غیر دولتی تمویل میگردد به تفکیک سکتور در این ولایت قرار آتی میباشد :

۱. در بخش سکتور صحت به تعداد هفت پروژه
۲. در بخش خدمات اجتماعی به تعداد پنج پروژه
۳. در بخش سکتور زراعت و انکشاف دهات به تعداد دو پروژه
۴. در بخش سکتور معارف و فرهنگ یک پروژه

مجموعی کارمندان موسسات غیر دولتی به تفکیک جنسیت:

تعداد مجموعی کارمندان موسسات غیر دولتی به تفکیک جنسیت در این ولایت قرار آتی در جدول ارائه میگردد .

شماره	نام موسسه	کارمندان مرد	کارمندان زن
۱	AABRAR	۱۰	۲
۲	Wc/uk	۷	۱
۳	ROCD	۸	۲
۴	SWRCA	۸	۰
۵	HNI-TPO	۴	۴
۶	VWO	۱۴	۱۳
۷	SHRO	۱۹	۰
۸	CHA	۶۰۰	۳۰۱
۹	CRDSA	۶	۱
۱۰	DRC	۴	۰
۱۱	OPAWC	۷	۳
۱۲	AL-GHF	۵۸	۰
۱۳	WADAN	۷	۱۶

۱	۱۳	DACAAR	۱۴
			۱۵
۳۴۴	۷۵۸	مجموع	

نقش موسسات غير دولتى در ايجاد فرصت هاى كارى :

موسسات غير دولتى در ايجاد فرصت هاى كارى نقش قابل ملاحظه را در اين ولايت داشته است كه در بخش هاى مختلف مانند ارايه خدمات صحى ، اجتماعى ، فرهنگى ، حقوقى ، تعليمى و ظرفيت سازى افراد و اشخاص در حدود ۱۱۰۹ تن را استخدام نموده است كه از جمله به تعداد ۷۶۵ تن مرد و ۳۴۴ تن زن در دفاتر موسسات غيردولتى در سطح ولايت فراه مصروف كار هستند البته اين موضوع باعث رشد اقتصاد و تا اندازه ايجاد شغل گرديده است . البته بايد يادآور گرديد كه اين كارمندان تا اندازه زياد به شكل دايم استخدام گرديده است بر علاوه كارمندان ساحوى نيز وجود دارند كه در کاهش سطح بىكارى خصوصا در ولسوالى ها بسيار موثر واقع گرديده است.

فصل پنجم

طرح اقتصادی و تولیدی زراعتی محصولات گلخانه ئی و عناب ولایت فراه

اهداف عمده این طرح تامین مصنویت غذایی، کاهش فقر در ولایت فراه و رسیدن به اهداف استراتژی افغانستان مولد، بلند بردن مولدیت تولید نباتات گلخانه ئی، اشتغالزائی، تشویق صادرات و تعویض واردات با در نظر داشت زنجیره ارزش محصول میباشد.

تحلیل اقتصادی محصول:

اقلیم ولایت فراه برای احداث محصولات گلخانه مناسب بوده و سالانه به پیمانہ وسیع در این ولایت گلخانه ها میشود و اکثر دهاقین فراه همه ساله مصروف کشت این گلخانه می باشد چون نتیجه خوبی در این ولایت دادند، نباتات که زیادت در گلخانه ای کشت میشود عبارت از بادرنگ و بادنجان رومی می باشد. و صنعت گلخانه ای در ولایت فراه به صورت وسیع گسترش یافته به دلیل توافق خوب این نبات با اقلیم آب و هوای فراه دهاقین در صدد ایجاد گلخانهای جدید در این ولایت هستند و روز به روز صنعت گلخانه در این ولایت روبه افزایش است، بادرنگ و بادنجان رومی ولایت فراه با کیفیت ترین بادرنگ در سطح افغانستان میباشد که ساحه زیر گشت بادرنگ در طی سه سال اخر از ۴۰۰۰ جریب به ۷۰۲۰ جریب میرسد.

تحلیل وضعیت:

فراه از جمله ولایت دور دست در غرب افغانستان که از غرب با ایران، شمال با ولایت هرات، از جنوب با ولایت نیمروز، از جنوب شرق با هلمند و از شرق با ولایت غور همسایه است. مرکز این ولایت، شهر فراه است که دارای آب و هوای بسیار گرم و خشک بوده و زمینه را برای رشد گیاهان و درختان و حاصل دهی زودتر و بیشتر از تمام ولایات کشور مهیا نموده است. سطح فقر در سال های ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ در حدود ۴ فیصد تخمین گردیده بود و از جمله مرفع ترین ولایت افغانستان شمرده میشد اما در سال های اخیر نظر به کمبود آب و مشکلات امنیتی که دامن گیر این ولایت گردیده در حدود ۴۰ فیصد تخمین گردیده است به همین ترتیب نظر به سروی احصایه مرکزی که در سال های ۱۳۸۶ انجام گردیده میزان نفوس در سن کار ولایت فراه ۵۴،۹ فیصد میباشد که این موضوع نشان دهنده مشغول کار بر نفوس قناعت بخش نمیشد طور که میزان بیکاری ۱۹،۴٪، میزان کم کاری ۱۴،۹٪، میزان اشتغال غیر سود مند ۳۴،۳٪ میباشد. باید یادآور گردید که نظر به شرایط دشوار امنیتی سروی جدید صورت نه گرفته است اما اخیراً نظر به مشکلات امنیتی این ارقام افزایش نموده است.

ارزش صادرات ولایت فراه در سال ۱۳۹۶ به مبلغ ۳۲۰۰۰۰۰۰۰ دالر آمریکایی و واردات آن بیش از یک میلیارد دالر آمریکایی میباشد.

نقاط قوت:

- تنوع و تقدیم رسیدن محصولات زراعتی و میوه جات نسبت به ولایات دیگر
- دارای کیفیت خوب میباشد
- وجود سرمایه گذاری های قابل ملاحظه سکتور خصوصی
- ایجاد فرصت های شغلی

- موجوديت نيروى كار

نقاط ضعف:

- عدم موجوديت دسترسى به برق
- نبود سردخانه ها عصرى جهت نگهدارى محصولات زراعتى در فصول مختلف
- عدم دسترسى مولدين محصولات زراعتى ومالدارى به ماركيت مناسب
- كمبود ادويه جات زراعتى و مالدارى
- نبود مراكز پروسس و بسته بندى معيارى
- نبود ترانسپورت منظم.

فرصت ها:

- اقليم مناسب براى رشد و انكشاف زراعت
- موجوديت زمين هاى وافر و حاصلخيز زراعتى
- سرحد با كشور ايران
- موجوديت مهارت ها و علاقمندى دهاقين براى توسعه زراعت
- امكان دستيابى به بازار منطقه وافزايش توليدات

تهديدات:

- سرماهاى موسومى،
- رق نبود امنيت مطمئن درساحه كارى
- نبود تجارت دو جانبه با كشور ايران
- كمبود و پراكنش نامناسب بارندگى
- كمبود منابع مالى و سرمايه گذارى
- وارد نمودن ادويه جات زراعتى به قيمت هاى گزاف

نتايج متوقعه:

- بلند بردن مولدیت تولید
- تقویت زنجیره ارزش افزایی نباتات گلخانه ئی
- افزایش درآمد دهاقین
- ایجاد فرصت های شغلی
- تامین مصونیت غذایی
- کاهش فقر
- تعویض واردات، تشویق صادرات

نتیجه گیری :

پیش خرید: احداث گلخانه هزینه هنگفت نیاز دارد. و کدام منبع مالی مشخص دیگر موجود نیست و دهاقین محترم سرمایه کافی نقد بدست ندارد بناً مجبور که منبع مالی خویش با شرایط سخت از تجار و سرمایه گذار بدست میآورند. که شرایط ان این که در وقت احداث و کشت گلخانه ها دهاقین عوامل تولید مانند پلاستیک، تخم، کود و دیگر وسائیل گلخانه از نزد تجار به قیمت ۳۰ فیصد بلند تر از نرخ بازار خرید مینماید و حاصل آن نیز در وقت برداشت کمتر از ۱۰ فیصد از نرخ بازار برای تجار به فروش مینماید که در کل در حدود ۴۰ فیصد دهقان از این ناحیه متضرر میشود.

ولایت فراه از جمله ولایات دور افتاده از مرکز قرار دارد و نبود امنیت؛ ترانسپورت منظم برای انتقال محصولات؛ نبود مرکز پروسس و بسته بندی؛ نبود سردخانه؛ ضعف آگاهی در مورد محصولات داخلی و نبود مارکت بیرونی از جمله مشکلات عمده میباشد که به شکل که سد راه افزایش تولیدات و صادرات این محصولات گردیده برای بیرون رفت از این مشکلات باید راه کار های عملی و اقدامات سریع صورت گیرد. برق یک موضوع حیاتی برای فراهیان است و تنها راه دایمی آن اعمار بند بخش آباد است که چالش آب و برق هر دو با ساخت این بند برق رفع خواهد گردید که کار دیزاین آن تا اندازه زیاد مکمل گردیده و کار عملی آن نیز عنقریب آغاز خواهد گردید اما اعمار آن در دراز مدت تکمیل خواهد گردید که برای بیرون رفت میتوان از برق سولری و یا وارداتی همچنان موضوع اب را با ابگردان ها خنثی ساخت که باید برای آن نیز پلان منظم ترتیب گردد. موضوع سردخانه؛ دسترسی به مارکت بیرونی؛ پروسس و بسته بندی محصولات زراعتی افزایش آگاهی و ترانسپورت منظم جهت انتقال آن از جمله موضوعات هستند که باید مورد توجه دولت و سکتور خصوصی قرار بگیرد تا بتوانیم به زراعت مدرن دسترسی پیدا کنیم.

اما چالش اساسی این محصولات مارکیت داخلی و محلی ظریف برای فروش در موقع یک فصل مشخص نبود مارکیت خارجی، سردخانه های عصری، نبود ترانسپورت منظم؛ نبود برق؛ مراکز پروسس و فاکتور های دیگر باعث مشکلات برای فرش محصولات زراعتی دهاقین و زارعین این ولایت گردیده است. مقصد اساسی این طرح نیز پیدا نمودن راه کار های مشخص جهت ازدیاد تولیدات و افزایش صادرات میباشد. خوشبختانه افغانستان به خاطر داشتن نیروی کار فراوان و ارزان در تولید بسا از محصولات زراعتی به ویژه میوه جات از مزیت مطلق برخوردار است. مثلاً قیمت تمام شد داخلی تولید میوه جاتی همچون انگور، انار و سبزیجات در بعضی از ولایات ... نسبت به قیمت های خارجی به مراتب پایینتر است و از لحاظ کیفیت طعم خود نیز بر میوه جات اکثر کشورهای جهان برتری دارند که صادرات آنها مفاد قابل ملاحظه یی در پی خواهد داشت و تولید داخلی را به شکل چشمگیری فزونی خواهد بخشید. اما مشکلی که وجود دارد این است که به خوبی نگهداری و بسته بندی نمی شوند تا پروسه انتقال و صدور آنها با حفظ کیفیت اولی شان موفقانه صورت گیرد. در طرح روی مشکلات و راه کار های مشخص جهت ازدیاد تولیدات و صادرات بحث صورت گرفته و مزیت های ولایتی نیز تشریح گردیده است باید در اولین فرصت روی موضوعات ترانسپورت منظم؛ مراکز پروسس؛ ازدیاد بودجه؛ نبود برق منظم؛ سرد خانه؛ نبود مارکت بیرونی؛ کمیته هماهنگی ولایتی؛ ایجاد بانک زراعتی کار صورت گیرد تا باعث بهبود وضعیت کنونی گردد بر علاوه که با تغییرات اندک میتوان سطح بیکاری را کاهش دهیم میتوانیم مارکت خوب داخلی را برای دهقانان خویش فراهم سازیم که در رشد اقتصاد ولایت مان اهمیت بسزای خواهد داشت. با تطبیق این طرح میتوانیم حداقل برای ۱۰۰۰۰ نفر شرایط کار را مساعد نمایم و باعث افزایش در سطح تولیدات خواهد گردید خصوصاً اگر بتوانیم به مارکت بیرونی دسترسی پیدا کنیم سطح صادرات افزایش قابل ملاحظه یی پیدا خواهد نمود. اگر بتوانیم از محصولات داخلی خود به شکل درست استفاده نماییم بر علاوه که نیاز به وارد نمودن محصولات زراعتی از خارج نخواهد باشد میتوانیم قسمت زیاد انرا به خارج نیز صادر نماییم.

فصل ششم

خلاصه برنامه های ملی داراي اولويت (NPPs)

۱. برنامه میثاق شهروندی

جدول زمانی:

این برنامه داراي ۳ مرحله بوده که طی ۱۰ سال تطبيق میشود و مرحله اول آن ۴ سال میباشد.*

بودجه: دالر امریکائی ۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰

تعهد: دالر امریکائی ۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰

خلاء مالی: در مرحله اول خلای مالی وجود ندارد

شورای انکشافی: شورای عرضه خدمات و مشارکت شهروندی

وضعیت: میثاق شهروندی در سپتمبر ۲۰۱۶ رسماً افتتاح گردید و آمادگی ها برای تطبيق مرحله اول آن مطابق پلان در جریان است.

تفصیل:

جز اول:

ارایه خدمات شهری

بودجه: ۳۸۳،۱۳۰،۰۰۰ دالر امریکائی

ارایه خدمات شهری: حدود ۱۲۰۰۰ شورای های انکشافی قریه در ۳۴ ولایت از خدمات ذیل در مرحله اول بهرمنند خواهند گردید:

- دسترسی همگانی به آب آشامیدنی
- زیربنای شهری: حد اقل یکی از خدماتی ابتدایی ذیل (با در نظر داشت تحلیل خلا موجود، ساختار اجتماعی و قابل دسترس): برق، سرکهای ابتدایی و یا زیربنای کوچک آبیاری.
- وجوه ساحات شهری: در مرحله نخست، این بخش برنامه حکومتداری وجوه مورد نیاز ۸۵۰ شورای انکشافی شهری و ۱۷۰ گذر را در چهار شهر عمده کشور فراهم خواهد نمود. هر شورای انکشافی مبلغ ۷۰،۰۰۰ دالر امریکایی دریافت خواهد نمود. شورا میتواند یکی از خدمات چون: بهبود سرکها و آبروها، آب آشامیدنی، مدیریت کثافات جامد، شماره گذاری منازل و یا برق برای منازل را انتخاب نمایند. هر شورای گذر (متشکل از ۵ شورای انکشافی و یا ۸۰۰ تا ۱۲۵۰ خانواده) مجموعاً ۲۰۰،۰۰۰ دالر امریکایی دریافت خواهند نمود. شورا ها میتوانند یک و یا چند خدمات از قبیل، بهبود و یا تنظیم سرکهای درجه دوم، فراهم آوری آب آشامیدنی، پارک/ ساحات تفریحی و یا میدانهای بازی برای زنان و اطفال، مدیریت کثافات های جامد، برق برای روشنی منازل، پروژه ها درآمدزا برای خانم ها در یافت نمایند.

خدمات زراعتی: توسط وزارت زراعت آبیاری و مالداري، در هماهنگی با شوراهای انکشافی، جهت رسیدگی به اقشار فقیر و آسیب پذیر صورت خواهد گرفت. مواد مورد نیاز تولید گندم، مواد مورد نیاز باغداری، بازسازی شبکه های آبیاری

و مدیریت آب مزارع، نگهداری منابع طبیعی، و فراهم آوری خدمات حیوانی ایجاد درآمد و انکشاف اقتصادی را در سطح ملی و محلی اطمینان میبخشد.

معارف: وزارت معارف با کمیته های معارف که مسئول بلند بردن آگاهی دهی، انسجام فامیل ها جهت ارسال اطفال شان به مکاتب، و نظارت اطفال و اساتید میباشد کار خواهد نمود.

شورای انکشافی از فعالیت های کمیته ها نظارت نموده و نظریات آنها را در تمامی امور تعلیمی در نظر خواهد گرفت. شهروندان از اینکه تمام استادان دارای سند فراغت صنف دوازده بوده، شاگردان بین صنف های ۱-۳ در طول هفته ۲۴ ساعت درسی، شاگردان بین صنف های ۴-۶ در طول هفته ۳۰ ساعت درسی و شاگردان بین صنف های ۷-۱۲ شامل ۳۶ ساعت درسی در هفته نظارت خواهند داشت نقشه برداری مکاتب و سروی شاگردان بیرون از مکتب، نظارت خدمات معیاری، اطمینان از ایجاد یک محیط سالم، بازسازی مکاتب و سایر فعالیت ها.

صحت: وزارت صحت عامه مستقیماً از طریق کمیته های فرعی و شورای انکشافی صحتی در بخش صحت و کلسترها عرضه خدمات خواهد نمود.

کمیته های فرعی در هماهنگی با شوراهای انکشافی و کلسترهای شوراهای انکشافی مسولیت بلند بردن سطح آگاهی، انسجام فامیلی جهت فراهم آوری خدمات صحتی برای اطفال و بزرگسالان، و نظارت از عرضه خدمات صحتی. (نظارت از عرضه حد اقل خدمات معیاری، آرایه بسته های اساسی خدمات صحتی، و فعالیت های دیگر.

جز دوم:

ایجاد ساختار نهاد ها

بودجه: ۹۸۰،۰۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

مطابق برنامه ایجاد شده میثاق شهروندی قادر خواهد بود سازمانهای داخلی را ایجاد نماید که در سطح وزارتخانه ها، ولایات، شاروالی ها، و لسوالی ها و تا سطح قریه جات را در برمیگیرد که این سازمانها قادر خواهد بود تا زمینه پیشرفت شانرا فراهم سازد. این برنامه از ارتقا ظرفیت، کمک تخنیکى، تسهیل و آرایه خدمات حمایت میکند.

جز سوم:

نظارت و ارزیابی، کسب دانش

بودجه: ۵،۴۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

کارهای که در اولویت مان قرار دارد این برنامه انکشاف خواهد داد که توسط مدیران اجراییه، سازمان دهنده گان اجتماعی صورت میگیرد. نظر به این اولویت بندی گزارش های منظم و ارزیابی ها قادر خواهد بود که از سهمگیری زنان، فقرا و گروه های آسیب پذیر مانند و متقاعدین و بیجا شده گان داخلی اطمینان بخشد. در این برنامه درخواست های زیادی برای راپوردهی شکایت و جبران خسارات گنجانیده خواهد شد. نظر به ارزیابی که از طرف صندوق وجهی پول برای افغانستان صورت میگیرد از تصاویر ماهواره ای به منظور پیدا نمودن خلا زیر بنایی و آرایه خدمات استفاده میگردد. برای آرایه خدمات بهتر تحقیقات متعدد نظر به برنامه طرح ریزی شده است: مانند (سی تی سی)، اجتماعی شدن، حسابدهی متقابل اجتماعی و ارزیابی های کیفیت تخنیکى.

جز چهارم:

تطبيق و مدیریت پروژه

بودجه: ۹۱،۴۱۰،۰۰۰ دالر امریکائی

این برنامه در سطوح مخلف قادر خواهد بود تا ظرفیت انسیتوت هارا از سطح ملی به سطح ولایتی، از سطح ولسوالی ها تا سطح قریه جات بلند ببرد.

شورای انکشافی و کمیته های فرعی در باره نقش فعالیت و تطبیق پروژه های شان که شامل مدیریت مالی و تدارکات میشود آموزش داده خواهند شد .
جز پنجم :

ادغام اجتماعی و MCCG

بودجه: ۴۵,۰۸۰,۰۰۰ دالر امریکائی

این برنامه که تاکید زیاد روی اجتماعی شدن گروه های آسیب پذیر که شامل زنان، متقاعدین، بیجاشده گان داخلی دارد انجام پذیر خواهد بود. که ارایه آن توسط تحقیق اجتماعی، بهزیستی که ضرورت به شناخت جامعه، تحلیل چالشها، آموزش بهتر تمام کارمندان، شورا های انکشافی و کلستر ها و شورا های گذر همچنان نظارت و ارزیابی از بخش های آسیب پذیر و شمولیت آنها در برنامه صورت خواهد گرفت.

۲. برنامه توانمند سازی اقتصادی زنان

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

خلاء مالی: ۱۸۲,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

شورای انکشافی: شورای انکشاف منابع بشری

وضعیت :

برنامه ملی توانمند سازی اقتصادی زنان در ۸ مارچ سال ۲۰۱۷ رسماً افتتاح گردید، و واحد برنامه ملی توانمند سازی اقتصادی زنان در وزارت کار امور اجتماعی برای هماهنگی بیشتر فعالیت ها تاسیس گردید در حال حاضر وزارت خانه ها و ادارات ذیدخل بالای انکشاف بودجه و پلان های تطبیقی برای برنامه های ملی دارای اولویت کار می نمایند.
تفصیل:

جز اول :

احصائیه به اساس جندر: گسترش ارقام احصائیوی تاثیر گزار بر فعالیت های اقتصادی زنان و تقویت ظرفیت پیگیری تحلیل و استفاده از ارقام احصائیوی.

جز دوم :

برداشتن موانع قانونی برای مشارکت :

از میان برداشتن موانع فراراه اشتراک زنان در فعالیت های اقتصادی و حصول اطمینان از اینکه زنان به نحوه بهتر قادر به اشتراک در فعالیت های اقتصادی و اجتماعی میباشند .

جز سوم :

سواد آموزی، مدیریت تجارت و مهارت های کاری:

بلند بردن دانش و مهارت های زنان جهت انجام بهتر امور در منزل و بیرون از منزل. این مورد تکمیل کننده برنامه ملی انکشاف منابع بشری میباشد و زارت معارف در ۵ سال آینده به ۳۶,۰۰۰ زنان صنف های سواد آموزی دایر می نمایند و فعلا بتعداد ۲۰۰,۰۰۰ زنان در جریان درس میباشدند. در ظرف ۵ سال آینده زمینه آن فراهم خواهد گردید تادر مکاتب روستایی بحیث معلمین استخدام گردد در ظرف ۱۰ سال آینده حداقل یک لیله زنانه در ۳۴ ولایت افغانستان اعمار خواهد گردید.

جز چهارم :

حصول اطمینان از دسترسی گسترده به وجوه مالی: بهبود دسترسی به وجوه مالی از مجراهای رسمی و غیر

رسمی .

جز پنجم: بهبود دسترسی به لوازم و وسایط زراعتی، خدمات توسعه‌ی، و بازارها:

ارتقا ظرفیت زنان جهت اشتراک در بازارهای زراعتی، امرار معاش بازدياد توليد جهت بهبود امنیت غذایی و افزایش در آمد خانواده ها

جز ششم:

دسترسی به بازارهای خلاق اقتصادی:

بهبود دسترسی زنان به مواد با کیفیت بازارها، تسهیل صادرات و ایجاد عاید برای زنان و فامیل هایکه در فعالیت های خلاق اقتصادی مبادرت میورزند .

۳. برنامه ملی زیربنا

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: ۵,۹۹۵,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکایی

تعهد: منابع مالی مشخص برای برخی از اجزای تأمین مالی مشخص شده اند، اما هیچ کدام تا کنون نهایی نشده اند.

خلاء مالی: TBD

شورای انکشافی: شورای انکشافی زیربنا

وضعیت: این برنامه ملی دارای اولویت در زمان کنفرانس بروکسل توسعه یافت. از آن زمان، لیست پروژه ها به منظور اولویت بندی فعالیت ها توسعه داده شده است. پلان تطبیق آن در حالت انکشاف بوده و گزینه های مالی تحت بررسی قراردارند.

تفصیل:

جز اول

انرژی: خطوط انتقال جدید و پروژه های سب استیشن: خط انتقال ۵۰۰ کیلو وات TAP، گسترش شبکه های ولایتی، پروژه های تولید انرژی ملی، نیروگاه های آبی سیستم شمسی خارج و داخل شبکه قابل تجدید.

بودجه: ۱,۳۷۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز دوم:

ترانسپورت: جاده ها، راه آهن، حمل و نقل شهری کابل، حمل و نقل شهری، تسریع در تجارت، بنادر خشکه و تدارکات. شبکه جاده: جاده حلقه، جاده اتصال به نقاط عبور مرزی، تونل سالنگ و جاده دسترسی، M&O؛ شبکه ریلی (لینک کوتاه): آقینه- اندخوی، توسعه سرک جوی نو الی میدان هوایی هرات، تورغندی - هرات، اندخوی- شبرغان- مزار شریف - کندز - شیرخان بندر. سرک حلقوی کابل، ترانسپورت عمومی، سیستم ترانسپورت هوشمند، میدان هوایی و رادار MLAT و دیگر تجهیزات تکنیکی.

بودجه: ۲,۹۹۵,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز سوم:

منابع آبی و آبیاری:

آثار فیزیکی آبیاری، زراعت آبیاری (بازسازی طرح های موجود، طرح های جدید و مخزن آب)

بودجه: ۶۵۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز چهارم:

توسعه صنایع استخراجی: مرتبط با سایر بخش ها

بودجه: ندارد

جزینجم:

سکتور شهری: مسکن، مناطق توسعه و مناطق ویژه اقتصادی

بودجه: ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جزششم:

فناوری اطلاعات و ارتباطات: Digital Casa

بودجه: ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز هفتم: ارتباطات منطوقی: TAPI, CASA ۱۰۰۰ و TAP ۵۰۰ kv لین انتقالی

بودجه: ۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

۴. انکشاف برنامه جامع ملی دارای اولویت زراعت

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: ۱,۹۷۸,۱۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: مراجعه به اجزا

خلاء مالی: مراجعه به اجزا

شورای انکشافی: شورای ارائه خدمات و مشارکت شهروندان

وضعیت: یک پیش نویس این برنامه ملی دارای اولویت در جریان کنفرانس بروکسل انکشاف یافته بود اما هیچگونه ارزیابی اقتصادی و ارزش پولی را در برداشت بناً این برنامه ملی دارای اولویت در حال حاضر مورد بررسی قرار داشته تا ارزیابی اقدامات مربوط به هزینه‌آنالی اکتبر سال ۲۰۱۶ بازبینی و پیشرفت های عملی دیگر آن بررسی گردد. تفصیل:

جز اول:

آبیاری: در ۵ سال آینده افزایش زمین های آبیاری شده از ۲,۴۵ میلیون هکتار به ۲,۷ میلیون هکتار خواهد رسید، توجه دراز مدت بالای افزایش سطح زمین های قابل آبیاری تا سال ۲۰۲۵ به ۳,۱ میلیون هکتار خواهد رسید که بالای سطح زندگی ۶۵۰,۰۰۰ خانواده تاثیر گذار خواهند بود.

نتیجه متوقعه آن افزایش از ۵,۸ میلیون تن به ۸ میلیون تن غله جات خواهد بود .

بودجه: ۳۹۳,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: ۱۹۳,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسر بودجه: ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز دوم:

گندم و دیگر حبوبات: هدف تولیدات گندم در ۵ سال آینده ۵,۹ میلیون تن است. علاوه بر این ۱۱۰,۰۰۰ هکتار زمین آبی و للمی تحت کشت گندم در ۵ سال آینده قرار خواهد گرفت، افزایش فی واحد تولیدات از ۲,۴۵ میلیون به ۳,۱ میلیون تن فی هکتار برای زمین های آبی و ۱,۰۳ میلیون تن به ۱,۳ میلیون تن برای زمین های للمی، تقویت ارتباطات زراعتی در ۱۶ ولایت (تقریبی، ۲۵۰,۰۰۰ هکتار زمین آبی و للمی)، مرحله اول برنامه ملی گندم (۲۰۱۶-۲۰۱۸) بالای

کاستن ضايعات حاصلات گندم توجه خواهد داشت (دوميلیون تن سالانه) ومرحله دوم (۲۰۱۹-۲۰۲۱) بالای انکشاف روش های جدید واریه خدمات موثرتوجه دارد.

بودجه: ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: ۸۰,۲۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسربودجه: ۲۶۹,۸۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جزسوم:

حيوانات اهلی: افزایش تعداد حیوانات و / یا افزایش سطح بهره وری در هر حیوان برای پاسخگویی به تقاضای بیشتر برای غذا از جمعیت رو به رشد. (۴۷ میلیون الی ۲۰۲۵، ۷۰ میلیون الی ۲۰۴۵ در دویخش کلیدی) ۱. وترنری وصحت حیوانی. ۲. محصولات حیوانی.

بودجه: ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: ۷۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسر بودجه: ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز چهارم:

باغداری: رشد سالانه ۵,۵٪ (بانک جهانی ۲۰۱۴) بخش فرعی انتظار دارد که ۴۰۰,۰۰۰ هکتار زمین را تحت پوشش قرارداده و کمک و ۱,۶ میلیارد دالر امریکایی به رشد تولیدات ناخالص داخلی تا سال ۲۰۲۴ افزایش ۲٪ در حاصلات غله جات با سرمایه گذاری درست در طرح احیای آبیاری امکان پذیر است. ظرفیت بالا بردن تولیدات ناخالص داخلی به ۳,۲۳ میلیارد تا سال ۲۰۲۴ (با مقایسه ۱,۴ میلیارد دالر امریکایی در سال ۲۰۱۲). توسعه زمین های باغداری سالانه به ۱۲,۴۰۰ هکتار. افزایش فی هکتار تولیدات با افزایش تولیدات ۵- ۱۰٪ در سال. افزایش صادرات محصولات باغ داری حداقل ۵٪ در سال. توسعه محصولات صنعتی از قبیل (کتان، زعفران و سویا) و ۱۰- ۱۵ تولیدات باغداری با ارزش، به شمول میوه های خشک وتازه در ۵سال آینده.

بودجه: ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهد: ۷۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسربودجه: ۲۸۰,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز پنجم:

مدیریت منابع طبیعی: رویکردهای تغییر آب و هوا با کشورهای همسایه و چارچوب (بیست یک ومین نشست پاریس در رابطه به تغییر اقلیم) مقایسه شده است. توسعه اقتصادی پایدار جوامع که به منابع طبیعی بستگی دارد. این جزء دارای ۴ ستون است: جنگلداری، مراتع و مدیریت گیاهان دارویی، مدیریت منطقه حفاظت شده، توسعه سرمایه انسانی وغیر انسانی.

بودجه: ۳۱۸,۷۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهدات: ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسربودجه: ۳۰۱,۷۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

جز ششم:

مصونیت غذایی وتغذیه: ۳۳٪ نفوس کشور از مصونیت غذایی برخوردار نیستند. تغییرات اقلیمی، خطرات طبیعی و درگیری باعث تأثیر بر دسترسی اساسی مواد غذایی می شود. کشاورزی شهری و باغداری خانگی تشویق خواهد شد.

بودجه: ۸۱,۴۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

تعهدات: ۱۷,۰۰۰,۰۰۰ دالر امریکائی

کسربودجه: ۶۴،۴۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

جز هفتم:

اصلاحات اداری: ساختار و فرایندها وزارت زراعت لغوشده و در ۲ سال آینده تشکیل خواهند شد.

جز هشتم:

تحقیق و توسعه: تحقیقاتی که مسیر مهم برای نگهداری و توسعه فعالیت های زراعتی است. بزرگترین سرمایه گذاری در ریاست های زراعت ولایتی خواهد بود چرا که نزدیک به دهقان است و از رویکردهای دهقان محور با ارائه خدمات حمایت می کند.

بودجه: ۵۰،۰۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

تعهدات: ۳،۵۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

کسربودجه: ۴۶،۵۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی

جز نهم:

اعتباردهی: دسترسی به قرضه توسط کشاورزان همچنان یک چالش بزرگ است. بانک های تجاری می توانند نقش داشته باشند. سیاست های مالی بهتر تعریف شده برای تحریک اعتبار مورد نیاز است. در این میان بانک توسعه زراعتی در ۵ سال آینده و "واسطه های مالی" نیز شامل می شود.

بودجه: ۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ دالر امریکائی (هیچ تعهدی صورت نگرفته)

جز دهم:

حمایت از سکتور خصوصی: مشارکت در بخش خصوصی به عنوان فعالیت های بیشتر زراعتی (مسائل مربوط به نظارت، تعرفه های فصلی، مشوق های مالیاتی)؛ طی ۵ سال آینده، وزارت زراعت آبیاری و مالداری به دنبال استراتژی توسعه اقتصادی بر اساس سرمایه گذاری بخش خصوصی در پردازش زنجیره ارزش برای تحریک تقاضای بازار و بهره وریرزراعتی است.

جز یازدهم:

بخش های همه شمول: مبارزه با مواد مخدر، زنان در کشاورزی و مبارزه با فساد.

۵. پلان اصلاحی سکتور عدلی و قضایی

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: کار روی بودجه در حال جریان است

خلاء مالی:

شورای انکشافی: حکومتداری، حاکمیت قانون و مبارزه با فساد اداری

وضعیت:

این برنامه دارای اولویت توسط کمیته عدلی و قضایی کابینه تأیید گردیده تطبیق آن در حال حاضر بعهدہ مجلس شورای عالی برای حاکمیت قانون و مبارزه با فساد میباشد. و اسناد در حالت ترجمه به زبان انگلیسی قرار دارد، و تمام وزارت خانه ها و ادارات ذیدخل کار بر روی برنامه های عملیاتی خویش را دنبال میکنند و هزینه های آن را می پردازند.

تفصیل:

جزاول: اصلاحات ساختاری موسسات بخش عدلی (در جریان)

جزدوم: ارتقا ظرفیت (جریان دارد)

جزسوم: مبارزه با فساد (جریان دارد)

- جز چهارم : شفافیت و پاسخگویی (جریان دارد)
- جز پنجم : برنامه آگاهی دهی عمومی بازار (جریان دارد)
- جز ششم : بررسی و اصلاح قوانین (جریان دارد)

۶. پروگرام انکشافی معادن و منابع

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: ۱۳۰,۰۳۲,۴۵۰ دالر امریکائی

تعهد:

خلاء مالی:

شورای انکشافی: شورای های انکشافی زیربنا

وضعیت : طرح ابتدائی توسط وزارت معادن و پترولیم ترتیب گردیده و برای نظر خواهی به تاریخ ۱۶ ماه می با دونه ها شریک ساخته شده و یک برنامه تفصیلی در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ انکشاف خواهد یافت

تفصیل:

جز اول:

ارتقا ظرفیت صنعتی :

بودجه: ۲۵,۵۴۱,۷۰۰ دالر امریکائی

- ارتقا ظرفیت وزارت خانه برای تقویت بهتر مدیریت

- چارچوب حاکمیت شفاف و پاسخگو

- اصلاحات شرکت های دولتی

- اصلاحات در پالیسی ها و قوانین

جز دوم :

ارتقا سرمایه گذاری و اطلاعات GEO-TECHNICAL

بودجه: ۴۰,۲۴۱,۶۰۰ دالر امریکائی

- گسترش قابلیت های AGS

- معلومات و سرمایه گذاری

جز سوم :

مقررات، بازرسی و تطابق

بودجه: ۳۹,۵۸۴,۱۵۰ دالر امریکائی

- بهبود چارچوب قانونی

- بهبود جواز و تطابق قراردادها

- تقویت نظارت و ارزیابی

۷. برنامه انکشافی نیروی بشری

جدول زمانی: پنج سال

بودجه: تعیین خواهد گردید

تعهد:

خلاء مالى:

شورای انكشافى: شورای انكشافى قواى بشرى

وضعيت: مسوده طرح ابتدائى اين برنامه ملى داراى اولويت تهيه گرديده، كه فعلا تحت بررسى حكومت ميباشد. پلان مشرچ اين برنامه الى اكتوبر ۲۰۱۷ تهيه خواهد گرديد.

تفصيل:

جز اول :

آموزش هاى حرفوى و تخنيكى

- نياز فهميدن تفكيكى از تعليم تخنيكى حرفوى و آموزش (TVET): تفكيك ميان تعليمات حرفوى اساسى براى جوانان (۱۵-۱۹) و آموزش، آموزش مجدد كسانيكه بيكار اند، و آموزش بيشتر براى كارمندان و بزرگسالان
- تفكيك گروه هاى مورد نظر: نياز براى رسيدن زيادتر گروه هاى مورد نظر (۱۵-۱۹)، فعلا فقط به ۵٪ رسيده است.
- مدرن سازى دوره آموزشى سنتى
- مديريت خودى شركت ها
- همكارى ميان سكتور خصوصى و سكتور هاى عامه
- تحقيق و رسيده گى به نياز

جز دوم :

تحصيلات عالى

- بهبود يافتن كيفيت تحصيلات در پوهنتون ها
- مدرن ساختن ضروريات تدريس و آموزش پوهنتون
- توسعه تيم كارى تحصيل كرده متخصص و واجد شرايط
- صدور مجوز، تضمين كيفيت و اعتبار نامه موسسات تحصيلات عالى به اساس معيارات بين الملى
- كيفيت درباره تحصيلات عالى سكتور خصوصى تحقيق و محصول از پوهنتون هاى افغان

۸. برنامه حكومتدارى مؤثر

جدول زمانى : پنج سال

بودجه: كار در حال جريان است

تعهد:

خلاء مالى :

شورای انكشافى: شورای حاكميت قانون و مبارزه عليه فساد ادارى

وضعيت:

بخش مدیریت مالی عامه تکمیل گردیده و تحت تطبیق قرار دارد. جهت تکمیل بخش پالیسی حکومتداری ولایتی کار جریان دارد.

تفصیل:

جز اول :

مدیریت مالی عامه

بخش اصلاح مدیریت عامه تحت تطبیق است. میکانیزم تطبیق آن از طریق پلان بهبود اجراءات مالی صورت میگیرد، که این پلان در سال ۲۰۱۶ گشایش یافت. این پلان به اساس طرح پلان ۵ ساله برای همه اشتراک کننده گان تیم (اساساً وزارت مالیه و دوارگان خارج از وزارت) با روش مدیریت اجراءات تیم (TBPМ) جهت دادن انگیزه و پیگیری از اجراءات میباشد.

جز دوم :

حکومتداری ولایتی

بخش حکومتداری تحت بررسی گروه کاری که مشتمل از چندین وزارت و ادارات مستقل دولتی بشمول اداره مستقل ارگان های محلی، وزارت مالیه (معینیت پالیسی و ریاست عمومی بودجه)، وزارت اقتصاد ووزارت احیا و انکشاف دهات میباشد. هدف این گروه کاری تهیه یک سند جامع است که شامل پالیسی نهایی بودجه ولایتی، به همین ترتیب مسوده پالیسی حکومتداری ولایتی و مقررہ پلان ولایتی میباشد این سند نظر به پالیسی بودجه ولایتی ابتدایی موجود، که در سال ۲۰۱۵/۱۳۹۴ تنظیم یافته است تهیه خواهد گردید. این برنامه حکومتداری ولایتی از پایین به برنامه میثاق شهروندی ارتباط و پیوند خواهد خورد و هدف آن تهیه یک پلان حکومتداری میباشد، که بهبود عرضه خدمات، حسابدهی، و نمایندگی حکومت را تسهیل نماید.

۹. برنامه انکشاف شهری:

جدول زمانی : پنج سال

بودجه: کار در حال جریان است

تعهد:

خلاء مالی :

شورای انکشافی: شورای انکشافی زیربنا

وضعیت : یک طرح ابتدای برای این برنامه در کنفرانس بروکسل ترتیب گردیده بود که سه ستون اصلی به عنوان چارچوب کلی برای این برنامه ملی شناخته شده . وزارت خانه ها و ادارات ذیدخل بالای توسعه بودجه و برای آماده سازی برنامه اجرائیوی کار میکنند .

تفصیل :

جز اول:

تقویت و انسجام مدیریت شهری:

اصلاح چارچوب برنامه ریزی شهری جهت اتخاذ برنامه های مختلف در سطح اداری. برنامه ملی پالیسی انکشاف شهری استراتیژی ملی شهری تدوین و تصویب گردید .

جزدوم

اطمینان از مسکن مناسب و دسترسی به خدمات شهری عمومی برای همه

برنامه تقويت همبستگى ملى از طريق شوراهاى انكشافى و جلسات گزرها به وسيله ساختارهاى موجوده اجتماعى و سكتور خصوصى انكشافى و تطبيق پلان جديد شهرى .

جز سوم: اطمینان از مسکن مناسب و دسترسی به اقتصاد شهری و زیربنا شناسایی پروژه های عمده مورد نیاز در سطح منطقه و محل / تقویت پارک های صنعتی مراکز گزرهای کوچک و متوسط در پنج شهرهای عمده با در نظر داشت موثریت های موجود

۱۰. برنامه انكشاف سكتور خصوصى

جدول زمانى : پنج سال

بودجه:

تعهد :

خلاء مالى:

شورای انكشافى : شورای عالی اقتصادى

فصل هفتم

سروی وضعیت زنده گی در افغانستان :

سروی وضعیت زنده گی در افغانستان ۱۳۹۵ جامع ترین منبع معلومات درمورد وضعیت اجتماعی و اقتصادی مردم در افغانستان است که توسط اداره مرکزی احصائیه جمهوری اسلامی افغانستان به کمک تخنیکي انستیتیوت سکتور عامه جامعه اروپا (ICON) در سال ۱۳۹۷ به نشر رسید .

نشر سروی وضعیت زنده گی در افغانستان سال ۱۳۹۵ فعالیت ارزنده اداره مرکزی احصایه بوده که خصوصیت چند گانه این سروی یک وسیله منحصر به فرد برای پالیسی سازان و تمام سازمان های ملی و بین المللی بشما می رود ، ویژه گی های این سروی عبارت اند از پوشش نفوس کوچی ، توانائی تحلیل تغییرات فصلی در شاخص های انکشافی مرتبط، توانائی تولید احصائیه به سطح ولایت همچنان تداوم سروی زمینه تحلیل میلان شاخص های کلیدی انکشافی را مهیا میسازد.. سروی وضعیت زنده گی در افغانستان برای سال ۱۳۹۵ ، ۲۰ شاخص را تحت پوشش قراردادده که شامل ۱۲ هدف از میان ۱۷ اهداف انکشاف پایدار بوده و اکثریت آنها در این گزارش ارایه گردیده است ، سروی وضعیت زنده گی در افغانستان حاوی معلومات اساسی درمورد نفوس و خانوارها ، بازار کار، فقر، مصئونیت غذائی ، زراعت، صحت، تعلیم و تربیه ، مسکن، جنسیت و چالش هایکه خانوار های افغان درگیر آن هستند ، استراتیژی های مقابله با آن و اولویت های مردم برای انکشاف در آن انعکاس یافته است .

وضعیت زنده گی مردم ولایت بادغیس به اساس سروی ۲۰۱۷-ALCS :

۲۰۱۶-۱۷	۲۰۱۳-۱۴	۲۰۱۱-۱۲	۲۰۰۷-۰۸	شاخص ها
۲۰۷۹۴	۲۰۷۹۴	۲۰۷۹۴	۲۰۷۹۴	مساحت (sq.km)
۲۴,۲	۲۳,۵	۲۲,۷	۲۰,۹	تراکم جمعیت (افراد در هر کیلومتر مربع)
۱۰۴	۱۰۰	۹۷	۸۲	نسبت وابستگی
۱۰۲,۸	۱۱۸,۶	۱۱۰,۳	۱۱۷,۸	نسبت جنسیتی
۲۴,۸	۲۲,۱	۲۱,۱	۱۶,۵	میزان سواد جوانان (۱۵-۲۴ سال) (%)
۱۷,۴	۱۸,۹	۱۶,۹	۱۰	میزان سواد در جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر
۵۷,۷	۳۲,۹	۱۳,۶	۰,۴	پوشش مراقبت های قبل از زایمان (حداقل یک بازدید) (%)
۱۰,۶	۹,۲	۴,۱	۰,۸	زنان که به وسیله پرسونل صحنی ماهر زایمان میدهند (%)
۵۰,۷	۳۵,۴	۳۱,۴	۲۹	زنان که در سن ۱۵-۱۹ سال، در حال حاضر متاهل اند (%)
۰,۲۶	۰,۱۹	۰,۲۶	۰,۴۲	توازن جنسیتی سواد در جوانان (۱۵-۲۴ ساله)
۱۰,۶	۷,۱	۵,۵	۱۰,۹	چند همسری زنان متاهل ۱۵ تا ۴۹ ساله (%)
-	-	۴۴,۱	۱۶,۵	جمعیت با کمبود پروتئین (%)

-	-	۴۱,۷	۱,۶	جمعیت با کمبود کالری و پروتئین (%)
۵,۵	۳	۳,۳	۲,۴	نسبت وابستگی سالمندان
۵۸,۷	۴۵,۸	۵۲,۲	-	اشتغال به نسبت جمعیت
۲۳,۷	۳۲,۳	۴۲,۴	-	میزان زیراشتغال (%)
۲۶,۹	۳۰,۵	۸,۲	-	میزان بیکاری (%)
۸۰,۲	۶۵,۸	۵۶,۸	-	میزان مشارکت نیروی کار (%)
۵۰,۶	۶۲,۸	۵۰,۶	-	استخدام نه چندان سود مند
-	۵۳	-	-	جمعیت مشغول در کشاورزی (%)
-	۲۳	-	-	جمعیت مشغول در تولید (%)
-	۲۴	-	-	جمعیت مشغول در خدمات (%)
۵۶,۸	-	۳۹,۳	۴۲,۸	میزان فقر (%)
۳۷	۳۴,۴	۱۸,۶	۸۱,۹	جمعیت که در فضا باز رفع حاجت مینمایند (%)
۹۵,۳	۹۳,۹	۹۴,۶	۹۸,۳	جمعیت که از مواد سوخت جامد استفاده مینمایند (%)
۹۸,۶	۹۶,۵	۳۶,۳	۳,۵	خانواده که دارای برق میباشند (%)
۶,۴	۵,۷	۶,۲	۶,۵	تعداد خانواده
۴۲,۲	۳۲,۷	۵۰,۵	۱۸,۴	افراد که در خانواده های پرجمعیت زنده گی میکنند (%)
۱۲	۶,۴	۱,۸	۰,۸	مجموعه تلفن همراه در هر ۱۰۰ نفر جمعیت
۰,۱	۰,۰۵	۰,۰۷	۰	کاربران اینترنت در هر ۱۰۰ نفر
۱۳,۴	۱۴,۶	۱۵,۲	۱۰,۷	خانواده هایی که دارای زمین های آبیاری هستند (%)
۶۰,۷	۶۹,۶	۶۲,۱	۷۱,۴	خانواده هایی که دارای زمین های للمی هستند (%)
۶,۸	۶,۱	۷,۲	۱,۷	خانواده هایی که دارای قطعه باغ هستند (%)
۲,۹	۱,۹	۳,۳	۴	اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)
۱۱,۹	۱۴,۸	۱۱,۴	۱۴,۹	اوسط اندازه زمین های للمی متعلق به خانواده ها (جریب)
۱,۵	۱,۱	۱,۷	۱,۹	اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)

سروری وضعیت زنده گی به سطح ملی :

۲۰۱۶-۱۷	۲۰۱۳-۱۴	۲۰۱۱-۱۲	۲۰۰۷-۰۸	شاخص ها
۶۵۲۸۶۴	۶۵۲۸۶۴	۶۵۲۸۶۴	۶۵۲۸۶۴	مساحت (sq.km)
۴۲,۴	۴۰,۷	۳۹,۱	۳۵,۳	تراکم جمعیت (افراد در هر کیلومتر مربع)
۱۰۱	۱۰۰	۱۰۴	۱۰۵	نسبت وابستگی
۱۰۳,۹	۱۰۵,۳	۱۰۵,۷	۱۰۵	نسبت جنسیتی
۵۳,۶	۵۱,۷	۴۶,۶	۳۸,۹	میزان سواد جوانان (۱۵-۲۴ سال) (%)
۳۴,۸	۳۴,۳	۳۱,۴	۲۶,۲	میزان سواد در جمعیت ۱۵ ساله و بالاتر
۷۰,۲	۶۳	۵۱,۲	۳۲,۸	پوشش مراقبت های قبل از زایمان (حداقل یک بازدید) (%)
۵۳,۴	۴۵,۲	۳۹,۹	۲۱,۸	زنان که به وسیله پرسونل صحتی ماهر زایمان می دهند (%)
۱۶,۴	۱۷,۹	۱۹,۵	۱۷,۹	زنان که در سن ۱۵-۱۹ سال، در حال حاضر متاهل اند (%)
۰,۵۷	۰,۵۵	۰,۵۲	۰,۴۵	توازن جنسیتی سواد در جوانان (۱۵ - ۲۴ ساله)
۷,۸	۷,۴	۷,۳	۸,۱	چند همسری زنان متاهل ۱۵ تا ۴۹ ساله (%)
-	-	۱۹,۴	۱۵,۷	جمعیت با کمبود پروتئین (%)
-	-	۱۸,۵	۶,۱	جمعیت با کمبود کالری و پروتئین (%)
۵,۴	۴,۹	۵	۵,۷	نسبت وابستگی سالمندان
۲۳,۹	۴۲,۹	۴۵,۷	-	اشتغال به نسبت جمعیت
۱۵,۶	۵۵,۴	۴۹,۸	-	میزان زیراشتغال (%)
۳۰,۷	۲۲,۶	۸,۲	-	میزان بیکاری (%)
۵۳,۹	۵۵,۴	۴۹,۸	-	میزان مشارکت نیروی کار (%)
۳۹,۵	۳۹	۲۵	-	استخدام نه چندان سود مند
۴۴,۳۲	۴۴	-	-	جمعیت مشغول در کشاورزی (%)
۱۸,۰۸	۲۲	-	-	جمعیت مشغول در تولید (%)
۳۷,۵۹	۳۴	-	-	جمعیت مشغول در خدمات (%)
۵۴,۵	۳۹,۱	۳۶,۵	۳۶	میزان فقر (%)
۱۳,۶	۱۹,۲	۱۵	۲۴,۶	جمعیت که در فضا باز رفع حاجت مینمایند (%)
۷۴,۸	۷۵,۹	۷۹,۹	۸۳,۲	جمعیت که از مواد سوخت جامد استفاده مینمایند (%)

۹۷,۶	۸۹,۵	۶۸,۹	۴۱,۱	خانواده که دارای برق میباشند (%)
۷,۷	۷,۴	۷,۴	۷,۳	تعداد خانواده
۴۳,۹	۴۲,۶	۴۳,۸	۳۳,۷	افراد که در خانواده های پرجمعیت زنده گی میکنند (%)
۲۱,۲	۱۷,۳	۱۴,۱	۵,۸	مجموعه تلفن همراه در هر ۱۰۰ نفر جمعیت
۲	۱,۲۲	۰,۵۰	۰,۲۷	کاربران اینترنت در هر ۱۰۰ نفر
۳۷,۹	۳۶,۶	۳۷,۹	۴۰,۴	خانواده هایی که دارای زمین های آبیاری هستند (%)
۱۹,۴	۱۶,۳	۱۶,۸	۱۶,۴	خانواده هایی که دارای زمین های للمی هستند (%)
۱۳,۱	۱۲,۶	۱۲,۶	۱۰,۳	خانواده هایی که دارای قطعه باغ هستند (%)
۴,۹	۶,۱	۶	۶,۷	اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)
۱۲,۱	۱۳,۲	۱۶,۴	۱۴	اوسط اندازه زمین های للمی متعلق به خانواده ها (جریب)
۱,۹	۱,۹	۲	۲	اوسط اندازه زمین های آبی متعلق به خانواده ها (جریب)

گزیده شاخص های احصائیوی به سطح ملی :

گزیده شاخص های احصائیوی وضعیت فقر و رفاه عامه مشترکاً، توسط وزارت اقتصاد، اداره ملی احصائیه و معلومات و وزارت کار و امور اجتماعی، شهدا و معلولین، ترتیب گردیده است که در بر گیرنده ارقام جدید در سیزده بخش مختلف شامل ارقام نفوس، فقر و نابرابری، مصنویت غذایی، کار و اشتغال، معارف، صحت، جنسیت، مسکن و دسترسی به خدمات اساس، مصنویت اجتماعی، زراعت و مالداري، سکتور حقیقی، سکتور مالی و سکتور خارجی، می باشد.

در این بسته معلوماتی، ارقام شاخص های مهم احصائیوی و اقتصادی به شکل مطلق و نسبی به طور مختصر و ساده، انعکاس داده شده بناً، برای استفاده کنندگان ارقام که در بخش های متذکره به معلومات مختصر ضرورت داشته باشند، می تواند ممد واقع گردد. در صورت ضرورت به تفصیل بیشتر، استفاده کنندگان، می توانند منابع ارقام را که در ستون اخیر جداول ذکر شده است، دریافت نمایند.

با آنکه ارقام مندرج این نشریه به سطح ملی تهیه و ارایه گردیده است ولی بعضی شاخص های که امکانات تجزیه آن به سطح شهری، دهاتی و کوچی و جود دارد به تفکیک ساحات مسکونی نیز ارایه گردیده است.

گزیده شاخص های احصائیوی وضعیت فقر و رفاه عامه

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱	نفوس					
۱،۱	نفوس کشور	تعداد مجموع افرادیکه در یک زمان معین در یک ساحه معین جغرافیائی زندگی میکنند.	۱۰۰٪	۳۱'۵۷۵'۰۱۸ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱،۲	سهم نفوس شهری	فیصدی نفوس که در مناطق شهری زندگی می کنند.	۲۳،۷٪	۷'۵۰۷'۹۵۳ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱،۳	سهم نفوس دهاتی	فیصدی نفوس که در مناطق دهاتی زندگی می کنند.	۷۱،۵٪	۲۲'۵۶۷'۰۶۵ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱،۴	سهم نفوس کوچی	فیصدی نفوس کوچی از مجموع نفوس	۴،۸٪	۱'۵۰۰۰۰۰ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱،۵	سهم نفوس زنان	فیصدی نفوس زنان به تناسب مجموع نفوس	۴۹٪	۱۵'۴۹۳'۴۴۶ نفر	نشریه برآورد نفوس ۱۳۹۷	
۱،۶	نسبت جنس	نسبت نفوس ذکور بر نفوس اناث بوده و نشان دهنده تعداد مردان در مقابل صد زن می باشد.	۱۰۵٪		سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

۱,۷	نسبت وابستگى اطفال	نسبت اطفال (۰ الی ۱۴ ساله) بر نفوس سن کار (۱۵ الی ۶۴)	۹۶,۰۹٪	سرورى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵
۱,۸	نسبت وابستگى کهن سالان	نسبت افراد سن ۶۵ و بالاتر از آن بر نفوس فعال (۱۵ الی ۶۴)	۵٪	سرورى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵
۱,۹	نسبت وابستگى مجموعى	نسبت افراد سن ۰-۱۴ و ۶۵+ و بالاتر از آن بر نفوس سن کار (۱۵ الی ۶۴)	۱۰,۱٪	سرورى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵
۱,۱۰	ميزان رشد نفوس	عبارت از تغيير (افزايش يا کاهش) در اندازه نفوس در فاصله معين زمانى مىباشد که معمولاً به فيصدى ارائه ميشود	۲,۱۴٪	نشریه بر آورد نفوس ۱۳۹۷
۱۱,۱	فيصدى نفوس به تفکيک گروپ هاى سنى وسيع (۱) ۰-۱۴ سال (۲) ۱۵-۶۴ سال (۳) ۶۵+	فيصدى گروپ هاى سنى نفوس از مجموع نفوس	۴۷,۵۲٪ ۴۹,۹۱٪ ۲,۵۷٪	نشریه بر آورد نفوس ۱۳۹۶ ۱۴'۱۲۴'۹۱۶ ۱۴'۸۳۵'۴۰۴ ۷۶۴'۰۰۳
۲	فقر و نابرابرى			
شماره	تعريف شاخص	تعريف	ارقام (%)	ارقام مطلق
				منبع معلومات ملاحظات

سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱۵'۸۳۷'۳۱۹	۵۴,۵٪	فیصدی نفوس که مجموع مصارف مواد غذایی و غیر غذایی شان پائین تر از خط فقر ملی قرار داشته باشد.	میزان فقر	۲,۱
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۲'۸۷۷'۴۱۷ ۱۳'۰۳۳'۱۳۹	۴۱,۶٪ ۵۸,۶٪	فیصدی نفوس تحت خط فقر از مجموع نفوس در (۱) شهرها (۲) دهات و (۳) نفوس کوچی	۱,۲,۱ میزان فقر به تفکیک محل اقامت: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	۲,۲
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵		۱۵٪	فاصله وسطی بین سطوح مصارف فقرا و خط فقر بنام شگاف فقر یاد می گردد و شدت فقر را نشان می دهد.	شگاف فقر	۲,۳
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵		۷,۳٪	مصارف مجموعی ۲۰ فیصد فقیرترین نفوس از مجموع مصارف تمام نفوس کشور	سهم مصرف ۲۰ فیصد فقیرترین در مصرف مجموعی	۲,۴
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵		۰,۳۱	نشاندهنده توزیع عاید/ مصرف می باشد، این شاخص در بین ۰ و یک تحول می کند. ۰ نشاندهنده توزیع عادلانه کامل و ۱ نشان دهنده توزیع غیر عادلانه مطلق می باشد	ضریب جینی	۲,۵

۲,۶	نسبت خانوارهای فقیر به تفکیک اشتغال رئیس خانوار در سکتور (۱) سکتور زراعت (۲) سکتور صنعت (۳) سکتور خدمات	تعداد خانوارهای فقیر که رئیس خانوار در سکتور های مختلف مصروف کار اند، از مجموع نفوس تحت خط فقر	۶۳% ۵۸% ۴۵%	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۳ مصئونیت غذایی				
۳,۱	میزان عدم مصئونیت غذایی	فیصدی نفوس که کمتر از ۲۱۰۰ کیلو کالری در روز اخذ مینمایند	۴۴,۶٪	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ ۱۲'۹۸۴'۲۷۳
۳,۲	میزان عدم مصئونیت غذایی شدید	فیصدی نفوس که روزانه کمتر از ۱۵۰۰ کیلوکالری اخذ مینمایند	۱۳,۴٪	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ ۳'۸۹۹'۴۳۷
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق
۳,۳	میزان کمبود پروتین	فیصدی نفوس که مصرف روزانه ایشان کمتر از ۵۰ گرم پروتین در روز میباشد	۳۰,۱٪	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵ ۸'۷۶۳'۸۹۵
۴ کار و اشتغال				

٤,١	میزان نفوس در سن کار	فیصدی افراد سن ١٤ و بالاتر از مجموع نفوس کشور	٥٤,٦%	١٥/٩٠٢/١٠٨	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥
٤,٢	میزان نفوس در سن کار به تفکیک محل اقامت: (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی	فیصدی افراد سن ١٤ و بالاتر از مجموع نفوس کشور	١. ٢٦% ٢. ٦٩,٤% ٣. ٤,٦%	١. ٤/١٢٧/٥٢٨ ٢. ١١/٠٤٩/٢٩٤ ٣. ٧٢٤/٢٨٦	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥
٤,٣	میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک جنسیت (١) هر دو جنس (٢) مرد (٣) زن	فیصدی نفوس که در سن کار قرار داشته، مصروف کار و بی کار اند.	١. ٥٣,٩% ٢. ٨٠,٦% ٣. ٢٦,٨%	١. ٨/٤٧٨/٤٣٤ ٢. ٦/٣٩٢/٦٥٥ ٣. ٢/٠٨٥/٧٧٩	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥
٤,٤	میزان مشارکت نیروی کار به تفکیک محل اقامت: (١) شهری (٢) دهاتی (٣) کوچی	فیصدی نفوس که در سن کار قرار داشته، مصروف کار و یا بیکار اند.	١. ٤٨,٠% ٢. ٥٤,٩% ٣. ٧٢,٤%	١. ١/٩٦٢/٩٧٤ ٢. ٥/٩٩٣/١١٧ ٣. ٥٢٢/٣٧٠	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ١٣٩٥

٤,٥	نسبت اشتغال بر نفوس	فيصدي نفوس مصروف كار از نفوس سن كار	٤١,٣٣%	سروي وضعيت زندگي در افغانستان ١٣٩٥
٤,٦	ميزان بيكاري به تفكيك جنسيت: (١) هر دو جنس (٢) مرد (٣) زن	فيصدي نيروي كار كه يك هفته قبل از سروي، در جستجو كار و يا بيكار بوده اند و يا طي هفته گذشته كمتر از هشت ساعت كار کرده اند. (تعريف ملي)	١. ٢٣,٩% ٢. ١٨,٣% ٣. ٤١,٠%	سروي وضعيت زندگي در افغانستان ١٣٩٥ ١. ٢'٠٢٤'٨٠٠ ٢. ١'١٧٠'١٠٠ ٣. ٨٥٤'٧٠٠
شماره	تعريف شاخص	تعريف	ارقام (%)	ارقام مطلق
٤,٧	ميزان بيكاري به تفكيك محل اقامت: (١) شهري (٢) دهاتي (٣) كوچي (٤) ملي	فيصدي نيروي كار كه يك هفته قبل از سروي، در جستجو كار و يا بيكار بوده اند و يا طي هفته گذشته كمتر از هشت ساعت كار کرده اند. (تعريف ملي)	١. ٢٦,٥% ٢. ٢٤,٠% ٣. ١٢,٣% ٤,٢٣,٩%	سروي وضعيت زندگي در افغانستان ١٣٩٥ ١. ٥٢٠'٦٠٠ ٢. ١'٤٣٩'٨٠٠ ٣. ٦٤'٣٠٠ ٤,٢'٠٢٤'٨٠٠
٤,٨	ميزان كم كاري (كار نا كافي)	فيصدي افراد ١٤ سال و بالاتر از آن كه در يك هفته قبل از سروي مشغول كار بوده اند ولي طي هفته متذكرة كمتر از ٤٠ ساعت كار کرده باشند، در حاليكه براي كار اضافي تمايل و فرصت داشته اند به اساس: (١) نيروي كار فعال. (٢) اشتغال.	١. ١٥,٦% ٢. ٢٠,٥%	سروي وضعيت زندگي در افغانستان ١٣٩٥ ١'٣٢٠'٩٢٨

سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۳	۲'۷۳۶'۲۰۰	۲۶,۵۰٪	سه کتگوری کار شاقه طفل از لحاظ سن تعریف شده است: ۱. هر کاریکه توسط اطفال ۵-۱۱ ساله انجام شود، بدون در نظر داشت ساعات یا شرایط کار، ۲) هر کاریکه توسط اطفال ۱۲-۱۴ سال حداقل ۱۴ ساعت انجام می شود و یا اجرای کار های خطر ناک، ۳) کاریکه توسط اطفال بین سنین ۱۵-۱۷ ساله برای ۴۳ ساعت یا بیشتر انجام شود، یا کار های خطر ناک، کار شاقه طفل تلقی میگردد.	کار اطفال	۴,۹
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۸۴'۲۰۰۰	۳۰,۷٪	فیصدی جوانان (۱۵-۲۴ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار داشته اند. (تعریف ملی)	میزان بیکاری جوانان	۴,۱۰
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱. ۵۲۳'۷۰۹ ۲. ۳۹۶'۶۸۳ ۳. ۸۴۲'۰۰۰	۱. ۴۴ % ۲. ۴۶ % ۳. ۳۰,۷٪	فیصدی جوانان (۱۵-۲۴ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار داشته اند. (تعریف ملی)	میزان بیکاری جوانان به تفکیک جنسیت (۱) مرد (۲) زن (۳) هر دو جنس	۴,۱۱
ملاحظات	منبع معلومات	ارقام مطلق	ارقام (%)	تعریف	شماره

۴,۱۲	میزان بیکاری جوانان به تفکیک محل اقامت: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	فیصدی جوانان (۱۵-۲۴ سال) که یک هفته قبل از سروی، در جستجو کار و یا بیکار بوده اند و یا طی هفته گذشته کمتر از هشت ساعت کار.	۱. ۳۹,۱٪ ۲. ۲۹,۶٪ ۳. ۱۳,۳٪	۱. ۱۴۴'۲۳۲ ۲. ۳۶۶'۴۶۷ ۳. ۱۳'۰۱۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۱۳	نیروی کار با سواد	فیصدی نیروی کار که توانمندی خواندن، نوشتن و حل محاسبات ریاضی را داشته و ساده باشد.	۳۵,۸۵٪	۵'۶۲۹'۲۵۶	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۱۴	سهم اشتغال در سکتور زراعت	فیصدی افراد شاغل که در فعالیت های مربوط به زراعت و مالداري مشغول به کار هستند.	۴۴,۳٪	۲'۸۱۴'۵۱۱	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۱۵	سهم اشتغال در سکتور ساختمان	فیصدی افراد شغال که در فعالیت مربوط به ساختمان مشغول به کار هستند.	۹,۸٪	۶۱۹'۸۸۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۱۶	سهم اشتغال در سکتور تولید	فیصدی نیروی کار که در سکتور تولید مشغول کار هستند.	۸,۱٪	۵۱۱'۴۵۴	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۱۷	سهم اشتغال در سکتور معادن و استخراج	فیصدی نیروی که در سکتور معدن مشغول کار هستند.	۰,۲٪	۱۱'۹۷۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

سهم اشتغال در سکتور خدمات عامه، شخصی و اجتماعی	۴,۱۸	فیصدي نیروی کار که در سکتور خدمات عامه، شخصی و اجتماعی مشغول کار اند.	۱۹,۷٪	۱'۲۵۲'۹۸۷	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
سهم اشتغال در سکتور های تجارت عمده، پرچون، رستوران و هتل ها	۴,۱۹	فیصدي نیروی کار که در سکتور تجارت عمده، پرچون، رستوران و هتل ها مشغول کار اند.	۱۱%	۷۰۰'۵۳۰	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
سهم اشتغال در سکتور های ترانسپورت، ذخایر، ارتباطات و معلومات	۴,۲۰	فیصدي نیروی کار که در سکتور ترانسپورت، ذخایر، ارتباطات و معلومات مشغول کار اند.	۵,۸٪	۳۶۸'۰۶۳	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
سهم اشتغال در سکتور های مالی، بیمه، رهنمایی معاملات و تجارت	۴,۲۱	فیصدي نیروی کار که در سکتور های مالی، بیمه، رهنمایی معاملات و تجارت مشغول کار اند.	۱%	۶۵'۵۸۳	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات
ملاحظات					
۴,۲۲	سهم اشتغال در سکتور های برق، گاز و آب	فیصدي نیروی کار که در سکتور های برق، گاز و آب مشغول کار اند.	۰,۱٪	۴'۹۳۵	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۴,۲۳	کارگران روزمزد	کارگران که هر روز به طور انفرادی کار میکنند	۱۵,۷٪	۱'۰۰۸'۱۴۸	سرور وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۴۵۳'۸۵۹	۷,۱٪	کارگران که بر اساس یک قرار داد در سکتور خصوصی مصرف کار اند	کارگران با معاش، خصوصی	۴,۲۴
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۶۴۹'۱۰۵	۱۰,۱٪	کارگران که بر اساس یک قرار داد در سکتور دولتی مصرف کار اند.	کارگران با معاش، دولتی	۴,۲۵
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۲'۵۸۰'۱۰۹	۴۰,۱٪	کارگران که مالک کار خود می باشند.	کارگران مستقل	۴,۲۶
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱۶۹'۴۸۸	۲,۶٪	کسانیکه کارگر استخدام می کنند.	کارفرما	۴,۲۷
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱'۵۷۳'۵۳۹	۲۴,۵٪	کسانیکه بدون مزد کار می کنند.	کارگران فامیلی بدون مزد و معاش	۴,۲۸
معرف					۵
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۲,۲۵۳'۹۵۰۵	۳۴,۸٪	فیصدی نفوس ۱۵ سال و بالاتر از آن که توانایی خواندن و نوشتن را داشته باشند.	میزان سطح سواد	۵,۱

۵,۲	میزان حضور یابی خالص (دوره ابتدائیه)	فیصدی سنین ۶-۱۲ سال که واجدین صنوف ابتدائیه (صنوف ۱ الی ۶) اند و فعالانه در مکاتب حاضر اند. در این شاخص مشمولین و حاضرین مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	۵۶,۱%	۲'۸۷۵'۶۲۷	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۵,۳	میزان حضور یابی خالص (دوره ثانوی)	فیصدی سنین ۱۶ الی ۱۸ سال که واجدین نهادهای تعلیمات ثانوی (صنوف ۷-۱۲) اند در صنوف خویش حاضر اند. در این شاخص مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	۳۵,۷%	۱'۳۵۹'۵۵۲	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات ملاحظات
۵,۴	میزان حضور یابی خالص در تحصیلات عالی	فیصدی نفوس سنین ۱۹ الی ۲۴ که واجدین نهاد های تحصیلات عالی می باشند. در این شاخص مدارس اسلامی شامل نمی باشند.	۷٪/۹	,۸۶۴۲۳۸	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۵,۵	میزان حضور یابی خالص در تحصیلات عالی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	نسبت خالص حضور به حیث تعداد شاگردان بر گروپ تیوریکی سن مکتب برای یک سطح معین تعلیمی محاسبه شده و به فیصدی از مجموع نفوس همان گروپ سن بیان می شود. درین گزارش ۶-۱۲ برای ابتدائی، ۱۳ تا ۱۸ برای ثانوی و ۱۹ تا ۲۴ برای تحصیلات عالی مورد استفاده قرار گرفته است.	۱.۸۱.۱% ۹.۶۲% ۲۳.۰% ۹.۱۴۴% ۸۴.۵%	۱. ۱۲۴'۰۸۶ ۲. ۱۱۴'۵۲۷ ۳. ۲۵۱ ۴. ۱۷۷'۸۰۷ ۵. ۶۱'۰۵۷	سروری وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۳'۷۱۴'۷۴۹	۷۲,۵٪	فیصدی شاگردان که در دوره ابتدائیه حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۶ الی ۱۲	میزان حضور یابی ناخالص در تعلیمات ابتدائی	۵,۶
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱. ۱'۱۱۳'۶۱۰ ۲. ۲'۵۷۷'۰۲۱ ۳. ۲۴۱'۱۱ ۴. ۲'۳۰۲'۳۲۸ ۵. ۱'۴۱۲'۴۱۴	۵.۹۵۱٪ ۹.۶۹۲٪ ۹.۸۳٪ ۸۴.۴٪ ۹.۵۸۵٪	فیصدی شاگردان که در دوره ابتدائیه حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۶ الی ۱۲، به تفکیک: (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	میزان حضور یابی ناخالص در تعلیمات ابتدائی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	۵,۷
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱'۸۲۴'۲۲۷	۰.۴۸٪	فیصدی شاگردان که در دوره تعلیمات ثانوی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۱۳ الی ۱۸	میزان حضور یابی ناخالص در تعلیمات ثانوی	۵,۸
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۱. ۷۰۹'۳۷۹ ۲. ۱'۱۱۰'۵۵۲ ۳. ۴'۲۹۶ ۴. ۱'۲۲۹'۲۸۶ ۵. ۵۹۴'۹۴۱	۶۹,۲٪ ۴۲,۵٪ ۲,۶٪ ۶۳,۰٪ ۵.۳۲,۲٪	فیصدی شاگردان که در دوره تعلیمات ثانوی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۱۳ الی ۱۸ به تفکیک (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	میزان حضور یابی ناخالص در تعلیمات ثانوی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	۵,۹
سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	۳۴۷'۱۴۱	۱۴,۱٪	فیصدی شاگردان که در دوره تحصیلات عالی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۱۹ الی ۲۴	میزان حضور یابی ناخالص در تحصیلات عالی	۵,۱۰

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۵,۱۱	میزان حضور یابی ناخالص در تحصیلات عالی (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	فیصدي شاگردان که در دوره تحصیلات عالی حضور دارند، از مجموع افراد بین سنین ۱۹ الی ۲۴ به تفکیک (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی (۴) ذکور (۵) اناث	۱. ۲۷,۳% ۲. ۹,۶% ۳. ۰,۲% ۴. ۲۰,۶% ۵. ۵,۰%	۱. ۱۸۷'۰۵۷ ۲. ۱۵۷'۸۳۳ ۳. ۲۵۱ ۴. ۲۴۵'۱۷۱ ۵,۱۰۱'۹۷۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۵,۱۲	میزان سواد زنان (سنین ۱۴ و بالاتر از آن)	فیصدي زنان ۱۴ سال و بالاتر از آن که توانایی خواندن و نوشتن را داشته باشند.	۲۹,۳%	۱'۶۵۷'۳۴۶	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۵,۱۳	نسبت تساوی جنسیت در دوره: (۱) ابتدائیه (۲) متوسطه (۳) لیسه	تناسب میزان حضور خالص دختران به میزان حضور یابی خالص پسران در دوره های ابتدائیه، متوسطه و لیسه.	۱. ۰,۷۱% ۲. ۰,۵۱% ۳. ۰,۳۹%		سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۶	صحت					
۶,۱	دسترسی به مراقبت های صحی قبل از تولد	فیصدي خانم های ۱۴-۴۹ سال که عروسی کرده اند و در دوران حامله گی حد اقل یک بار تحت معاینه یکی از کارمندان صحی (داکتر، قابله، نرس و یا هم کارمند صحی جامعه) قرار گرفته باشند	۵۹%	۲'۵۶۰'۷۱۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	ارقام تام به اساس محاسبات از برآورد نفوس کشور ۱۳۹۶ و صفحه ۹۶ سروی صحت و دیموگرافی ۱۳۹۶ بدست آمده است.

ارقام تام به اساس محاسبات از برآورد نفوس کشور ۱۳۹۶	سرورى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	۲'۲۳۱'۵۰۲	۵۱%	فيصدى خانم هاى ۱۴-۴۹ سال كه عروسى كرده اند و ولادت اخريين طفل شان تحت نظر شخص ماهر صحى (داكتر، قابله، نرس و يا هم كارمند صحى جامعه) صورت گرفته باشد.	ولادت هاى انجام شده با حضور اشخاص ماهر صحى	۶,۲
	سرورى صحت و دموگرافى ۱۳۹۶		۱۲۹۱	تعداد مرگ و مير مادران در دوران حاملگى در هر ۱۰۰ هزار ولادت زنده در سال	میزان مرگ و مير مادران	۶,۳
ريفرنس: صفحه از ۱۶۱ سرورى صحت و ديموگرافى ۱۳۹۶	سرورى صحت و دموگرافى ۱۳۹۶		۵۵	تعداد مرگ و مير اطفال زير سن ۵ سال در افغانستان در سال (وفيات در هر يك هزار تولد زنده)	میزان مرگ و مير اطفال	۶,۴
ملاحظات	منبع معلومات	ارقام مطلق	ارقام (%)	تعريف	تعريف شاخص	شماره
ريفرنس: صفحه از ۱۶۱ سرورى صحت و ديموگرافى ۱۳۹۶	سرورى صحت و ديموگرافى در افغانستان ۱۳۹۴	۱۹۸'۵۲۷	۱۲,۱%	رقم حاملگى (ولادت) خانم ها بين سنين ۱۵ الی ۱۹ سالگى.	۳,۷,۲. میزان حامله گى سنين نوجوانى (بين ۱۵ الی ۱۹)	۶,۵
مسكن و دسترسى به خدمات اساسى						۸
	سرورى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	۱. ۹'۲۴۶'۸۶۵ ۲. ۵'۷۲۶'۱۷۷ ۳. ۳'۶۲۱'۸۵۸ ۴. ۱۸'۵۹۴'۹۰۰	۴۱.۹۱% ۶.۶۲.۵% ۸.۳۵۳% ۴.۶۳,۹%	عبارت از فيصدى نفوس كه به منابع آب آشاميدنى سالم دسترسى داشته باشد.	میزان دسترسى به آب آشاميدنى سالم، به تفكيك مناطق مسكونى (۱) شهرى (۲) دهاتى (۳) كوچى (۴) ملي	۸,۱

۸,۲	میزان استفاده از سیستم فاضلاب بهبود یافته	فیصدي مردمی که از سهولت های سیستم فاضلاب صحی استفاده میکنند.	۵۲٪	۱۵'۴۲۳'۰۰۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۸,۳	میزان دسترسی به برق	فیصدي خانوار ها که دسترسی به انرژی برق از منابع مختلف دارند.	۹۷,۷٪	۲۸'۴۳۰'۷۰۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۸,۴	فیصدي نفوس شهری که در محلات پر جمعیت و کثیف زندگی می کنند.	تعداد افرادی که در محلات پر جمعیت و کثیف زیست دارند در هر صد نفر.	۷۲,۴٪	۲۱'۰۸۶'۴۰۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۸,۵	فیصدي نفوس که از منابع آب آشامیدنی بهبود یافته استفاده می کنند (۱) ملی (۲) شهری (۳) دهاتی (۴) کوچی	تعداد افرادی که بمنابع آب آشامیدنی بهبود یافته دسترسی دارند در هر صد نفر.	۱. ۶۳,۹٪ ۲. ۹۱,۴٪ ۳. ۵۶,۶٪ ۴. ۳۵,۸٪	۱. ۱۸'۵۹۴'۹۰۰ ۲. ۹'۲۴۶'۸۶۵ ۳. ۵'۷۲۶'۱۷۷ ۴. ۳'۶۲۱'۸۵۸	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵
۸,۶	فیصدي نفوس با دسترسی به هرگونه منبع برق	تعداد افرادی که دسترسی به برق دارند در هر صد نفر.	۹۷,۷٪	۲۸'۴۲۲'۷۵۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵

شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۸,۷	فیصدي خانوار های که در مسکن های پر ازدحام زندگی می کنند.	مسکن یا خانه که بیشتر از سه نفر در یک اتاق آن زندگی می کنند.	۴۳,۹%	۱۲'۷۰۹'۶۶۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۸,۸	فیصدي خانوار های که در مسکن های پر ازدحام زندگی می کنند: شهری دهاتی کوچی	مسکن یا خانه که بیشتر از سه نفر در یک اتاق آن زندگی می کنند	۱. ۴۲,۷% ۲. ۴۱,۵% ۳. ۸۳,۳%	۱. ۲'۹۳۹'۶۸۳ ۲. ۸'۵۸۵'۸۵۴ ۳. ۱'۲۱۰'۹۳۰	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۸,۹	فیصدي نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند ، برای : پخت و پز گرم کردن	تعداد افرادی که از مواد سوخت جامد مثل ذغال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	۷۴,۸۱% ۲. ۹۳,۸%	۱. ۲۱'۷۵۲'۳۰۹ ۲. ۲۷'۲۲۳'۷۰۷	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	
۸,۱۰	فیصدي نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند، برای پخت و پز به تفکیک : (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	تعداد افرادی که از مواد سوخت جامد مثل ذغال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	۱. ۲۱,۳% ۲. ۹۱% ۳. ۹۸,۹%	۱,۱'۴۷۴'۴۶۹ ۲. ۱۸'۸۳۹'۲۵۱ ۳. ۱'۴۳۸'۵۸۹	سروی وضعیت زندگی در افغانستان ۱۳۹۵	

		۱. ۵'۹۹۲'۷۶۲ ۲. ۲۰'۰۵۱'۹۲۸ ۳. ۱'۱۸۹'۰۱۷	۳%..۸۷۱. ۲. ۹۶,۸% ۳,۸۱,۷%.	تعداد افرادی که از مواد سوخت جامد مثل ذغال سنگ استفاده میکنند در هر صد نفر.	فیصدی نفوس که از سوخت جامد استفاده می کنند، برای گرم کردن به تفکیک : (۱) شهری (۲) دهاتی (۳) کوچی	۸,۱۱
۹ مصئونیت اجتماعی						
				فیصدی کارکنان که در کارهای خانه، زراعت، مالداري و ديگر کارهای داخل خانه مصروف هستند و از بابت کار که انجام میدهند هیچ نوع مژدی دریافت نمیکند بر مجموع تمام اشتغال	فیصدی افراد بدون مژد در خانوار از مجموع اشتغال به تفکیک جنسیت: (۱) هر دو جنس (۲) مرد (۳) زن	۹,۱
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۹,۲	تعداد افراد آسیب پذیر که تحت پوشش مصئونیت اجتماعی قرار گرفته اند به تفکیک ذیل: (۱) افراد دارای معلولیت (۲) خانواده های شهدا (۳) متقاعدین			۱. ۱۱۰'۰۳۷ ۲. ۱۵۵'۰۰۰ ۳. ۱۲۰'۰۰۰	وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین ۲۰۱۶	
۹,۳	نسبت زنان بیوه از مجموع زنان	تعداد زنان بیوه "آنچه از کسانی که دوباره ازدواج نکرده اند"	۳,۹۹%	۵۶۹'۳۲۴	سروی وضعیت زندگی در افغانستان	

	۱۳۹۵					
	سروی ديموگرافى و صحت در افغانستان ۱۳۹۴	۱۰۵'۱۷۵			تعداد اطفال (سنين پائينتر از ۱۸) که پدر يا مادر نداشته باشد.	تعداد ايتام ۹,۴
	سروی وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵		۴,۲%		تعداد زنان که داراي سن ۲۰ الی ۲۴ سال هستند و در سنين قبل ۱۵ سالگى ازدواج کرده اند	فيصدى زنان که داراي سن ۲۰ الی ۲۴ سال هستند و در سن قبل ۱۵ سالگى ازدواج کرده اند ۹,۵
	سروی وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	۴۵'۰۷۶	۱,۱۹%		خانوار هاى که توسط زنان سرپرستى بر مجموع خانوار ها	فيصدى خانوار هاى که توسط زنان سرپرستى مى شوند ۹,۶
زراعت و مالدارى						۱۰
	سروی وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵		۳۷,۹%		فيصدى خانوار هاى که داراي زمين هاى آبى هستند	۱۰,۱
	سروی وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵		۱۹,۴%		فيصدى خانوار هاى که داراي زمين هاى لمى هستند	۱۰,۲
	سروی وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵		۱۳,۱%		فيصدى خانوار هاى که داراي باغ و باغچه هستند	۱۰,۳

شماره	تعريف شاخص	تعريف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۰,۴	اوسط سايز زمين هاى آبي كه در مالكيت قرار دارند (به جريب)		۴,۹ جريب		سروى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۰,۵	اوسط سايز زمين هاى للمى كه در مالكيت قرار دارند (به جريب)		۱۲,۱ جريب		سروى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۰,۶	اوسط سايز باغ ها و باغچه هاى كه در مالكيت قرار دارند(به جريب)		۱,۹ جريب		سروى وضعيت زندگى در افغانستان ۱۳۹۵	
۱۱	سكتور حقيقى					
۱۱,۱	توليد نا خالص داخلى به شمول كوكنار	مجموع ارزش پولى اجناس و خدمات توليد شده يك كشور در يك دوره معين حسابى		۱'۴۶۳'۷۶۴ ميليون افغانى	سالنامه احصائىوى ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۱,۲	ميزان رشد اقتصادى	تغيير در توليد نا خالص داخلى يك كشور در يك سال نظر به سال قبل	۷,۲%		سالنامه احصائىوى ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۱,۳	توليد نا خالص داخلى سرانه	توليد نا خالص داخلى تقسيم بر نفوس كشور .		۷۱۸ دالر	سالنامه احصائىوى ۲۰۱۷-۲۰۱۸	
۱۱,۴	شاخص قيم مستهلك	بين كننده تغييرات در سطح عمومى قيمت هاى اجناس و خدمات خريدارى شده توسط مستهلكين بوده	۱۱۱,۷%		سالنامه احصائىوى ۲۰۱۷-۲۰۱۸	سال اساس ۱۳۹۴

سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸		۴,۴%	تغییر در شاخص قیمت مستهلکین نظر به سال قبل	میزان تورم	۱۱,۵
سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۳۴۶'۲۶۹ میلیون افغانی	۲۳,۷%	سهم سکتور زراعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	سهم سکتور زراعت در تولید ناخالص داخلی	۱۱,۶
سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۳۰۷'۵۲۹ میلیون افغانی	۲۱,۰%	سهم سکتور صنعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	سهم سکتور صنعت از مجموع تولید ناخالص داخلی	۷,۱۱
سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۷۴۳'۱۳۷ میلیون افغانی	۵۰,۷%	سهم سکتور خدمات از مجموع تولید ناخالص داخلی	سهم خدمات در تولید ناخالص داخلی	۱۱,۸
سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۶۶'۸۳۰ میلیون افغانی	۴,۶%	سهم مالیات بر واردات از مجموع تولید ناخالص داخلی	سهم مالیات بر واردات در تولید ناخالص داخلی	۱۱,۹
سکتور مالی					۱۲
ملاحظات	منبع معلومات	ارقام مطلق	ارقام (%)	تعریف	تعریف شاخص
	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	۵۱۷'۱۵۱ میلیون افغانی		عبارت از مجموع عواید مالیاتی و غیر مالیاتی می باشد.	عواید داخلی
	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	میلیون افغانی ۱۰۵'۰۱۵		عواید که دولت آنرا از انواع مختلف مالیات ها بدست می آورد.	عواید مالیاتی

۱۲,۳	عواید غیر مالیاتی	عواید که دولت آن را از فعالیت های اقتصادی و سایر منابع دست داشته خود به دست می آورد.	۴۷'۵۰۲ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶
۱۲,۴	مجموع بودجه سال مالی	تخمین رسمی عایدات و مصارف برای یک مدت معین آینده معمولاً یک سال	۴۱۷'۱۸۰,۴ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶
۱۲,۵	مجموع مصارف در سال مالی	مصارف دولت شامل تمام مصارف ، سرمایه گذاری و پرداخت های دولت در یک سال از مجموع بودجه همان سال	۳۵۶'۴۵۳,۴ میلیون افغانی	سند بودجه ملی ۱۳۹۶
۱۲,۶	بودجه عادی	قسمت از بودجه است که برای تمویل مصارف عادی پرداخت می شود(معاشات کارمندان، خریداری اجناس و خدمات، ربح قروض، وجوه احتیاطی وسایر)	۵۹۱,۹۲۵۳ میلیون افغانی	گزارش اجراءات بودجه ملی سال ۱۳۹۶
۱۲,۷	میزان مصرف بودجه عادی	فیصدی بودجه مصرف شده از مجموع بودجه عادی	۹۴,۷%	گزارش اجراءات بودجه ملی سال ۱۳۹۶
۱۲,۸	بودجه انکشافی	قسمتی از بودجه است که برای تمویل مصارف پروژه ها و پلان های انکشافی در نظر گرفته می شود(معاشات کارمندان ، خریداری اجناس و خدمات، ربح قروض، وجوه احتیاطی و سایر)	۲'۸۶۱,۵۱۰ میلیون افغانی	گزارش اجراءات بودجه ملی سال ۱۳۹۶
۱۲,۹	میزان مصرف بودجه انکشافی،	فیصدی بودجه مصرف شده از مجموعه بودجه انکشافی	۶۸,۹%	گزارش اجراءات بودجه ملی سال ۱۳۹۶

۱۲,۱۰	سهم کمک ها در بودجه ملی	فیصدي کمک ها از مجموع بودجه ملی	۶۰,۹%	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
۱۲,۱۱	سهم کمک ها در بودجه انكشافی	فیصدي کمک ها از بودجه انكشافی		وزارت مالیه	
۱۲,۱۲	بودجه اختیاری	بودجه اختیاری بودجه است که از عواید داخلی تمویل می گردد.	۲۷,۷۵۳۷	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	
شماره	تعریف شاخص	تعریف	ارقام (%)	منبع معلومات	ملاحظات
۱۲,۱۳	فیصدي کمک ها در بودجه اختیاری	وجوه که از طرف کشور های کمک کننده در اختیاری حکومت افغانستان گذاشته می شود. از مجموع بودجه اختیاری		وزارت مالیه	
۱۲,۱۴	بودجه غیر اختیاری	بودجه که از جانب جامعه جهانی بحیث کمک به حکومت افغانستان داده می شود و دولت افغانستان کنترل مستقیم بالای منابع تمویلی و استقامت های مصرفی آن ندارد.	۲۹۳۸'۶۷. میلیون افغانی	سند بودجه سال ۱۳۹۶	
۱۲,۱۵	قروض		۳۱۵۴ میلیون افغانی	سند بودجه سال ۱۳۹۶	

	سند بودجه ملی ۱۳۹۶	۶۸۱,۷ میلیون افغانی ۶۹,۴ میلیون افغانی ۷۳۷,۰ میلیون افغانی ۱۱۶۶,۶ میلیون افغانی		بانک انکشاف اسلامی بانک انکشاف آسیایی و بانک جهانی عربستان سعودی سایر	مبلغ با اسم کشور قر ض دهنده	۱۲,۱۶
سکتور خارجی						۱۳
	د افغانستان بانک			بیانسن تادیات عبارت از مجموع پرداخت ها و دریافت های یک کشور با کشورهای جهان که در دو قسمت بیانسن تجاری و مالی (حساب سرمایه و حساب جاریه) می باشد.	بیانسن تادیات	۱۳,۱
	د افغانستان بانک			وضعیت مالی کشور در دو حساب سرمایه و حساب جاری	بیانسن مالی	۱۳,۲
	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۶'۹۶۱- میلیون دالر	۸۹-%	نشان دهنده تفاوت میان ارزش صادرات و واردات یک کشور با کشورهای خارجی در طی یک دوره معین	بیانسن تجارت	۱۳,۳
	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۸۳۱'۹۲۶'۷۷۶	۱۰-%	ارزش مجموعی کالاها از قلمرو گمرکی یک کشور خارج می گردد(به دالر آمریکایی)	مجموع صادرات	۱۳,۴
	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	۷'۷۹۲'۶۰۰'۰۸۹	۹۰-%	ارزش مجموع کالاها که به قلمرو گمرکی یک کشور داخل می گردد(به دالر آمریکایی)	مجموع واردات	۱۳,۵

شماره	تعريف شاخص	تعريف	ارقام (%)	ارقام مطلق	منبع معلومات	ملاحظات
۱۳,۶	۵ قلم عمده صادرات	میوه جات خشک میوه جات تازه نباتات طبی قالین پست باب	۱. ۳۶٪ ۲,۱۵٪ ۳,۱۳٪ ۴,۳٪ ۵,۱٪	۱,۲۹۸'۸۸۰'۵۶۹ ۲,۱۲۳'۲۵۷'۸۳۷ ۳,۱۰۹'۷۲۳'۶۵۶ ۴,۲۳۷'۵۴'۴۴۶ ۵,۱۱۷'۰۶۷۵۷	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	ارزش به دالر آمریکایی
۱۳,۷	۵ قلم عمده واردات	گندم و آرد گندم ماشین آلات برق سایر وسایل برقی مواد تعمیرات	۱۲۱٪ ۲,۴٪ ۳,۴٪ ۴,۳٪ ۵,۱٪	۱. ۹۰۸'۳۱۸'۶۹ ۲,۲۷۴'۴۶۵'۶۶۹ ۳,۲۸۴'۲۲۹'۰۰۶ ۴,۱۷۷'۵۱۵'۳۸۳ ۵,۹۷'۱۸۶'۳۴۶	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	ارزش به دالر آمریکایی
۱۳,۸	۵ کشور شریک صادراتی افغانستان	پاکستان هندوستان ترکیه ایران عراق	۴۳۱٪ ۲,۴۳٪ ۳,۳٪ ۴,۳٪ ۵,۲٪	۱. ۳۵۷'۲۰۱'۲۹ ۲,۳۵۶'۱۳۹'۵۲۸ ۳,۲۲'۰۰۶'۶۸۳ ۴,۱۸'۱۱۲'۷۵۹ ۵,۱۴'۵۶۳'۲۲۴	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	ارزش به دالر آمریکایی
۱۳,۹	۵ کشور شریک وارداتی افغانستان	پاکستان ایران چین قزاقستان ازبکستان	۱۷۱. ۲. ۱۶٪ ۳. ۱۵٪ ۴. ۱۱٪ ۵. ۷٪	۱. ۱'۲۹۳'۲۲۴'۷۱۵ ۲. ۱'۲۱۲'۵۶۳'۸۰۹ ۳. ۱'۱۷۹'۲۹۷'۸۷۴ ۴. ۸۶۶'۷۷۰'۰۱۴ ۵. ۵۶۰'۵۲۸'۳۰۲	سالنامه احصائیوی ۲۰۱۷-۲۰۱۸	ارزش به دالر آمریکایی

فصل هشتم

معرفى مختصر اهداف انكشاف پايدار (SDGs):

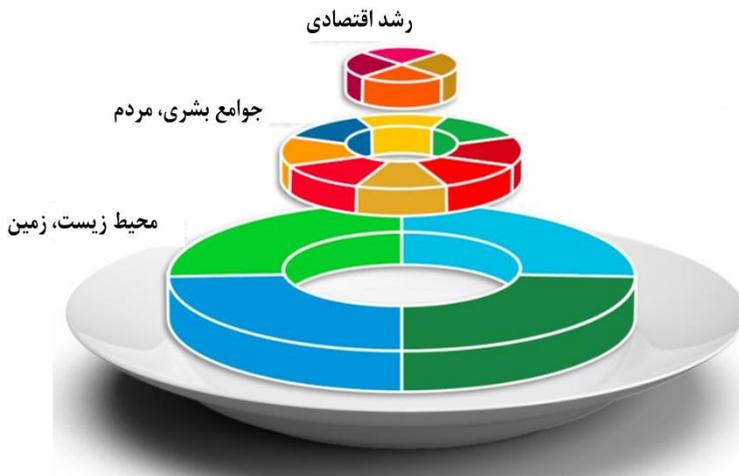
اهداف انكشاف پايدار (SDGs)، يك اجنډاى ۱۵ ساله سازمان ملل متحد (۲۰۱۵-۲۰۳۰) در عرصه انكشاف اقتصادى، اجتماعى، محيط زيستى و امنيتى براى تمام كشورهاي جهان ميباشد كه افغانستان در کنار همه ملل جهان، متعهد به تطبيق آن گرديده است.

اهداف انكشافى پايدار (SDGs)، با ازدياد اهداف، تارگيت ها و شاخص ها، در حقيقت، امتداد اهداف انكشافى هزاره (MDGs) ميباشد. اهداف انكشافى هزاره (MDGs) همانند اهداف انكشافى پايدار يك اجنډاى ۱۵ ساله (۲۰۱۵-۲۰۰۰) سازمان ملل متحد براى كشورهاي در حال انكشاف بود كه افغانستان بخاطر معضلات وقت، نتوانست در سال ۲۰۰۰ ميلادى متعهد به تطبيق آن گردد، اما در سال ۲۰۰۵ ميلادى، در کنار ديگر كشورهاي جهان متعهد به تطبيق آن گرديد. اهداف انكشافى هزاره (MDGs) داراى (۹) هدف، (۱۸) تارگيت و (۴۸) شاخص انكشافى بود.

با ختم معياد زمانى اهداف انكشافى هزاره در اواخر سال ۲۰۱۵، اهداف انكشافى پايدار (SDGs) در ماه سپتمبر، سال ۲۰۱۵ ميلادى در شهر نيويارك، مقر سازمان ملل متحد براى ۱۵ سال (۲۰۱۵-۲۰۳۰) آينده تصويب گرديد كه همه كشورهاي عضو سازمان ملل متحد مكلف و متعهد به تطبيق آن گرديدند (بجز كشور جاپان و انگلستان).

اهداف انكشافى پايدار (SDGs)، بمنظور توسعه اقتصادى و اجتماعى جوامع بشرى طرح و ديزاين گرديده اند كه داراى (۱۷) هدف، (۱۶۹) تارگيت و (۲۱۷) شاخص انكشافى ميباشد.

ديدگاه اهداف انكشاف پايدار (SDGs):

تمرکز اهداف انكشاف پايدار:

- محور فقر شديد از جهان بشريت،

- مبارزه متداوم در مقابل نابرابرى و بى عدالتى،
- تامين صلح و ثبات پايدار،
- حفاظت از محيط زيست،
- تقويت همكاريهاى اقتصادى و اجتماعى ميان ملل جهان،

فشرده هفده هدف به گونه سمبوليك:

اهداف انكشاف پايدار براى افغانستان A-SDGs:

جمهوری اسلامی افغانستان منحيث عضو سازمان ملل متحد، متعهد به تطبيق اهداف انكشاف پايدار بوده و بتاسى از مصوبه شماره (۱۶)، فقره (۴) مورخ (۱۳۹۴/۰۷/۲۰) شوراى عالى وزيران، وزارت اقتصاد موظف گردیده تا از روند كارى، هماهنگى و تطبيق موثر اهداف انكشافى پايدار (SDGs) نظارت و ارزىابى نموده و گزارشات منظم چگونگى تطبيق آن را بصورت سالانه ترتيب و به شوراى عالى وزراء و از طريق مراجع ديپلوماتيك به مجمع سازمان ملل متحد ارائه نمايد.

اهمیت اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان A-SDGs: اهمیت اهداف افغانستان

- افغانستان منحيث یک کشور مستقل و باورمند به ثبات و توسعه در کنار ملل جهان متعهد به تطبيق اهداف انکشافی پایدار میباشد.
- اهداف انکشافی پایدار با دقت کامل طرح و ترتیب گردیده است، بناً، تمام اولویت های انکشافی افغانستان در آن انعکاس یافته اند.
- اهداف متذکره میتوانند یک منبع و اساس استراتژیک برای انکشاف اولویت های اقتصادی و اجتماعی در کشور باشند.
- با تطبيق اهداف انکشافی پایدار، حمایت مالی و تخنیکي جامعه جهانی با افغانستان بیشتر خواهد گردید.
- تطبيق اهداف انکشافی پایدار، منتج به صلح و ثبات دائمی در کشور خواهد گردید.
- تطبيق اهداف انکشافی پایدار باعث رشد و انکشاف سریع در کشور خواهد گردید.

مراحل تطبيق اهداف انکشاف پایدار برای افغانستان A-SDGs

تارگیت ها و شاخص های اهداف انکشاف پایدار افغانستان :

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
هدف اول: محو فقر با تمام اشکال آن در همه جا		
وزارت اقتصاد	<p>۱,۲,۱ نسبت نفوس تحت خط فقر، بر اساس تعریف ملی فقر.</p> <p>۱. مجموع هر دو جنس</p> <p>الف. ذکور</p> <p>ب. اناث</p> <p>ج. شهری</p> <p>د. دهاتی</p> <p>ه. کوچی</p>	<p>۱,۲ الی سال ۲۰۳۰، کاهش حد اقل نیمی از نسبت مردان، زنان و کودکان فقیر (در تمامی ابعاد فقر) متعلق به تمام گروه های سنی، مطابق با تعریف ملی فقر.</p>
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	<p>۱,۳,۱ فیصدی نفوس که تحت پوشش سیستم های مصئونیت اجتماعی قرار گرفته اند به تفکیک:</p> <p>۱. اشخاص دارای معلولیت</p> <p>۲. خانواده های شهدا</p> <p>۳. متقاعدین</p> <p>۴. خانواده های آسیب پذیر، دارای اطفال زیر سن ۱۰ سال</p>	<p>۱,۳ الی سال ۲۰۳۰، تطبیق سیستم های مصئونیت اجتماعی مناسب در سطح ملی، اجرای همگانی آن در تمام طبقات و تحت پوشش قراردادن تعداد قابل ملاحظه افراد فقیر و آسیب پذیر.</p>
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	<p>۱,۵,۱ فیصدی افراد معروض به خطر در مقابل وقایع اقلیمی و سایر حوادث.</p>	<p>۱,۵ الی سال ۲۰۳۰، ایجاد توانایی و تاب آوری (resilience) در فقرا و افراد آسیب پذیر؛ و کاهش تاثیر پذیری (exposure) و آسیب پذیری آنها در برابر وقایع شدید اقلیمی، اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و سایر حوادث.</p>
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	<p>۱,۵,۲ میزان تاثیرگذاری مستقیم حوادث غیر مترقبه اقتصادی در ارتباط به تولید ناخالص داخلی.</p>	

واحد رهبر	شاخص	تاریت
وزارت مالیه	۱. الف. ۱. نسبت منابع اختصاص داده شده دولت برای برنامه های فقرزدایی.	۱. الف حصول اطمینان از بسیج قابل ملاحظه منابع از مراجع مختلف بشمول همکاری های انکشافی، جهت فراهم سازی ابزار کافی و مطمئن، بمنظور تطبیق برنامه ها و پالیسی ها برای محو فقر در تمامی ابعاد آن.
وزارت مالیه	۱. الف. ۲. نسبت مصرف دولت در خدمات ضروری (تعلیم و تربیه، صحت و مصئونیت اجتماعی).	
هدف دوم: محو گرسنگی؛ دستیابی به امنیت غذایی و بهبود تغذیه؛ و ترویج زراعت پایدار		
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲،۱،۱ - فیصدي افراد غير مصئون از لحاظ مصئونیت غذایی.	۲،۱ الی سال ۲۰۳۰، محو گرسنگی و حصول اطمینان از دسترسی همه مردم، به ویژه فقرا، مردم آسیب پذیر و اطفال، به مواد غذایی مطمئن، مغذی و کافی در جریان سال.
وزارت صحت عامه	۲،۲،۱ - شیوع سوء تغذی مزمن (قدکوتاهی) در اطفال کمتر از پنج سال (نسبت قد برسن) کمتر از (منفی ۲) انحراف معیاری از میانگین معیار رشد اطفال (WHO)	۲،۲ - الی سال ۲۰۳۰ کاهش تمام انواع سوء تغذی، همچنان دستیابی به اهداف موافقه بین المللی در مورد عدم رشد ولاغری در اطفال زیر سن پنج سال
وزارت صحت عامه	۲،۲،۲ - شیوع سوء تغذی حاد در اطفال کمتر از پنج سال (نسبت قد برسن) کمتر از (منفی ۲) انحراف معیاری از میانگین معیار رشد اطفال (WHO) - به تفکیک کم وزن	
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲،۳،۱ اوسط حاصل طبقه دهقان درحاصل گندم و برنج (متریک تن/هکتار) الف. گندم آبی ب. گندم للمی ج. برنج	۲،۳ الی سال ۲۰۳۰، مضاعف ساختن مولدیت زراعتی و درآمد تولید کننده گان کوچک غذایی، به ویژه خانم ها، مردم بومی، دهاقین فامیلی، چوپان ها و ماهیگیران؛ از طریق تامین مساوات در دسترسی به زمین و سایر منابع تولیدی، مهارت ها، خدمات مالی، بازارها، و فرصت برای ارزش افزوده و کارهای بیرون از مزرعه.
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲،۳،۲ حد اوسط درآمد تولید کننده گان کوچک مواد غذایی.	

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲,۴/۱ نسبت ساحات زراعتي که تحت زراعت مولد و پابدار قرار دارند.	۲,۴ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از موجودیت سیستم های تولید مواد غذایی پابدار و تطبیق شیوه های زراعتی (Agriculture Practices) پابدار (Resilient) که باعث افزایش سطح مولدیت و تولیدات گردیده و ایکوسیستم را محافظت می نماید، و همچنان، ظرفیت سازگاری با تغییر اقلیم، شرایط آب و هوای نامناسب، خشکسالی، سیلاب و سایر مصیبت ها را بالا برده و به تدریج کیفیت زمین و خاک را بهبود می بخشد.
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲,۵/۱ تعداد نباتات مزروعی و حیوانات که راجستر و تحت حفاظت قرار گرفته اند. به تفکیک: الف. میوه جات ب. نباتات ج. حیوانات	۲,۵ الی سال ۲۰۲۵، حفظ تنوع جنیتیکی تخم ها/دانه ها، نباتات زراعتی، حیوانات اهلی / خانگی و انواع حیوانات وحشی، از طریق مدیریت درست و ایجاد ذخایر دانه ها و نباتات در سطح ملی. حصول اطمینان از دسترسی و تقسیم عادلانه از مفاد حاصله از استفاده منابع جنیتیکی و روش های سنتی که در سطح بین المللی به توافق رسیده است.
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲.الف.۱ شاخص زراعت محوری مصارف عامه	۲.الف افزایش سرمایه گذاری در زیربناهای روستایی، تحقیقات زراعتی، خدمات توسعه وی، انکشاف فن آوری، ذخایر جنیتیکی نباتات و احشام از طریق همکاری های توسعه وی بین المللی، جهت افزایش مولدیت زراعتی.
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۲.ج.۱ تعداد محصولات زراعتی، مالداري و مواد اولیه که قیمت های آن بشکل هفته وار و ماهوار به نشر میرسد.	۲.ج اتخاذ تدابیر جهت حصول اطمینان از کارکرد درست بازارهای غذایی و مشتقات آن و ایجاد سهولت بمنظور دسترسی بموقع به معلومات بازار و ذخایر غذایی بخاطر جلوگیری از نوسانات شدید قیمت غذایی.
هدف سوم: حصول اطمینان از زندگی صحتمند و بهبود رفاه عامه برای همه و در همه سنین		

واحد رهبر	شاخص	تاریگیت
وزارت صحت عامه	۳,۱,۱ نسبت مرگ و میر مادران در هر ۱۰۰ هزار ولادت زنده. به تفکیک ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی ۲. گروه سنی	۳,۱ الی سال ۲۰۳۰، کاهش نسبت مرگ و میر مادران ناشی از زایمان به کمتر از ۷۰ تن در هر صد هزار ولادت زنده.
وزارت صحت عامه	۳,۱,۲ تناسب ولادت های که توسط ماهرین ولادی صورت گرفته است (از مجموع ولادت ها).	
وزارت صحت عامه	۳,۲,۱ میزان مرگ و میر اطفال زیر سن ۵ سال (در هر یک هزار ولادتهای زنده).	۳,۲ الی سال ۲۰۳۰، پایان دادن به مرگ و میر قابل جلوگیری (Preventable) نوزادان و اطفال زیر سن ۵ سال، به هدف کاهش دادن مرگ و میر نوزادان به حداقل ۱۵ طفل در هر یک هزار تولدات زنده و ۲۵ نفر در هر یک هزار طفل زیر سن ۵ سال.
وزارت صحت عامه	۳,۲,۲ میزان مرگ و میر نوزادان (در هر یک هزار ولادتهای زنده).	
وزارت صحت عامه	۳,۳,۱ تعداد واقعات جدید HIV/AIDS در جریان یکسال گذشته در هر یک هزار نفوس غیر ملوث. ۱. مجموع الف. ذکور ب. اناث ج. نفوس کلیدی (معتادین زندانیان زنان و مردان دارای رفتار پرخطر)	۳,۳ الی سال ۲۰۳۰، پایان دادن به بیماری های قابل شیوع (Epidemics)؛ از جمله ایدز، توبرکلوز، مالاریا، بیماری های غفلت شده (neglected) گرمسیری و مقابله با هپتایتز، بیماری های ناشی از نوشیدن آب غیر صحتی و سایر بیماری های ساری.
وزارت صحت عامه	۳,۳,۲ تعداد واقعات توبرکلوز در هر صد هزار نفوس در یک سال گذشته	
وزارت صحت عامه	۳,۳,۳ تعداد واقعات مالاریا در هر یک هزار نفر در یک سال گذشته.	

واحد رهبر	شاخص	نارگیت
وزارت صحت عامه	۳,۳,۴ میزان مبتلایان به هیپاتیت B در هر ۱۰۰ هزار شخص در یک سال. به تفکیک: الف. به سطح ملی ب. فیصدی واقعات +HB در مراکز VCT	
وزارت صحت عامه	۳,۴,۱ فیصدی احتمال مرگ و میر بیماران قلبی، سرطان، شکر و یا بیماری های مزمن تنفسی در افغانستان (بین سنین ۳۰ الی ۷۰ سالگی)	۳,۴ الی سال ۲۰۳۰، کاهش مرگ های نا بهنگام از بیماری های غیرساری به یک سوم، از طریق جلوگیری، تداوی و بهبود صحت روانی و تندرستی.
وزارت صحت عامه	۳,۵,۲ فیصدی استفاده کننده گان مواد مخدر که از خدمات تداوی اعتیاد به مواد مخدر مستفید میگردند.	۳,۵ تقویت جلوگیری و تداوی از سوء استفاده مواد، منجمله مواد مخدر و استفاده مضر الکول.
وزارت امور داخله	۳,۶,۱ میزان وفیات ناشی از حادثات ترافیکی، در هر (۱۰۰) هزار نفر در یک سال به تفکیک: ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث ۲. وضعیت اجتماعی اقتصادی الف. پایین ب. متوسط ج. بلند	۳,۶ الی سال ۲۰۳۰، به نصف رساندن مرگ و میر و صدمات مبتنی بر تصادفات ترافیکی (روی جاده)
وزارت صحت عامه	۳,۷,۱ تناسب خانم های که در سن باروری قرار دارند (بین سنین ۱۵ - ۴۹) و دسترسی به روش های مدرن برای ایجاد فاصله بین ولادت ها را دارند.	۳,۷ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی همگانی به خدمات مراقبت های صحت باروری؛ بشمول فاصله میان ولادت ها، آگاهی، تعلیم و ادغام صحت باروری در استراتیژی ها و برنامه های ملی.
وزارت صحت عامه	۳,۷,۲ میزان حاملگی خانم ها بین سنین (۱۹-۱۳).	
وزارت صحت عامه	۳,۸,۱ فیصدی نفوس که دسترسی به خدمات صحتی اساسی با کیفیت و عادلانه در فاصله ۲ ساعت پیاده روی (۱۰ کیلو متر) دارند.	۳,۸ حصول اطمینان از عرضه خدمات صحتی همگانی، بشمول حمایت از خطرات مالی، دسترسی به خدمات صحتی اساسی با کیفیت، دسترسی به
وزارت صحت عامه	۳,۸,۲ فیصدی وابستگی سکندر صحت به منابع خارجی.	

واحد رهبر	شاخص	نارگیت
		ادویه و واکسین اساسی، مطمئن، موثر، باکیفیت، و قابل استطاعت برای همه.
وزارت صحت عامه	۳.الف.۱ شیوع استفاده از تنباکو (به شکل Active) بین اشخاص دارای سن ۱۵ و یا بالاتر از آن.	۳.الف تقویت اجرای "کنوانسیون سازمان صحت جهانی در باره کنترل دخانیات" در همه کشورها بشکل مناسب.
وزارت صحت عامه	۳.ب.۱ فیصدی نفوس که دسترسی پایدار به ادویه و واکسین قابل پرداخت دارند.	۳.ب حمایت از تحقیق و انکشاف واکسین و ادویه برای امراض ساری و غیر ساری که زیادتیر تاثیر گذار است بالای کشورهای در حال انکشاف، فراهم ساختن دسترسی به ادویه و واکسین قابل استطاعت (Affordable) مطابق به قطعنامه دوه در توافقنامه TRIPS و صحت عامه.
وزارت صحت عامه	۳.ج.۱ تعداد و تعمیم کارمندان صحتی (بر هر یکهزار نفوس)	۳.ج افزایش چشم گیر خدمات مالی صحتی و استخدام، انکشاف، آموزش و حفظ (retention) نیروی کار صحتی درکشور.
وزارت صحت عامه	۳.ج.۲ فیصدی تخصیص بودجه دولت برای سکتور صحت.	
هدف چهارم: حصول اطمینان از تعلیم با کیفیت، همه شمول، ترویج (Promote) فرصت های آموزشی مادام العمر برای همه.		
وزارت معارف	۴.۱.۱ فیصدی اطفال/ نوجوانان که حداقل سطح قابلیت های الف) خواندن ب) ریاضی را در: (۱) صنف ۲ یا ۳ (ذکور و اناث) (۲) پایان دوره ابتدایی (صنف ۶)، (ذکور و اناث) (۳) در پایان دوره متوسطه (صنف ۹)، (ذکور و اناث) حصول کرده باشند.	۴.۱ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از اینکه هم دختران و پسران بطور رایگان و عادلانه تحصیلات ابتدایی و متوسط را تکمیل نمایند که منجر به دستاورد های آموزشی مرتبط و موثر گردد.
وزارت معارف	۴.۱.۲ تطبیق ارزیابی تعلیمی به سطح ملی: الف. در صنف ۲ یا ۳، ب. در اخیر دوره ابتدایی (صنف ۶)، ج. در اخیر دوره متوسطه (صنف ۹)	
وزارت معارف	۴.۱.۳ میزان ناخالص جدیدالشمولان در صنف آخر دوره های: (۱) ابتداییه (صنف ۶) (۲) متوسطه (صنف ۹)	

واحد رهبر	شاخص	تاریت
وزارت معارف	۴,۱۱۴ میزان تکمیل در دوره های: الف. ابتداییه (صنف ۶) ب. متوسطه (صنف ۹) ج. لیسه (صنف ۱۲)	
وزارت معارف	۴,۱۱۵ فیصدی اطفال خارج از مکتب در دوره های: (۱) ابتداییه (سن ۷-۱۲) (۲) متوسطه (سن ۱۳-۱۵) (۳) لیسه (سن ۱۶-۱۸)	
وزارت معارف	۴,۱۱۶ فیصدی اطفال بالاتر از سن واجد شرایط شمولیت در صنف در دوره های: (۱) ابتداییه (۲) متوسطه (۳) لیسه	
وزارت معارف	۴,۱۱۷ تعداد سال های تعلیمات ابتداییه و متوسطه الف. رایگان ب. اجباری که در اسناد تقنینی موجود تثبیت شده باشند.	
وزارت معارف	۴,۲۰۲. میزان شمولیت ناخالص در برنامه های تعلیمات قبل از مکتب (۶ ساله)	۴,۲ الی سال ۲۰۳۰، تامین دسترسی تمام دختران و پسران به تعلیم و تربیه با کیفیت در دوره های قبل از مکتب و کودکستان برای آماده سازی اطفال به تعلیم و تربیه ابتداییه.
اداره مستقل تعلیمات تخنیکي و مسلکی	۴,۳۰۱ میزان اشتراک الف. جوانان (۱۵-۲۴ ساله) ب. بزرگسالان (۲۵-۶۴ ساله) در تعلیمات و برنامه های آموزش رسمی و غیر رسمی طی ۱۲ ماه اخیر، به تفکیک جنسیت (ذکور و اناث)	۴,۳ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی منصفانه همه مردان و زنان به تعلیمات تخنیکي با کیفیت، قابل پرداخت، تعلیمات مسلکی و تحصیلات عالی از جمله پوهنتون.

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
اداره مستقل تعلیمات تخنیکي و مسلکی	۴,۳,۲ میزان اشتراک افراد (۱۵-۲۴ ساله) در برنامه های تخنیکي و مسلکی به تفکیک جنسیت الف. ب. ذکور ج. اناث	
وزارت تحصیلات عالی	۴,۳,۳ فیصدی جذب جدیدالشمولان در موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی. به تفکیک: ۱. دولتی الف. ذکور ب. اناث ۲. خصوصی الف. ذکور ب. اناث	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۴,۳,۴ تعداد اشخاص که از برنامه های فنی و حرفوی نیمه رسمی دولتی سالانه مستفید میشوند. به تفکیک: ۱. ذکور ۲. اناث	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۴,۴,۱ فیصدی اشخاص دارای معلولیت که از برنامه های آموزشی فنی حرفوی (نیمه رسمی) مستفید میشوند.	۴,۴ الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه تعداد جوانان و بزرگسالان که دارای مهارت های تخنیکي و مسلکی برای اشتغال، کار مناسب و کار آفرینی (entrepreneurship) باشند.
وزارت معارف	۴,۵,۱ نسبت توازن جنسیتی شمولیت در دوره: ۱. ابتدائیه ۲. متوسطه ۳. لیسه	۴,۵ الی سال ۲۰۳۰، از بین بردن تبعیض جنسیتی در آموزش و حصول اطمینان از دسترسی مساویانه به تمامی سطوح تعلیم و تربیه، آموزش های فنی و حرفه ای؛ بشمول افراد آسیب پذیر، معلول، مردم محلی و کودکان در وضعیت آسیب پذیر.
وزارت معارف	۴,۵,۲ فیصدی شاگردان دوره ابتدائیه که لسان اول یا لسان اصلی شان، لسان تدریس می باشد.	
وزارت معارف	۴,۵,۳ پالیسی های مشخص برای تخصیص منابع عامه به اقشار محروم	

واحد رهبر	شاخص	تارگيت
وزارت معارف	<p>۴,۵,۴ اوسط مصارف تعليمى به ازای هر شاگرد براساس: الف. دوره تعليمى، ۱. ابتداييه، ۲. متوسطه، ۳. ليسه ب. فيصدى اوسط مصارف بالای هر شاگرد از عايد سرانه توليد ناخالص داخلى)</p>	
وزارت معارف	<p>۴,۶,۱ فيصدى نفوس گروپ سنى مشخص که حداقل سطح قابليت هاى تعيين شده: الف. سواد ب. حساب را کسب نموده اند. به تفکيک جنسيت (ذکور و اناث)</p>	
وزارت معارف	<p>۴,۶,۲ ميزان يا سوادى بين افراد: الف. ۱۵ الی ۲۴ سال ۱. مجموع ۲. ذکور ۳. اناث ب. ۱۵ ساله و بالاتر ۱. مجموع ۲. ذکور ۳. اناث</p>	<p>۴,۶ الی ۲۰۳۰، حصول اطمینان از اینکه تمامی جوانان و نسبت قابل ملاحظه از بزرگسالان (زنان و مردان) مهارت های خواندن و نوشتن و حساب را کسب نموده اند..</p>
وزارت معارف	<p>۴,۶,۳ ميزان اشتراک الف. جوانان (۱۵-۲۴ ساله) ب. بزرگسالان (۱۵ سال و بالاتر) در برنامه های سواد آموزی</p>	
وزارت معارف	<p>۴,۷,۱ اسنادى که نشان دهد: (۱). آموزش موضوعات شهروندى جهانى، (۲). آموزش موضوعات انکشاف پايدار، بشمول تساوى جنسيتى و حقوق بشر در سطوح ذيل: الف. پالیسى های ملى تعليم و تربيه ب. نصاب تعليمى</p>	<p>۴,۷ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از اینکه تمامی دانش آموزان (Learners) به تعليم و مهارت های مورد نیاز برای ترویج انکشاف پايدار، از جمله ترویج آن به ديگران، از طريق آموزش برای انکشاف پايدار و سبک زندگى پايدار، حقوق بشر، برابرى جنسيتى، ترویج فرهنگ صلح و عدم خشونت، شهروندى جهانى، و ارج نهادن به تنوع فرهنگى و مشارکت فرهنگى برای انکشاف پايدار، دست يابند.</p>

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
	ج. تربیه معلم و د. ارزیابی شاگردان شامل گردیده اند.	
وزارت معارف	۴,۷,۲ فیصدی مکاتبی که آموزش مهارت های زندگی مرتبط به مسایل جنسی و وقایه از اچ آی وی را ارائه مینمایند.	
وزارت معارف	۴,۷,۳ میزان تطبیق چارچوب برنامه جهانی آموزش حقوق بشر در سطح ملی: الف. شامل شدن در نصاب تعلیمی ب. آموزش حقوق بشر به شاگردان در مکاتب ابتدایی، متوسطه و لیسه ج. آموزش حقوق بشر به معلمین و کارمندان	
وزارت معارف	۴,۷,۴ فیصدی شاگردان به تفکیک: الف. دوره تعلیمی ب. براساس گروپ سنی که درک کافی از مسایل مربوط به شهروندی جهانی و انکشاف پایدار را دارا می باشند.	
وزارت معارف	۴,۷,۵ فیصدی شاگردان ۱۵ ساله که دانش و مهارت های لازم در رابطه به علوم محیطی و علوم زمین را دارا می باشند.	

واحد رهبر	شاخص	نارگیت
وزارت معارف	<p>۴. الف. ۱ فیصدی مکاتبی که دارای امکانات و تسهیلات ذیل میباشد:</p> <p>الف. برق</p> <p>ب. انترنت برای مقاصد تعلیمی</p> <p>پ. لابراتوارهای کمپیوتر</p> <p>ت. تسهیلات برای شاگردان دارای معلولیت</p> <p>ث. تسهیلات آب صحتی و شستشو</p> <p>ج. تشناب های مجزا برای اناث</p> <p>چ. تعمیر مناسب</p>	<p>۴. الف اعمار و تجهیز زیربنایهای تعلیمی متناسب با نیازمندی اطفال و افراد دارای معلولیت و حساس به تفاوت های جندر و همچنین فراهم آوری محیط های یادگیری مؤثر، مصئون، عاری از خشونت و همگانی برای همه.</p>
وزارت معارف	<p>۴. الف. ۲ فیصدی شاگردانی که مواردی چون آزار و اذیت، خشونت، لت و کوب، تبعیض و سوء استفاده جنسی را تجربه نموده اند.</p>	
وزارت معارف	<p>۴. الف. ۳ تعداد و نوعیت حملاتی که بالای شاگردان، کارمندان و مکاتب صورت گرفته است.</p>	
وزارت تحصیلات عالی	<p>۴. ب. ۲. تعداد بورسیه های تحصیلات عالی در خارج از کشور به تفکیک:</p> <p>۱. بورسیه های لیسانس</p> <p>۲. بورسیه های ماستری</p> <p>۳. بورسیه های دکتورا</p>	<p>۴. ب. الی سال ۲۰۳۰، گسترش قابل ملاحظه بورسیه های تحصیلی جهانی برای آموزش عالی، از جمله برنامه های آموزشی مسلکی، تخنیکی، تکنالوژی معلوماتی، انجنیری و برنامه های ساینسی.</p>
وزارت معارف	<p>۴. ج. ۱. فیصدی معلمان در دوره های:</p> <p>الف. تعلیمات قبل از مکتب</p> <p>ب. ابتداییه</p> <p>ج. متوسطه</p> <p>د. لیسه</p> <p>که دست کم، حداقل برنامه های تربیه معلم را دریافت نموده اند. (مانند، آموزش های متودیک داخل خدمت و قبل از خدمت) به تفکیک جنسیت (ذکور و اناث)</p>	<p>۴. ج. الی سال ۲۰۳۰، افزایش عرضه قابل ملاحظه معلمین شایسته از طریق همکاری های بین المللی و آموزش معلمین.</p>
وزارت معارف	<p>۴. ج. ۲. نسبت شاگرد به معلم آموزش دیده براساس دوره:</p> <p>۱. ابتداییه</p> <p>۲. متوسطه</p> <p>۳. لیسه</p>	

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
وزارت معارف	۴.ج.۳ فیصدی معلمان مسلکی مطابق به معیارهای تعیین شده براساس دوره: ۱. ابتدایی ۲. متوسطه ۳. لیسه	
وزارت معارف	۴.ج.۴ نسبت شاگرد به معلم مسلکی براساس دوره: ۱. ابتدایی ۲. متوسطه ۳. لیسه	
وزارت معارف	۴.ج.۵ اوسط معاش معلم در مقایسه با سایر شغل ها که نیازمند قابلیت های مشابه می باشد.	
وزارت معارف	۴.ج.۶ فیصدی ترک/ تقاعد معلمان از وظیفه معلمی	
وزارت معارف	۴.ج.۷ فیصدی معلمانی که در ۱۲ ماه گذشته برنامه های داخل خدمت را سپری نموده اند.	
هدف پنجم: دستیابی به تساوی جنسیتی و توانمند سازی تمام زنان و دختران		
وزارت امور زنان	۱/۱،۵ فیصدی حصول اطمینان از موجودیت چارچوب های قانونی غرض تقویت، تطبیق و نظارت از مساوات و عدم تبعیض بر اساس جنسیت (قوانین، مقررات، کنوانسیون ها و پیمان ها)	۱/۵، محو تمام اشکال تبعیض علیه زنان و دختران در همه جا.
وزارت امور زنان	۱/۲،۵ فیصدی زنان از سن ۱۵ به بالا که به خشونت فیزیکی، جنسی و یا روانی در طول ۱۲ ماه گذشته توسط همسر متقبل شده اند.	۲/۵، محو تمام انواع خشونت علیه زنان و دختران درمحلات عام و خصوصی، از جمله قاچاق، سوء استفاده جنسی و دیگر انواع سوء استفاده.

واحد رهبر	شاخص	تارگيت
وزارت امور زنان	۵,۲,۲ فيصدي زنان و دختران بين سنين ۱۵ به بالا که از طرف افراد غيراز همسر طي ۱۲ ماه اخير مورد خشونت فزيکي، جنسي، رواني و سو استفاده جنسي قرار گرفته اند.	
وزارت امور زنان	۵,۳,۱ فيصدي زنان که بين سنين ۱۵-۱۹ ازدواج نموده اند.	۵,۳,۳ محو همه رسوم زيان آور مانند ازدواج های اطفال، اجباري و زود هنگام.
وزارت کار، امور اجتماعي، شهدا و معلولين	۵,۴,۱ فيصدي وقت مصرف شده بالای کارهای داخلی و پرستاری بدون مزد. به تفکیک: ۱. مجموع الف. ذکور ب. اناث	۵,۴,۴ تشخيص و ارزش دهی کارهای بدون مزد از طریق ارائه خدمات عامه، زيرساخت ها و سياست های مصئونيت اجتماعي و ترويج مسئوليت پذيری مشترک در فاميل و خانواده مطابق به باورهای ملی.
وزارت امور زنان	۵,۵,۱ فيصدي کرسی های اشغال شده توسط زنان در شورای های ملی.	۵,۵,۵ حصول اطمینان از مشارکت کامل و موثر زنان و همچنان فرصت های مساوی رهبريت در تمامی سطوح تصميمگيري سياسی، اقتصادي و زندگي عامه.
وزارت امور زنان	۵,۵,۲ فيصدي زنان در موقف های مدیریتی.	
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۵.ب. ۱. تناسب نفوس که دارای تيلفون سيار (موبایل) هستند. به تفکیک ۱. ذکور ۲. اناث	۵.ب. افزايش استفاده از تکنالوژی های توانمند ساز، خصوصاً تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی (ICT) برای توانمند سازی زنان.
هدف ششم: حصول اطمینان از دسترسی و مدیریت پایدار آب و حفظ الصحه برای همه		
وزارت احیاء و انکشاف دها	۶,۱,۱ فيصدي نفوس که از خدمات مدیریت شده آب آشامیدنی مصئون استفاده مینمایند. به تفکیک: ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی	۶,۱ الی ۲,۰۳۰، دسترسی مساویانه و همگانی به آب آشامیدنی مصئون با قیمت قابل استطاعت.
وزارت احیاء و انکشاف دها	۶,۲,۱ فيصدي نفوس که از خدمات مدیریت شده، مصئون و حفظ الصحه استفاده میکنند. به تفکیک ۱. مجموع	

واحد رهبر	شاخص	تاریت
	الف. شهری ب. دهاتی	
وزارت احیاء و انکشاف دهات	۶,۲,۲ فیصدی نفوس که دسترسی به سهولت های شستن دستها با آب و صابون را دارند به تفکیک: ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی	۶,۲ الی سال ۲۰۳۰، دسترسی همه مردم به خدمات مساویانه و مناسب حفظ الصحة و نظافت، محور رفع حاجت در فضای باز با توجه خاص به نیازمندی های زنان، دختران و آنانیکه در شرایط آسیب پذیر قرار دارند.
وزارت احیاء و انکشاف دهات	۶,۲,۳ فیصدی نفوس که برای رفع حاجت از فضای باز استفاده می نمایند، به تفکیک: ۱. مجموع الف. شهری ب. دهاتی	
وزارت شهرسازی و مسکن	۶,۳,۱ فیصدی فاضلاب (خانوار و تمام فعالیت های اقتصادی) مدیریت شده بطور مصئون (safely treated). ۱. شهری	۶,۳ الی سال ۲۰۳۰، بهبود کیفیت آب با کاهش آلودگی، از بین بردن ذخیره های زیاله (dumping) و به حد اقل رساندن انتشار مواد کیمیایی خطرناک، کاهش آبهای کثیف تصفیه نشده به نصف، و افزایش قابل ملاحظه در بازیابی (recycle) و استفاده مجدد (reuse) آن.
وزارت انرژی و آب	۶,۴,۱ میزان تغییر در استفاده موثر آب با گذشت زمان: ۱- سکتور انرژی ۲- سکتور زراعت ۳- سکتور صنعت ۴- سکتور شهری	۶,۴ الی سال ۲۰۳۰، افزایش چشم گیر موثریت منابع آبی در تمام سکتور ها و حصول اطمینان از برداشت (withdrawal) پایدار آن، و تامین منابع آبی بمنظور پاسخگویی به مشکل کمبود آب و کاهش قابل ملاحظه تعداد مردمی که از کمبود آب رنج می برند.
وزارت انرژی و آب	۶,۴,۲ بلند بردن ظرفیت ذخایر آبی برای مصارف سرانه فی متر مکعب در سال.	

واحد رهبر	شاخص	تاریکیت
وزارت انرژی و آب	۶,۵,۱ درجه تطبیق مدیریت همه جانبه منابع آب (IWRM) (از صفر الی صد).	۶,۵ الی سال ۲۰۳۰، تطبیق مدیریت همه جانبه داخلی منابع آب در تمام سطوح، بشمول همکاری های متقابل فرامرزی در امور آب.
وزارت انرژی و آب	۶,۵,۲ تطبیق معاهده هلمند و تفاهنامه ها در امور آبهای فرامرزی	
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۶,۶,۱ تغییر در وسعت ایکوسیستم های آبی در طول زمان. (فیصدی تغییرات)	۶,۶ الی سال ۲۰۳۰، حفاظت و احیای ایکوسیستم آبی، بشمول کوه ها، جنگلات، باطلاح ها (wetlands)، دریاها، جهیل ها و طبقات آب دهی (aquifers).
وزارت انرژی و آب	۶,۶,۱.۱ فیصدی شورا ها در ۵ حوزه دریایی با پالیسی ها و مقرره های عملی جهت اشتراک اهالی در مدیریت و انکشاف همه جانبه منابع آب.	۶,۶.۱.۱ حمایت و تقویت مشارکت جوامع محلی در بهبود مدیریت آب و حفظ الصحه.
هدف هفتم: حصول اطمینان از دسترسى به انرژی پایدار، مطمئن، مدرن و قابل استطاعت برای همه.		
وزارت انرژی و آب	۷,۱,۱ فیصدی نفوس که از طریق شبکه به برق دسترسی دارند. به تفکیک ۱. شهری ۲. دهاتی	۷,۱ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از دسترسی به خدمات انرژی قابل استطاعت، مطمئن (reliable) و مدرن.
وزارت انرژی و آب	۷,۲,۱ سهم (فیصدی) انرژی تجدید پذیر (Renewable energy) در مصرف مجموعی انرژی برق	۷,۲ الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه سهم انرژی تجدید پذیر (Renewable energy) در ترکیب انرژی جهانی.
وزارت انرژی و آب	۷,۳,۱ شدت انرژی (Energy intensity) اندازه شده بر اساس انرژی اولیه و تولیدات ناخالص داخلی	۷,۳ الی سال ۲۰۳۰، مضاعف ساختن میزان موثریت انرژی.
وزارت انرژی و آب	۷,۳,۱.۱ سرمایه گذاری در موثریت انرژی به عنوان فیصدی از تولید ناخالص داخلی و مقدار سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای زیرساخت ها و تکنالوژی برای خدمات انکشافی پایدار.	۷,۳.۱.۱ ب. الی سال ۲۰۳۰، گسترش زیرساخت ها و ارتقاء تکنالوژی جهت عرضه خدمات انرژی مدرن و پایدار برای همه.

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
هدف هشتم: ترویج (promote) رشد اقتصادی پایدار و فراگیر، اشتغال کامل، مناسب و مولد (productive) برای همه		
وزارت مالیه	۸,۱۱,۱ میزان رشد سالانه تولید ناخالص داخلی حقیقی.	۸,۱ تداوم در رشد اقتصادی سرانه در مطابقت با شرایط ملی، به ویژه دستیابی به حداقل رشد ۷٪ تولید ناخالص داخلی در سال
وزارت اقتصاد	۸,۲,۱ میزان رشد تولید ناخالص داخلی حقیقی فی نفر شاغل.	۸,۲ دستیابی به مولدیت اقتصادی از طریق تنوع، ارتقاء فن آوری و نوآوری، از جمله از طریق تمرکز بالای بخش های دارای ارزش افزوده بالا و نیازمند به نیروی کار بیشتر
وزارت تجارت و صنایع	۸,۳,۱ سهم استخدام غیر رسمی در سکتورها بدون زراعت. به تفکیک ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذکور ب. اناث	۸,۳ ایجاد (promote) پالیسی های انکشافی که از فعالیت های تولیدی (productive activities)، ایجاد اشتغال مناسب، کار آفرینی، خلاقیت و نوآوری و رسمی سازی تشبثات خورد و متوسط از طریق دسترسی به خدمات مالی حمایت میکند.
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۵,۱ اوسط درآمد ساعتوار کارمندان. به تفکیک: ۱. شغل ۲. گروپ سنی ۳. معلولیت ۴. ذکور ۵. اناث	۸,۵ الی سال ۲۰۳۰، تأمین اشتغال کامل و مولد (productive) و ایجاد شغل های مناسب برای تمام زنان و مردان به شمول جوانان و معلولین با پرداخت دستمزد مساوی برای کار های با ارزش یکسان.
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۵,۲ میزان بیکاری به تفکیک جنسیت ۱. ذکور ۲. اناث	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۶,۱ میزان بیسوادی و بیکاری در جوانان بین سنین (۱۵-۲۴) ۱. بیسوادی ۲. بیکاری	۸,۶ الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه نسبت جوانان که شامل کار، مکتب و یا برنامه های آموزشی نیستند.

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۷,۱ فیصدی اطفال کارگر بین سنین ۵-۱۷، به تفکیک گروپ سنی: ۱. بین سن ۵-۱۱ ۲. بین سن ۱۲-۱۴ ۳. بین سن ۱۵-۱۷	۸,۷ اتخاذ اقدامات سریع و موثر بمنظور محو کارهای جبری، بردگی مدرن، قاچاق انسان و حصول اطمینان از جلوگیری و محو بدترین اشکال کار اطفال؛ از جمله سربازگیری و استفاده از اطفال سرباز، و الی سال ۲۰۲۵ پایان دادن تمام انواع کار بالای اطفال .
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۸,۱ میزان وقوع جراحات وخیم و غیر وخیم کاری.	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۸,۲ الحاق کنوانسیون های اساسی سازمان بین المللی کار	۸,۸ حمایت از حقوق نیروی کار و ایجاد محیط کاری امن و مطمئن برای تمام کارگران به شمول کارگران مهاجر، بخصوص زنان مهاجر و کسانیکه در شرایط ناپایدار (precarious) کاری قرار دارند.
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸,۸,۳ تعداد اشخاص (کارگران) که از راهای قانونی و منظم به اساس توافقنامه های دوجانبه کار (BLAs) به کشور های خارجی (کشورهای دارای تقاضا کارگر) اعزام میگرددند.	
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۸,۹,۱ سهم گردش گری در تولید ناخالص داخلی.	
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۸,۹,۲ نسبت اشتغال در صنعت گردشگری از مجموع اشتغال. به تفکیک: الف. ذکور ب. اناث	۸,۹ الی ۲۰۳۰، تهیه و تطبیق پالیسی ها جهت توسعه گردش گری پایدار که سبب ایجاد اشتغال، ترویج فرهنگ و محصولات محلی گردد.
د افغانستان بانک	۸,۱۰,۱ تعداد شعبات بانک های تجارتي بر هر ۱۰۰ هزار نفر	
د افغانستان بانک	۸,۱۰,۲ تعداد افرادی (۱۵ سال و بالاتر) دارای حساب بانکی در هر یک ۱۰۰ هزار نفر.	۸,۱۰ تقویت ظرفیت نهاد های مالي داخلي جهت توسعه دسترسي به بانکداری، بیمه و خدمات مالي برای همه.
د افغانستان بانک	۸,۱۰,۳ تعداد ماشین های اتومات صرافي یا ATM بر هر یک ۱۰۰ هزار نفر	

واحد رهبر	شاخص	نارگیت
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۸.ب.۱. فیصدی مصرف مجموعی دولت در برنامه های مصئونیت اجتماعی و برنامه های اشتغال زایی در تناسب بودجه ملی.	۸.ب الی سال ۲۰۲۵، انکشاف و اجرایی نمودن استراتیژی اشتغال برای جوانان و تطبیق پیمان جهانی اشتغال سازمان بین المللی کار.
هدف نهم: ایجاد زیرساخت های مقاوم (Resilient)، تقویت صنعتی سازی پایدار، همه شمول و تشویق (Foster) نوآوری.		
وزارت احیاء و انکشاف دهات	۹،۱،۱ فیصدی نفوس روستایی که در فاصله ۲ کیلومتری یک سرک تمام فصلی زندگی میکنند.	۹،۱ ایجاد زیربنای باکیفیت، قابل اعتماد، پایدار و مقاوم، بشمول زیربناهای منطقه وی و فرامرزی، جهت حمایت انکشاف اقتصادی و رفاه بشری، با تمرکز روی دسترسی مساویانه و قابل استطاعت برای همه.
وزارت تجارت و صنایع	۹،۲،۱ فیصدی ارزش افزوده تولیدات صنایع فابریکاتی (Manufacturing value added) به تناسب: الف. تولیدات ناخالص داخلی ب. سرانه (Per Capita)	۹،۲ الی سال ۲۰۳۰، تشویق صنعتی سازی پایدار و فراگیر، افزایش قابل ملاحظه سهم صنعت در استخدام و تولید ناخالص داخلی، در مطابقت به اوضاع ملی، و دوبرابر سازی سهم صنعت.
وزارت تجارت و صنایع	۹،۲،۲ فیصدی اشتغال در صنعت از مجموع اشتغال.	
وزارت تجارت و صنایع	۹،۳،۱ فیصدی سهم صنایع کوچک در ارزش افزوده شده تمامی صنایع	۹،۳ افزایش دسترسی صنایع کوچک و سایر کسب و کارها در کشور به خدمات مالی با ربح ارزان، و پیوستن اینها در زنجیره ارزش و بازارها.
وزارت تجارت و صنایع	۹،۳،۲ فیصدی صنایع کوچک با قرضه.	
وزارت مالیه	۹.الف.۱. فیصدی کمک های رسمی بین المللی برای سکتور زیربنا.	۹.الف تسهیل درانکشاف زیر بنای پایدار و مقاوم از طریق افزایش حمایت های مالی، تکنالوژیکی و فنی در کشور.
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۹.ج.۱. فیصدی نفوس تحت پوشش شبکه تیلیفون سیار (موبایل). به تفکیک. ۱. تکنالوژی	۹.ج الی سال ۲۰۳۰، افزایش چشمگیر دستیابی به تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی و تلاش برای فراهم کردن دسترسی به انترنت قابل استطاعت.
هدف دهم: کاهش نابرابری در سطح ملی و بین المللی		

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
وزارت اقتصاد	۱۰,۱,۱ الف. رشد درآمد سرانه ب. رشد درآمد ۲۵٪ نفوس با کمترین درآمد.	۱۰/۱ الی سال ۲۰۳۰، دستیابی تدریجی و پایدار رشد درآمد ۲۵٪ نفوس با کمترین درآمد به میزان بالاتر از اوسط درآمد ملی.
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۱۰,۴,۱ میزان مشارکت نیروی کار. به تفکیک: ۱. ذکور ۲. اناث	۱۰,۴ اتخاذ پالیسی ها، به ویژه پالیسی مالی، پالیسی دستمزد و پالیسی مصئونیت اجتماعی، و دستیابی تدریجی به تساوی بیشتر.
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰,۷,۱ فیصدی مهاجرین افغان که با ثبت و راجستر دارای مدرک اقامت در کشور های میزبان می باشند: ۱. پاکستان ۲. ایران	۱۰,۷ تسهیل مهاجرت های منظم، مطمئن و مصئون؛ انتقال مهاجرین از طریق اجرایی نمودن پالیسی های منظم و مدیریت شده مهاجرت.
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰,۷,۲ تعداد عودت کنندگان که حین عودت از کمک های بشردوستانه در یک سال مستفید می گردند.	
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰,۷,۳ تعداد استقرار پایدار فامیل های بیجاشده در هر سال.	
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰,۷,۴ فیصدی دسترسی به خدمات اساسی و زیربنائی شهرک های مهاجرین.	
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰,۷,۵ فیصدی عودت کنندگان و بیجاشده گان که از فرصت های شغلی و معیشتی برخوردار شده اند.	
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰.ج.۱۰ فیصدی مصارف ارسال حواله نظر به مجموع مبلغ حواله شده.	
وزارت امور مهاجرین و عودت کنندگان	۱۰.ج.۱۰	
هدف یازدهم: ساختن شهرها و شهرک های (human settlements) همه شمول، مصئون، مقاوم (resilient) و پایدار		

واحد رهبر	شاخص	تاریت
وزارت شهرسازی و مسکن	۱۱,۱/۱ نسبت نفوس شهری که در ساحات فقیر نشین (slums)، غیر پلانی و یا مسکن نا مناسبت زندگی می کنند.	۱۱,۱ الی سال ۲۰۳۰. حصول اطمینان از دسترسی همگانی به مسکن مناسب، مطمئن و قابل استطاعت با خدمات ابتدایی و بهبود سا حات فقیر نشین (slums).
وزارت ترانسپورت و هوانوردی ملکی	۱۱,۲/۱ نسبت جمعیت که دسترسی به خدمات ترانسپورت عامه (دولتی) دارند.	۱۱,۲ الی سال ۲۰۳۰، فراهم نمودن سیستم های حمل و نقل مصئون، ارزان و پایدار برای همه، بهبود مصئونیت جاده ها، خصوصاً گسترش حمل و نقل عامه، با توجه خاص به ضرورت های افراد آسیب پذیر مانند زنان، اطفال، معلولین و کهن سالان.
وزارت شهر سازی	۱۱,۳/۲ فیصدی شهر هایی که ساختار جا معه مدنی در برنامه ریزی آن دخیل بوده ومدیریت آن بطور منظم و دیموکراتیک صورت میگیرد.	۱۱,۳ الی سال ۲۰۳۰، افزایش شهرنشینی همه شمول و پایدار، و ظرفیت سازی، مدیریت یکپارچه، پایدار و مشارکتی شهرک ها (human settlements) در کشور.
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱۱,۴/۱ سهم بودجه ملی که جهت حمایت و حفاظت از میراث های طبیعی، فرهنگی، و همچنان سایت های میراث جهانی اختصاص داده شده است.	۱۱,۴ افزایش تلاش ها برای حفاظت و مصئونیت میراث های فرهنگی و طبیعی.
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	۱۱,۵/۱ تعداد افراد کشته شده، بیجا و یا گمشده و متضررین حوادث در هر صد هزار نفوس. به تفکیک ۱. مرگ و میر ۲. افراد بیجا شده وگمشده ۳. متضررین	۱۱,۵ الی سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه تعداد مرگ و میر و متضررین، و کاهش خسارات مستقیم اقتصادی مرتبط با تولید ناخالص داخلی ناشی از حوادث (disasters)، بشمول حوادث مرتبط به آب، با تمرکز بر حمایت از افرادی فقیر و آسیب پذیر.
شاروالی کابل	۱۱,۶/۱ میزان زباله های (solid waste) شهری از مجموع کل زباله های تولید شده که الف. بطور منظم جمع آوری	۱۱,۶ الی سال ۲۰۳۰، کاهش اثرات نا مطلوب سرانه محیط زیستی در شهرها، از جمله از طریق توجه خاص به کیفیت هوا، مدیریت شهرداری و دیگر انواع زباله.

واحد رهبر	شاخص	تارگیت
	ب. بعد از جمع آوری تخلیه نهایی گردیده	
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۱,۶,۲ اوسط سالانه ذرات معلق. (بطور مثال PM ۲,۵ و PM ۱۰) در شهر ها (میزان نفوس).	
وزارت امور داخله	۱۱,۷,۲ تعداد افرادیکه مورد آزار و اذیت فیزیکی یا جنسی در ۱۲ ماه گذشته قرار گرفته باشند. به تفکیک ۱. مجموع هردو جنس الف. ذکور ب. اناث	۱۱,۷ الی سال ۲۰۳۰، ایجاد تسهیلات جهت دسترسی همگانی به اماکن عامه (public spaces)، مطمئن، فراگیر، قابل دسترس و سرسبز، به ویژه برای زنان، کودکان، افراد کهن سال و افراد معلول.
وزارت شهر سازی	۱۱ الف. ۱ نسبت نفوس مسکون در شهر های که در آن پلان های انکشاف شهری و منطوقی را مبنی بر پیشبینی نفوس، ضروریات منابع و وسعت شهر تطبیق میکنند.	۱۱ الف. حمایت از روابط مثبت اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی میان شهرها، حومه های شهری (Peri-urban) و مناطق روستایی از طریق تقویت برنامه ریزی انکشافی ملی و منطوقی.
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	۱۱ ب. ۱ فیصدی ادارات محلی که استراتژیی کاهش خطرات وحوادث را در مطابقت با چارچوب سندای (Sendai) برای کاهش خطرات طبیعی پذیرفته و تطبیق می نمایند.	۱۱ ب الی سال ۲۰۳۰، افزایش قابل ملاحظه تعداد شهرها و شهرک ها (human settlements) با پالیسی و پلان های یکپارچه جهت بدست آوری موثریت منابع، کاهش تاثیرات و سازگاری با تغییرات اقلیمی، مقاوم در مقابل حوادث؛ انکشاف و تطبیق سیستم مدیریت حوادث در مطابقت به "چارچوب Sendai برای کاهش خطرات حوادث سال ۲۰۱۵-۲۰۳۰".
هدف دوازدهم: حصول اطمینان از شیوه های پایدار تولید و مصرف		
وزارت زراعت، آبیاری و مالداری	۱۲,۳,۱ فیصدی ضایعات گندم و برنج درجریان تولید در سال. به تفکیک: الف. گندم ب. برنج	۱۲,۳ الی سال ۲۰۳۰، کاهش سرانه ضایعات موادغذایی تا پنجاه فیصد درسطوح مختلف عرضه مصرف کننده و کاهش ضایعات مواد غذایی در طول زنجیره تولید، به شمول عرضه

واحد رهبر	شاخص	تاریکیت
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۲٫۴٫۱ ایجاد و تطبیق پلان عمل ملی برای شش توافقنامه چند جانبه محیط زیستی بین المللی از قبیل کنوانسیون های استاکهلم، ویانا، میناماتا، باسیل، روتردام و پروتوکول منتریال در ارتباط مواد خطرناک و دیگر مواد کمیای جهت تطبیق تعهدات و مسؤولیت های افغانستان در انتقال اطلاعات مورد نیاز توافق نامه مربوطه.	۱۲٫۴ الی سال ۲۰۳۰، مدیریت مناسب مواد کمیای و زیاله ها در دوران زندگی (life cycle) در مطابقت با چارچوب های بین المللی توافق شده و کاهش انتشار آنها در هوا، آب و خاک جهت کاهش تاثیرات نامطلوب آنها بالای صحت انسانها و محیط زیست.
وزارت تجارت و صنایع	۱۲٫۶٫۱ تعداد از شرکت های که از پایداری گزارش انتشار میکنند.	۱۲٫۶ تشویق شرکت ها بخصوص شرکت های بزرگ و فرامری در اتخاذ شیوه های تولیدی پایدار و توحید معلومات آن در گزارشات.
اکادمی علوم	۱۲٫الف.۱۲ انجام تحقیقات علمی بمنظور حفاظت از محیط زیست، تولید انرژی پاک، افزایش تولیدات داخلی و رسیدن به خود کفایی	۱۲ الف جذب حمایت کشورهای توسعه یافته بمنظور تقویت و توانمند سازی ظرفیت های علمی و تکنولوژیکی برای تطبیق شیوه های پایدار تولید و مصرف.
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱۲ ب.۱۲ تعداد پالیسی ها و استراتیژی های گردشگری پایدار همراه با پلان های تطبیقی و ابزار های نظارتی آن.	۱۲ ب انکشاف و تطبیق ابزار ها جهت نظارت از فعالیت های گردشگری پایدار که باعث اشتغالزایی، ترویج فرهنگ و محصولات محلی گردد
هدف سیزدهم: اتخاذ اقدامات فوری در جهت مبارزه با تغییرات اقلیمی و تاثیرات آن		
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	۱۳٫۱٫۱ فیصدی انکشاف ستراتیژی ها و راه کار های کاهش خطرات و حوادث طبیعی در سطوح ولسوالی ها و محلات.	۱۳٫۱ تقویت ظرفیت های انعطاف پذیر و مقاوم (resilient) در مقابل خطرات اقلیمی و حوادث طبیعی.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۳٫۲٫۱ فیصدی پیشرفت در عرصه ایجاد یا عملی ساختن پالیسی/ استراتیژی و یا برنامه جامع که سبب توانمند شدن افغانستان برای سازگاری با اثرات نامطلوب تغییرات آب و هوا میشود و همچنان سبب	۱۳٫۲ ادغام و شامل سازی اقدامات تغییر اقلیم در پالیسی ها و استراتیژی های ملی.

واحد رهبر	شاخص	تاریگیت
	کاهش در انتشار گازهای گلخانه ای شده، به نحوی که تولید غذا را تهدید نکند. (به شمول برنامه سازگاری ملی NAP، سهم مشارکت ملی NDC، گزارش های ملی NC، گزارش تجدید شده دوساله BUR و غیره).	
هدف پانزدهم: حفاظت، بازسازی و بهبود استفاده پایدار ایکوسیستم های زمینی (terrestrial)، مدیریت پایدار جنگلات، مبارزه علیه صحرایی شدن زمین، متوقف کردن تخریب زمین و ضایعات تنوع زیستی (biodiversity)		
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۱۵,۱/۱ تناسب مساحت جنگلات از تمام اراضی کشور.	۱۵,۱ الی سال ۲۰۳۰، حصول اطمینان از حفاظت، احیا و استفاده پایدار ایکوسیستم های آب شیرین (Fresh water) در سطح زمین و زیرزمین (inland) و خدمات آن ها، بخصوص جنگلات، ساحات مرطوب (wetland)، کوه ها و زمین های خشک (drylands)، مطابق تعهدات به توافقنامه های بین المللی.
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۱۵,۲/۱ فیصدی پوشش جنگلات تحت مدیریت پایدار.	۱۵,۲ الی سال ۲۰۳۰، بهبود تطبیق مدیریت پایدار انواع جنگلات، خاتمه دادن به پروسه قطع جنگلات. احیای دوباره و انکشاف جنگلات (afforestation).
وزارت انرژی و آب	۱۵,۳/۱ مساحت ساحاتیکه تحکیمات صورت میگیرد (مساحت اراضی تخریب شده توسط سیلاب نظر به مساحت کلی اراضی در مسیر دریا ها و مجراهای آبی با استفاده از تدابیر ساختمانی و غیر ساختمانی).	۱۵,۳ الی سال ۲۰۳۰، مبارزه با صحرایی شدن (desertification) زمین و احیاء خاک و زمین تخریب شده (degraded)، بشمول اراضی متاثر از خشکسالی و سیلاب، و تلاش برای رسیدن به جهان عاری از اراضی تخریب شده.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵,۴/۱ فیصدی ساحات مهم دارای تنوع زیستی کوهستانی که تحت پوشش به عنوان مناطق حفاظت شده (protected areas). قرار گرفته اند.	۱۵,۴ الی سال ۲۰۳۰، اطمینان از حفظ ایکوسیستم کوهستانی؛ بشمول تنوع زیستی آنها بمنظور ارتقای ظرفیت آنها در ارایه مزایای لازم جهت تحقق انکشاف پایدار.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵,۵/۱ شاخص لست سرخ. (تهیه لست انواع حفاظت شده مطابق به معیارهای اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت یا IUCN).	۱۵,۵ اتخاذ اقدامات عاجل و قابل ملاحظه برای کاهش تخریبات مسکن های طبیعی (natural habitats)، متوقف کردن ضایعات تنوع زیستی و

واحد رهبر	شاخص	تاریت
		الی سال ۲۰۳۰ حفاظت و جلوگیری از گیاهها و حیوانات که در معرض انقراض قرار دارند.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵/۷/۱ تناسب تجارت حیوانات وحشی و محصولات آنها که بطور غیرقانونی شکار و قاچاق شده اند.	۱۵/۷ اتخاذ اقدامات عاجل برای خاتمه دادن شکار غیر قانونی و قاچاق گیاهان و حیوانات حفاظت شده، و جلوگیری از عرضه و تقاضای غیر قانونی حیوانات وحشی.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵/۸/۱ تصویب قوانین ملی مربوط به جلوگیری و یا کنترل از مهاجم انواع مختلف بیگانگان (Invasive alien species).	۱۵/۸ الی سال ۲۰۲۵، اتخاذ اقدامات برای جلوگیری از ورود مهاجم های ناسازگار و کاهش قابل ملاحظه تاثیر آن روی ایکوسیستم های آب و زمین.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵/۹/۱ پیشرفت بطرف اهداف تعیین شده ملی مطابق به هدف دوم تنوع حیات Aichi پلان استراتژیک برای تنوع حیات ۲۰۱۱ الی ۲۰۲۰.	۱۵/۹ الی سال ۲۰۳۰، ادغام و شامل ساختن ارزش های ایکوسیستم و تنوع زیستی در پلان های ملی و محلی، در پروسه های انکشافی و در استراتژی کاهش فقر.
اداره ملی حفاظت محیط زیست	۱۵.الف.۱ سهم کمک های انکشافی رسمی و مصارف عامه بالای استفاده پایدار تنوع حیات و ایکوسیستم ها.	۱۵.الف بسیج سازی و افزایش قابل توجه منابع مالی از تمام منبع ها برای حفظ و استفاده پایدار تنوع زیستی و ایکوسیستم ها.
هدف شانزدهم: ترویج جوامع صلح آمیز و همه شمول برای انکشاف پایدار، ایجاد دسترسی به عدالت برای همه و تشکیل نهاد های موثر، حساسده و همه شمول در تمام سطوح		
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	۱۶/۱/۲ فیصدی مرگ ومیر ناشی از جنگ در هر صد هزار نفوس : ۱. ناشی از ماین های متعارف ۲. ناشی از مواد انفجاریه تعبیه شده با پلیت فشاری ۳. ناشی از مهمات باقیمانده از جنگ	۱۶/۱ کاهش قابل ملاحظه خشونت با تمام اشکال آن و مرگ و میر مرتبط به آن در همه جا.
اداره ملی آمادگی مبارزه باحوادث	۱۶/۱/۵ فیصدی پاکاری اراضی از ماین و مهمات منفجر نشده	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	۱۶/۲/۱ نسبت اطفال بین سنین ۱-۱۷ که مورد خشونت و شکنجه فزیکي و یا روانی مراقبت کننده در ماه گذشته قرار گرفته باشند.	۱۶/۲ پایان بخشیدن به تمام اشکال خشونت ها و سو استفاده علیه اطفال از جمله قاچاق، استثمار و شکنجه

واحد رهبر	شاخص	تارگيت
وزارت عدليه	۱۶,۲,۲ تعداد قربانيان قاچاق انسان در هر ۱۰۰ هزار جمعيت. به تفكيك: ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذكور ب. اناث	
وزارت امور داخله	۱۶,۳,۱ تعداد افراد يکه مورد ازار و اذيت فزيکى يا جنسى در ۱۲ ماه گذشته قرار گرفته باشند و به ارگان هاى زيربسط مراجعه نموده باشند. به تفكيك ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذكور ب. اناث	۱۶,۳ ارتقاى (promote) حاکميت قانون به سطح ملّى و بين المللى و حصول اطمينان از دسترسى مساويانه همه به عدالت.
وزارت امور داخله	۱۶,۳,۲ نسبت زندانيان بى سرنوشت بر مجموع زندانيان به تفكيك ۱. مجموع هر دو جنس الف. ذكور ب. اناث	
وزارت عدليه	۱۶,۳,۳ تعداد مستفيد شونده گان از مساعدتهاى حقوقى جهت دسترسى به عدالت	
وزارت امور داخله	۱۶,۴,۱ ارزش پول هاى غير قانونى داخل و خارج شده از کشور	۱۶,۴ الى سال ۲۰۳۰، کاهش قابل ملاحظه جريان هاى مالى و تسليحاتى غير قانونى؛ تقويت حصول و بازگشت دارايى هاى سرقت شده و مبارزه عليه تمام اشکال جرايم سازمان يافته.
وزارت امور داخله	۱۶,۴,۲ نسبت سلاح هاى خورد و سبک که کشف و ضبط گرديده، مطابق به نورم هاى بين المللى و ابزار هاى قانونى ثبت و مورد پيگيرى قرار ميگيرد.	
لوى سازنوالى	۱۶,۵,۱ نسبت اشخاص که حد اقل با يکى از کارمندان رسمى در ارتباط بوده و در جريان يک سال گذشته به يکى از کارمندان دولتى رشوه داده و يا از نزدش رشوه خواسته شده است. به تفكيك: ۱. مجموع الف. ذكور ب. اناث	۱۶,۵ کاهش قابل ملاحظه فساد و رشوه ستانى در تمام اشکال آن.

واحد رهبر	شاخص	تارگيت
اداره امور	۱۶,۵,۳ فيصدى ثبت، تدقيق، بررسى و نشر دارايى هاى كارمندان عالى رتبه دولتي پيش بينى شده در قوانين نافذه كشور.	
وزارت امور خارجه	۱۶,۸,۱ نسبت عضويت و حق راى دهى افغانستان در نهاد هاى بين المللى. به تفكيك: ۱. نهاد هاى بين المللى	۱۶,۸ گسترش و تقويت اشتراك افغانستان در نهاد هاى حكومتدارى جهاني.
اداره مستقل ثبت و احوال نفوس	۱۶,۹,۱ تعداد تولدات ثبت شده.	۱۶,۹ الى سال ۲۰۳۰، تهيه هويت حقوقى يا قانونى براى همه، بشمول ثبت تولدات.
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱۶,۱۰,۱ تعداد موارد تأييد شده قتل، اختطاف، مفقودى اجبارى، بازداشت خود سرانه و شكجه ژورنالستان، كارمندان رسانه ها، اعضاى اتحاديه تاجران و فعالين حقوق بشر در ۱۲ ماه گذشته.	۱۶,۱۰. حصول اطمينان از دسترسى عام به اطلاعات و حمايت از آزادى هاى اساسى مطابق به قوانين ملي و موافقتنامه هاى بين المللى
وزارت اطلاعات و فرهنگ	۱۶,۱۰,۲ تعداد قوانين، مقرره ها و پاليسى هايكه دسترسى عمومى را به اطلاعات تضمين مى نمايند، اتخاذ و تطبيق گرديده اند	
وزارت امور داخله	۱۶.الف. موجوديت نهادهاى مستقل ملي حقوق بشر در مطابقت با قواعد شناخته شده پاریس.	۱۶. الف. تقويت نهاد هاى ملي مربوطه بشمول ارتقاى ظرفيت در تمام سطوح، توسط همكارى هاى بين المللى بمنظور جلوگيرى از خشونت و مبارزه عليه تروريزم و جرايم.
هدف هفدهم: تقويت ابزار هاى تطبيقى واحيا مشاركت جهاني براى انكشاف پايدار		
وزارت ماليه	۱۷,۱,۱ نسبت عوايد داخلى بر توليد ناخالص داخلى.	
وزارت ماليه	۱۷,۱,۲ تناسب تمويل بودجه ملي از عوايد ملي.	۱۷,۱ تقويت و بسيج سازى منابع داخلى، با استفاده از حمايت بين المللى بمنظور ارتقاى ظرفيت داخلى در جمع آورى ماليات و عوايد.

واحد رهبر	شاخص	تاریت
وزارت تجارت و صنایع	۱۷,۳,۱ سهم سرمایه‌گذاری های مستقیم خارجی (FDI) از مجموع تولیدات ناخالص داخلی.	۱۷,۳ بسیج سازی منابع مالی اضافی برای کشور از منابع مختلف.
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۱۷,۶,۲ فیصدی مشترکین انترنت ثابت برودبانند در هر ۱۰۰ نفر مسکونی. به تفکیک ۱. سرعت	۱۷,۶ افزایش همکاری های شمال - جنوب، جنوب - جنوب، همکاری های سه جانبه منطقوی و بین المللی، جهت دسترسی به علوم ساینسی، تکنالوژی و نوآوری و افزایش شریک سازی معلومات به اساس شرایط توافق شده متقابل بشمول همانگی بهتر در میکانیزم های موجود به خصوص به سطح سازمان ملل و میکانیزم تسهیل تکنالوژی جهانی.
وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	۱۷,۸,۱ نسبت نفوس که از خدمات انترنت استفاده میکنند.	۱۷,۸ الی سال ۲۰۳۰، فعال سازی کامل بانک تکنالوژی (Technology bank) و ساینس، و میکانیزم های ظرفیت سازی جهت افزایش استفاده تکنالوژی بلخصوص تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی.
وزارت تجارت و صنایع	۱۷,۱۱,۱ سهم صادرات افغانستان در مجموع صادرات جهان.	۱۷,۱۱ الی سال ۲۰۳۰، افزایش صادرات کشور بلخصوص دوبرابر ساختن سهم صادرات کشور در صادرات جهانی.
وزارت مالیه	۱۷,۱۳,۱ تولید ناخالص داخلی (میلیارد دالر امریکایی)	۱۷,۱۳ تقویت ثبات اقتصاد کلان توسط هماهنگی و انسجام پالیسی ها.
وزارت مالیه	۱۷,۱۷,۱ مقدار پول تخصیص شده به منظور مشارکت عامه - خصوصی (به میلیون دالر)	۱۷,۱۷ تشویق و بهبود مشارکت موثر عامه، عامه - خصوصی و جامعه مدنی بر اساس تجارب و منابع استراتیژی مشارکت.

واحد رهبر	شاخص	تاریخیت
اداره ملی احصاییه و معلومات	۱۷,۱۸,۱ نسبت شاخص های انکشاف پایدار که در سطح ملی به تفکیک جزئیات تولید شده، با مقاصد همخوانی داشته و در مطابقت با پرنسپ های اساسی احصائیه های رسمی قرار داشته باشد	۱۷,۱۸ الی سال ۲۰۲۰ تسریع حمایت های ارتقاء ظرفیت جهت افزایش سریع فراهم سازی ارقام با کیفیت بلند، به موقع و قابل اعتماد به تفکیک عاید، جنسیت، سن، نژاد، قومیت، وضعیت مهاجرت، معلولیت، موقعیت جغرافیای و سایر مشخصات مرتبط به خصوصیات ملی
اداره ملی احصاییه و معلومات	۱۷,۱۸,۲ تعداد کشور های که قانون ملی احصائیه شان مشمول پرنسپ های اساسی احصائیه رسمی می باشد	
اداره ملی احصاییه و معلومات	۱۷,۱۹,۱ ارزش دالری تمام منابع که برای ارتقای ظرفیت احصائیوی در کشور های روبه انکشاف تخصیص داده شده است.	۱۷,۱۹ الی سال ۲۰۳۰ تقویت ابتکارات موجود جهت انکشاف شیوه های
اداره ملی احصاییه و معلومات	۱۷,۱۹,۲ نسبت کشور های که (الف) در ده سال گذشته حداقل یک سرشماری نفوس و مسکن را انجام داده اند، (ب) به ۱۰۰ فیصد ثبت تولدات و ۸۰ فیصد ثبت وفيات دست یافته اند.	که پیشرفت انکشاف پایدار را اندازه گیری کرده بتواند و متمم تولید ناخالص داخلی و ارتقای ظرفیت را در کشور های روبه انکشاف حمایت کند

منابع و مآخذ:

- سروی وضعیت زندگی مردم افغانستان (ALCS - - ۲۰۱۷) اداره ملی احصائیه و معلومات سال ۱۳۹۵
- خلاصه برنامه های ملی دارای اولویت (NPPS) - وزارت مالیه افغانستان دسمبر ۲۰۱۶
- پروفایل ولایتی مالی و بودجه - ریاست بودجه ولایتی - وزارت مالیه افغانستان سال ۱۳۹۷
- خلاصه طرح های اقتصادی و ظرفیت موجود بالقوه ولایات - وزارت اقتصاد سال ۱۳۹۷
- سند چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) - وزارت اقتصاد و مالیه ۱۳۹۵-۱۴۰۰
- برگزیده شاخص های اقتصادی و انکشافی، وزارت اقتصاد سال ۱۳۹۷
- اهداف انکشاف پایدار افغانستان - وزارت اقتصاد (۲۰۱۵-۲۰۳۰)

منابع معلوماتی در سطح ولایت :

- ریاست زراعت ، مالداری و ابیاری
- سکتور اقتصاد و رشد سکتور خصوصی
- ریاست احصائیه
- ریاست اطلاعات و فرهنگ
- ریاست انرژی و برق
- ریاست پوهنتون
- مستوفیت
- ریاست عدلیه
- ریاست مخابرات
- ریاست کار و امور اجتماعی
- ریاست اقوام و قبایل
- ریاست امور زنان
- ریاست معادن
- ریاست گمرکات
- ریاست انکشاف دهات
- ریاست حج و اوقاف

Development and printing of this Provincial Socio-Economic Profile is made possible through the support of USAID Initiative to Strengthen Local Administrations and in partnership with the Ministry of Economy. Contents of this documents are the sole responsibility of Government Islamic Republic of Afghanistan and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

تهیه و چاپ این رُخنامه اجتماعی-اقتصادی ولایتی با حمایت مالی و تخنیکی برنامه ابتکار تقویت ادارات محلی - اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا (USAID) و در مشارکت به وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان صورت گرفته است. مسوولیت محتویات سند هذا از آن دولت جمهوری اسلامی افغانستان می باشد و دیدگاه ادارات انکشاف بین المللی امریکا و دولت این کشور را منعکس نمی سازد.

وزارت اقتصاد

آدرس: چهارراهی انصاری، شهرنو، کابل افغانستان

ایمیل آدرس: info@moe.gov.af
شماره تماس: ۰۷۵۲۱۱۶۰۷۵

دینار سہولت اقتصادی و علاقہ بندی

پروفیشنل و علاقہ بندی

۱۳۹۸ھ